Milliyet

ÇOCUK

30 Ekim 1978 • Sayı 44 • 750 kuruş

POSTER

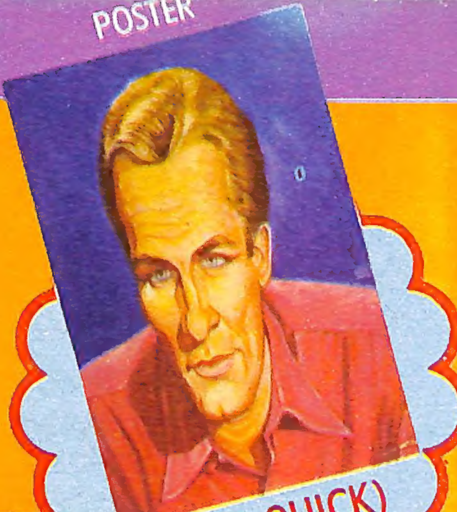

(BEN QUICK)

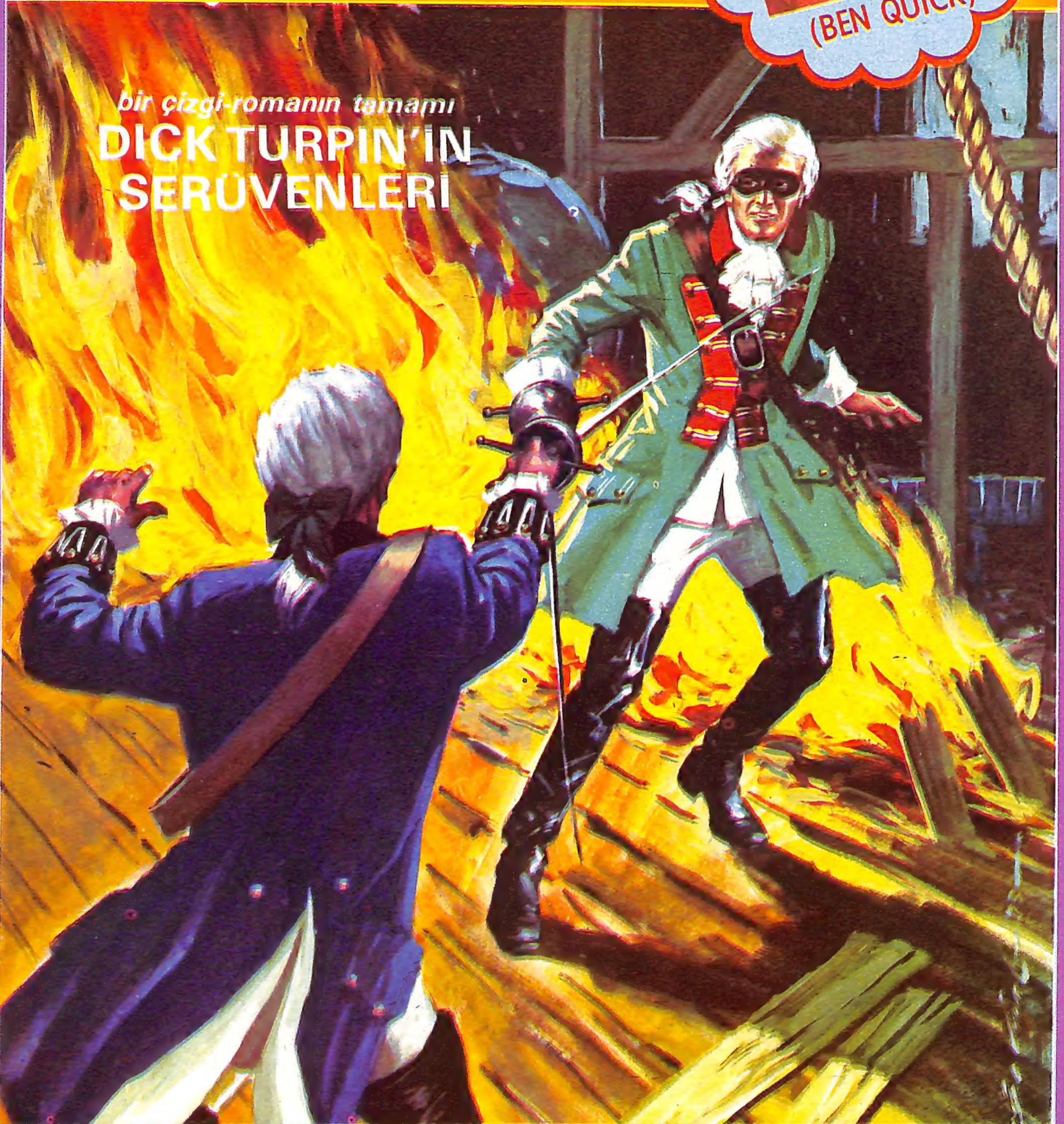

bir çizgi-romanın tamamı

DICK TURPIN'IN SERÜVENLERİ

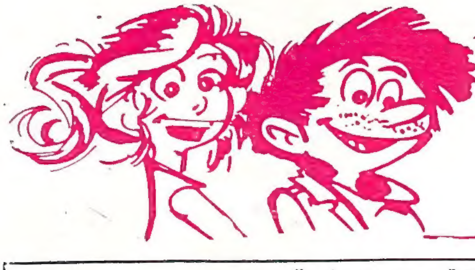

püskül ile çilli

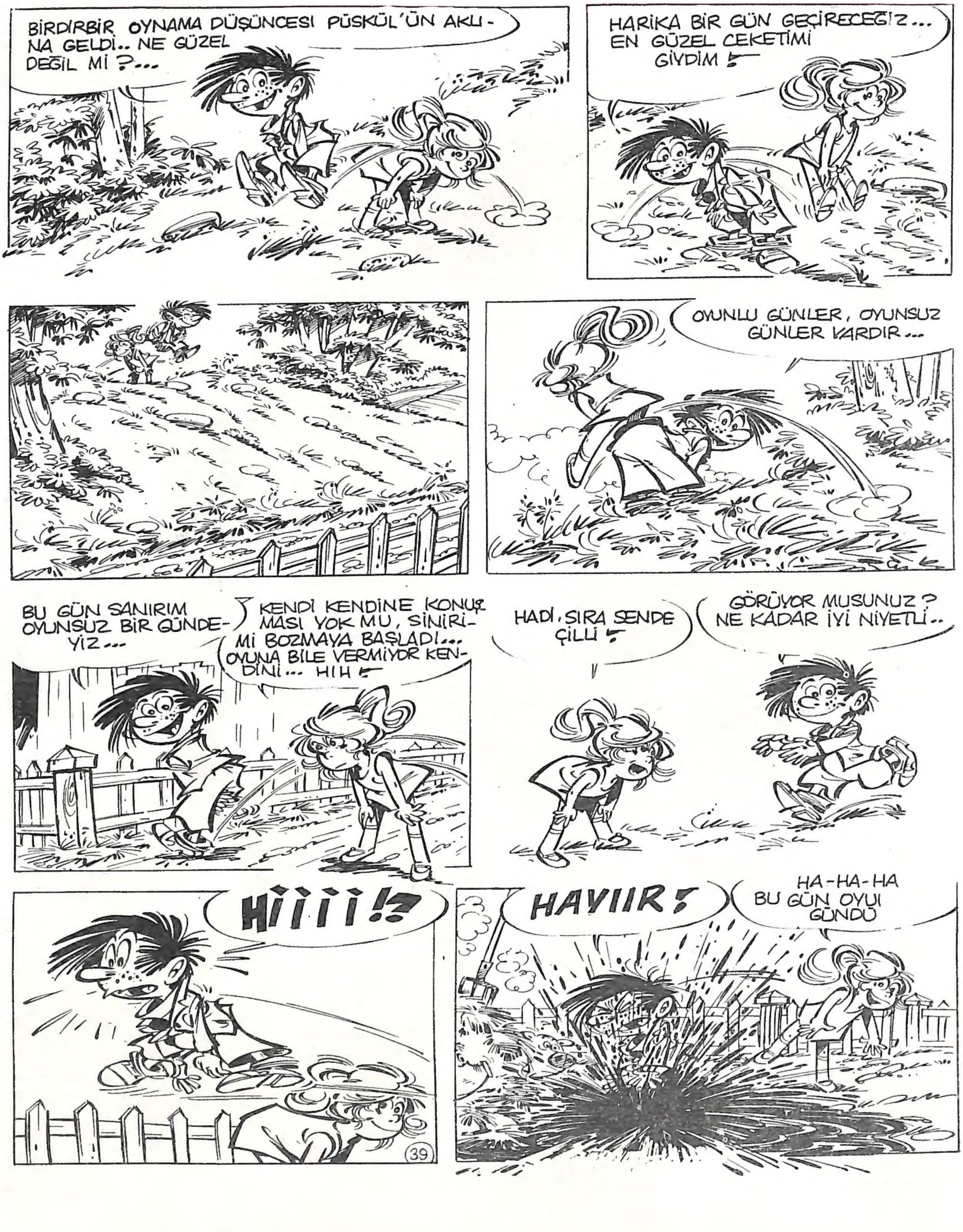
BİRDİRBİR OYNAMA DÜŞÜNCESİ PÜSKÜL'ÜN AKLINA GELDİ.. NE GÜZEL DEĞİL Mİ ?...
HARİKA BİR GÜN GEÇİRECEĞİZ... EN GÜZEL CEKETİMİ GİYDİM !
OYUNLU GÜNLER, OYUNSUZ GÜNLER VARDIR...
BU GÜN SANIRIM OYUNSUZ BİR GÜNDEYİZ...
KENDİ KENDİNE KONUŞMASI YOK MU, SİNİRİMİ BOZMAYA BAŞLADI... OYUNA BİLE VERMİYOR KENDİNİ... HIH !
HADİ, SIRA SENDE ÇİLLİ !
GÖRÜYOR MUSUNUZ ? NE KADAR İYİ NİYETLİ..
Hİİİİ !?
HAYIIR !
HA-HA-HA BU GÜN OYUN GÜNDÜ

OKURUN SESİ

- Derginizi her hafta aksatmadan alıyorum ve çok beğenerek okuyorum. Baleyle ilgili bilgiler verirseniz çok memnun olurum.

Serap Meriç (İstanbul)

Dileğinizi gelecek sayılarda yerine getirmeye çalışacağız, sevgili okurumuz.

- Şimdiye dek yayımladığınız çizgi-romanları çok beğendim. Acaba bunlara ek olarak Jules Verne'in "İki Yıl Okul Tatili" ve E. Frank Russell'in "Uzay Çocuğu"nu da yayımlar mısınız?

Barlas Çevikus (Bursa)

"İki Yıl Okul Tatili"ni ömüzdeki yıl içinde yayımlayacağız, sevgili okurumuz.

- İsmail Gülgeç'in çizgilerini çok beğeniyorum. Bize yeni bir şey hazırlamıyor mu?

Serdar Anlağan (Ankara)

Hazırlıyor, sevgili okurumuz. Yılbaşından sonra İsmail Gülgeç ağabeyinizin size çok, ama çok güzel bir sürprizi olacak...

- Pembe Panter'i yine aramızda görmek isityoruz.

Özgür Tığlı

bizden size ✻

Bu sayımızın klâsiği "Dick Turpin'in Serüvenleri", sevgili okurlar... Sizlere daha önce "Dick Turpin" adlı çizgi-romanı sunmuştuk. Aynı kahramanın yeni serüvenlerini de severek okuyacağınızı sanıyoruz.

- En büyük bayramımız olan Cumhuriyet Bayramı'nı kutluyoruz. Sizlere bu konuda bir yazı sunuyoruz. 12. ve 13. sayfalarımızda Cumhuriyet'imizin kısa bir öyküsünü okuyacaksınız. Bu en büyük gün hepimize kutlu olsun.

- Öykü sayfamızda bir değil, tam beş öykü var... Daha doğrusu, öykücükler... Bu beş kısa öyküyü Necati Zekeriya yazdı. Yanda bir fotoğrafını sunduğumuz sanatçı, Yugoslav Türklerinden. Üsküp'te oturuyor. Türkçe yazıyor. Yalnız çocuklar için değil, büyükler için de çok güzel şeyler yazdığını belirtmek isteriz...

- Geçen hafta belirttiğimiz gibi, bu sayıda Aziz Nesin'in kaleminden Nasrettin Hoca fıkraları yayımlamaya başlıyoruz. Bu fıkraların bir özelliği var: Hepsi atasözü, özsöz ya da deyim haline gelmiş... Sözün gelişi, "Parayı veren düdüğü çalar," bir Nasrettin Hoca fıkrasıyla dilimize yerleşmiştir. Aziz Nesin ustamız, bu tür fıkraları sizler için taradı, ayıkladı... Onları size sunmaktan kıvanç duyuyoruz.

- Emin Özdemir'in hazırladığı "Sözcükler Arasında" sayfası, büyük ilgi gördü. Sizlerden aldığımız mektuplarda bu sayfanın sürdürülmesi dilekleri belirtiliyor. "Sözcükler Arasında" sayfamızı uzun zaman sürdüreceğiz.

- İki hafta önce "Bir Olayın Arkası" sayfamızda ünlü bilgin Galileo'yu konu edinmiştik. Bu sayıda, o bilgileri tamamlayan ve bu değerli kişiyi tanıtan yeni bilgiler sunuyoruz. "Uygarlığın Kilometre Taşları"nda Galileo Galilei'nin yaşamını okuyacaksınız.

- Haftaya buluşmak üzere, güzel günler dileriz...

Necati Zekeriya

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

1978 / Sayı 44

Sahibi: *Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına* ERCÜMENT KARACAN
Genel Yayın Müdürü: ABDİ İPEKÇİ
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: ÜLKÜ TAMER
Teknik Yönetmen: EDİP ALŞAR

Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış
Milliyet Ofset tesislerinde basılmıştır

30 Ekim 1978

Adres: Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları
Basın Sarayı, Cağaloğlu, İstanbul

Abone koşulları: Yıllık : 338 TL — Altı aylık : 169 TL
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir

atasözleri

"Merhametten maraz doğar" atasözü, bize hiç bir kimseye merhamet göstermememizi söylüyor. Oysa biz insanlara her zaman merhamet göstermeliyiz.

Ayşe Banu Hakdiyen
(İstanbul)

"Gündüzün şerri gecenin hayrından iyidir" sözü çok yanlış bir anlam taşıyor. Yapılan hayır (iyilik) ve şer (kötülük), gece de yapılsa, gündüz de yapılsa aynıdır.

Mehmet Sarmış
(Urfa)

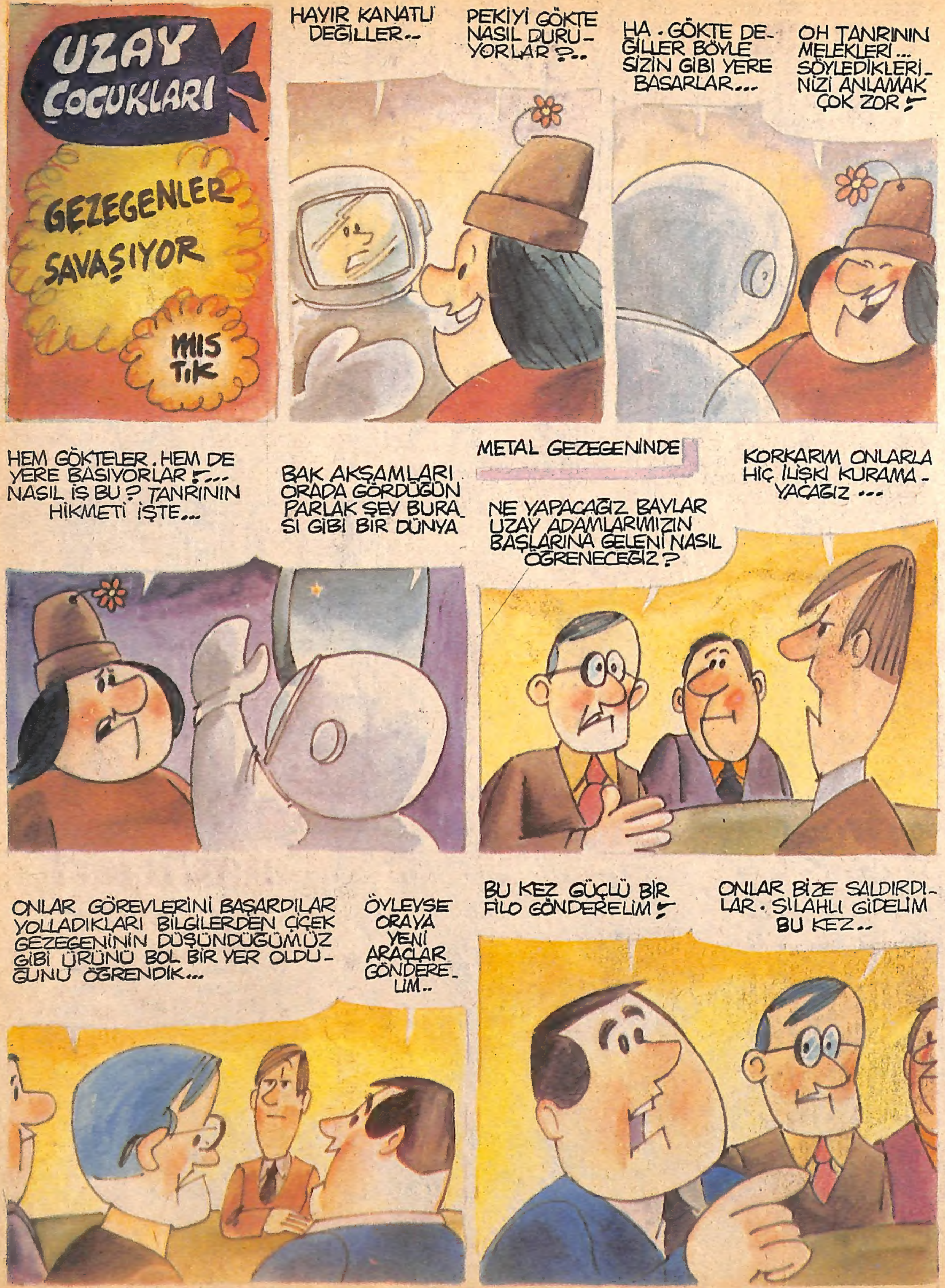
UZAY ÇOCUKLARI
GEZEGENLER SAVAŞIYOR
MIS TİK
HAYIR KANATLI DEĞİLLER...
PEKİYİ GÖKTE NASIL DURUYORLAR ?..
HA. GÖKTE DEĞİLLER BÖYLE SİZİN GİBİ YERE BASARLAR...
OH TANRININ MELEKLERİ... SÖYLEDİKLERİNİZİ ANLAMAK ÇOK ZOR !
HEM GÖKTELER. HEM DE YERE BASIYORLAR !... NASIL İŞ BU ? TANRININ HİKMETİ İŞTE...
BAK AKŞAMLARI ORADA GÖRDÜĞÜN PARLAK ŞEY BURASI GİBİ BİR DÜNYA
METAL GEZEGENİNDE
NE YAPACAĞIZ BAYLAR UZAY ADAMLARIMIZIN BAŞLARINA GELENİ NASIL ÖĞRENECEĞİZ ?
KORKARIM ONLARLA HİÇ İLİŞKİ KURAMAYACAĞIZ...
ONLAR GÖREVLERİNİ BAŞARDILAR YOLLADIKLARI BİLGİLERDEN ÇİÇEK GEZEGENİNİN DÜŞÜNDÜĞÜMÜZ GİBİ ÜRÜNÜ BOL BİR YER OLDUĞUNU ÖĞRENDİK...
ÖYLEYSE ORAYA YENİ ARAÇLAR GÖNDERELİM..
BU KEZ GÜÇLÜ BİR FİLO GÖNDERELİM !
ONLAR BİZE SALDIRDILAR. SILAHLI GİDELİM BU KEZ..

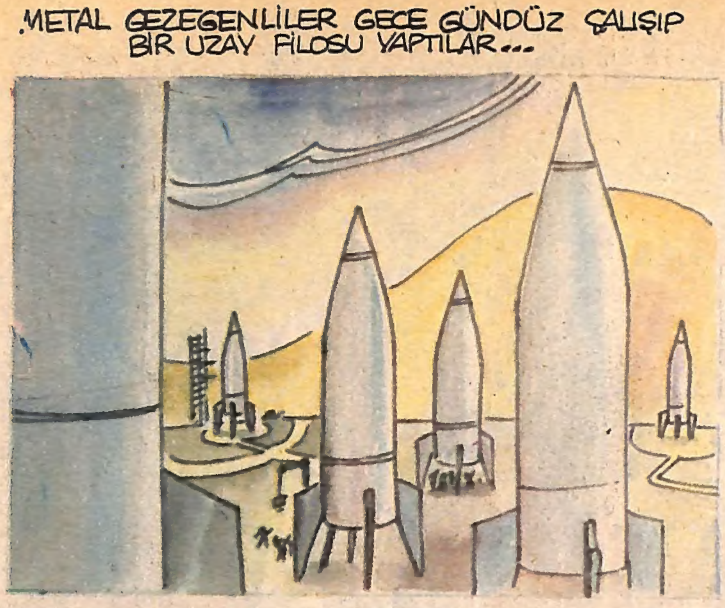
.METAL GEZEGENLİLER GECE GÜNDÜZ ÇALIŞIP BİR UZAY FİLOSU YAPTILAR...

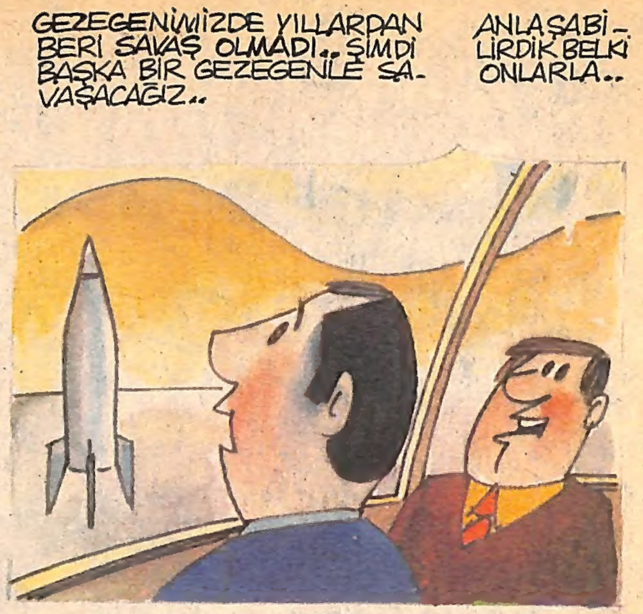
GEZEGENİMİZDE YILLARDAN BERİ SAVAŞ OLMADI.. ŞİMDİ BAŞKA BİR GEZEGENLE SAVAŞACAĞIZ..
ANLAŞABİLİRDİK BELKİ ONLARLA..

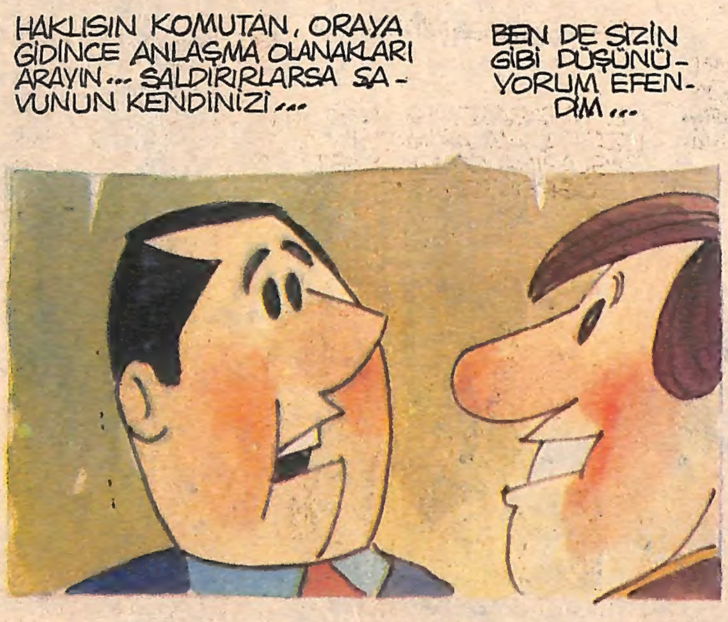
HAKLISIN KOMUTAN, ORAYA GİDİNCE ANLAŞMA OLANAKLARI ARAYIN... SALDIRIRLARSA SAVUNUN KENDİNİZİ...
BEN DE SİZİN GİBİ DÜŞÜNÜYORUM EFENDİM...

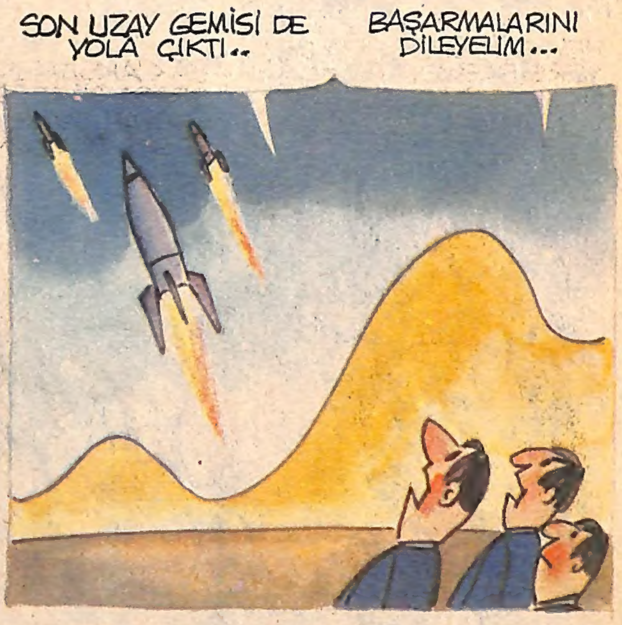
SON UZAY GEMİSİ DE YOLA ÇIKTI..
BAŞARMALARINI DİLEYELİM...

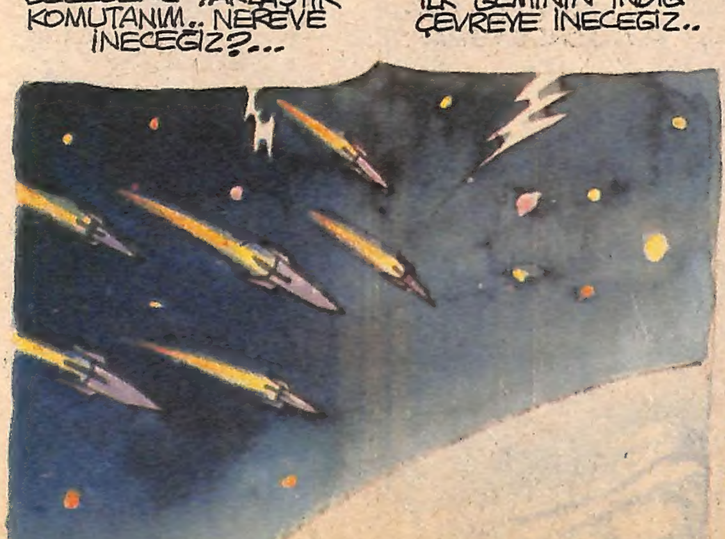
GEZEGENE YAKLAŞTIK KOMUTANIM.. NEREYE İNECEĞİZ?...
İLK GEMİNİN İNDİĞİ ÇEVREYE İNECEGİZ..

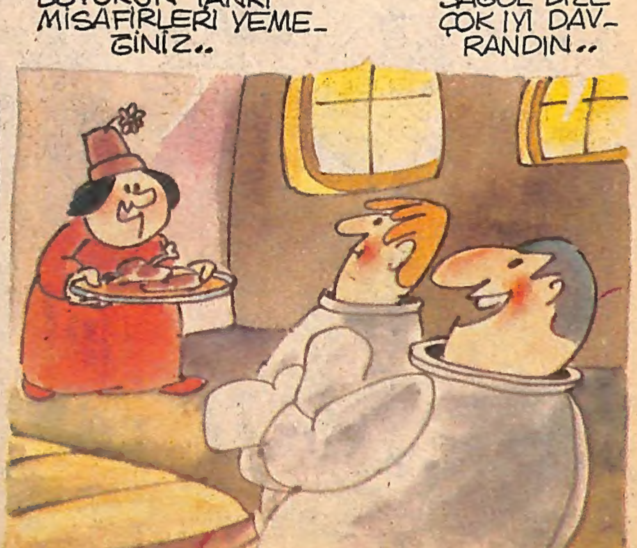
BUYURUN TANRI MİSAFİRLERİ YEMEĞİNİZ..
SAĞOL BİZE ÇOK İYİ DAVRANDIN..

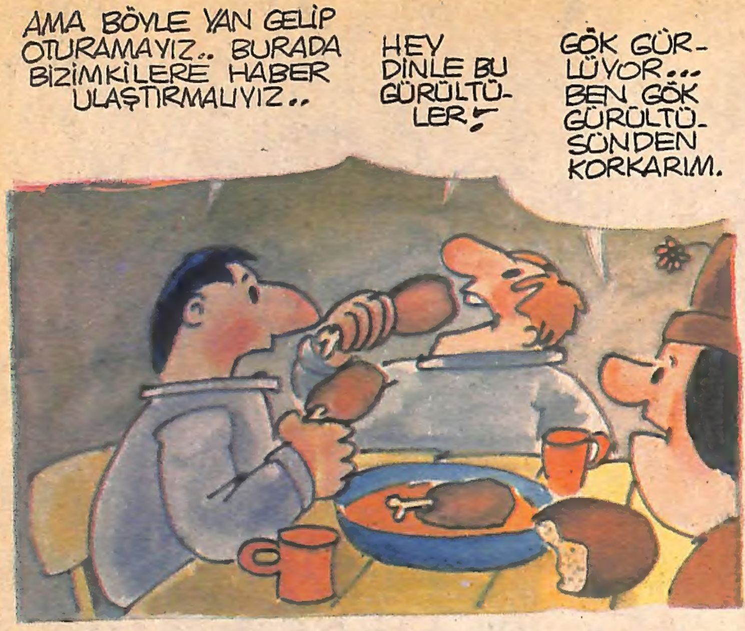
AMA BÖYLE YAN GELİP OTURAMAYIZ.. BURADA BİZİMKİLERE HABER ULAŞTIRMALIYIZ..
HEY DİNLE BU GÜRÜLTÜLER!
GÖK GÜRLÜYOR... BEN GÖK GÜRÜLTÜSÜNDEN KORKARIM.

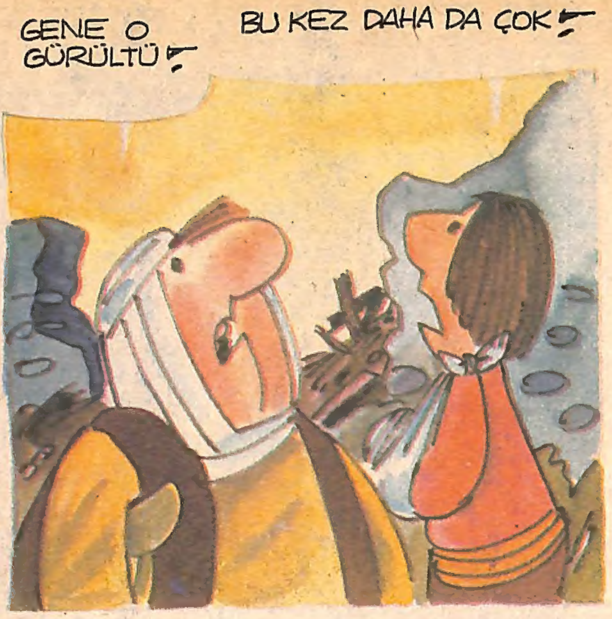
GENE O GÜRÜLTÜ!
BU KEZ DAHA DA ÇOK!

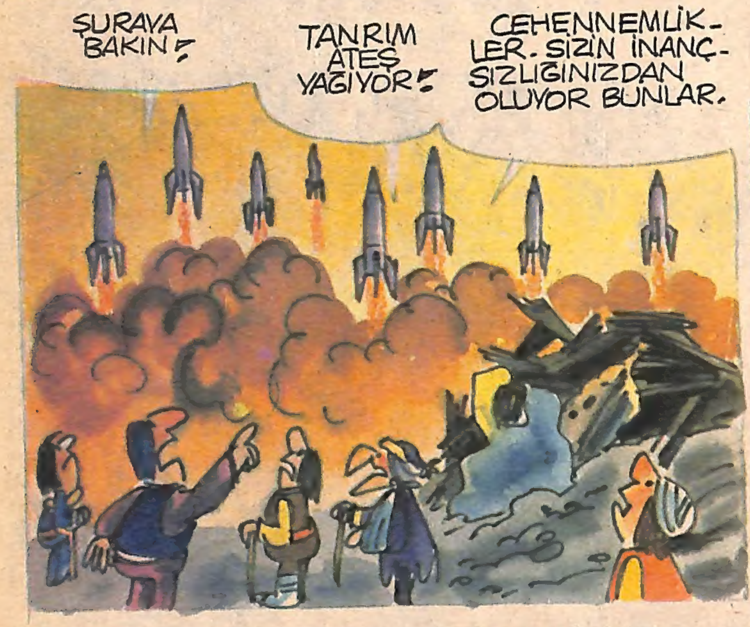
ŞURAYA BAKIN!
TANRIM ATEŞ YAĞIYOR!
CEHENNEMLİKLER. SİZİN İNANÇSIZLIĞINIZDAN OLUYOR BUNLAR.

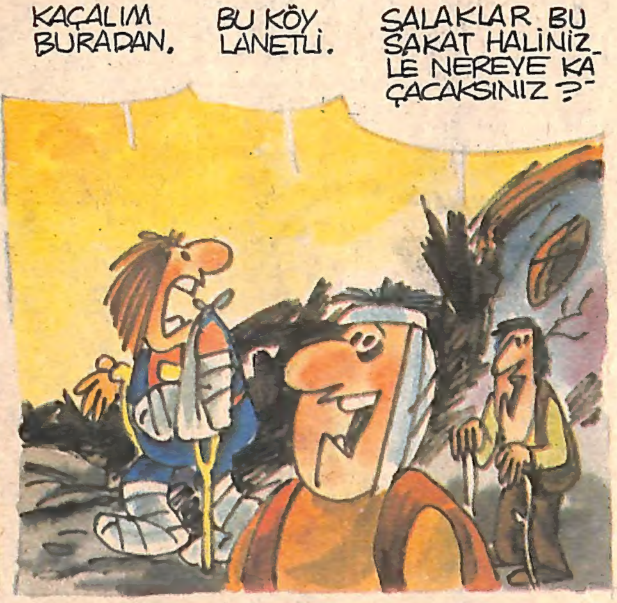
KAÇALIM BURADAN.
BU KÖY LANETLİ.
SALAKLAR BU SAKAT HALİNİZLE NEREYE KAÇACAKSINIZ?

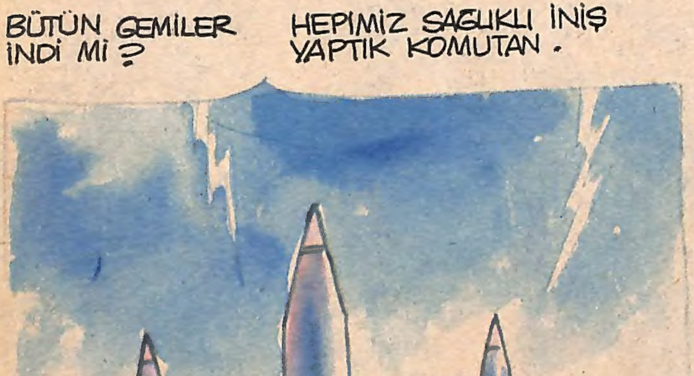
BÜTÜN GEMİLER İNDİ Mİ?
HEPİMİZ SAĞLIKLI İNİŞ YAPTIK KOMUTAN.

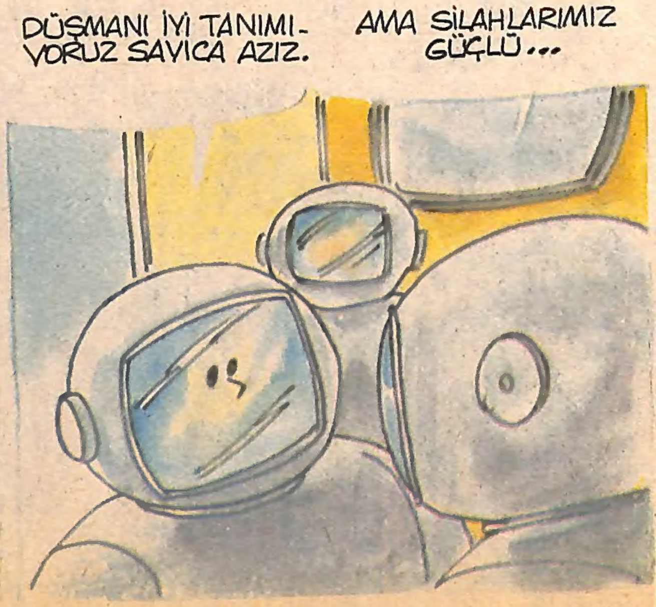
DÜŞMANI İYİ TANIMIYORUZ SAYICA AZIZ.
AMA SİLAHLARIMIZ GÜÇLÜ...

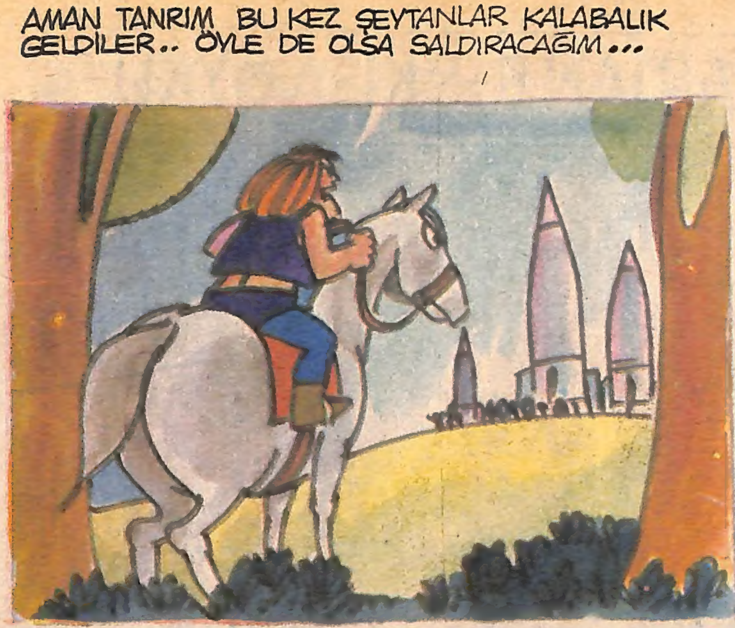
AMAN TANRIM BU KEZ ŞEYTANLAR KALABALIK GELDİLER.. ÖYLE DE OLSA SALDIRACAĞIM...

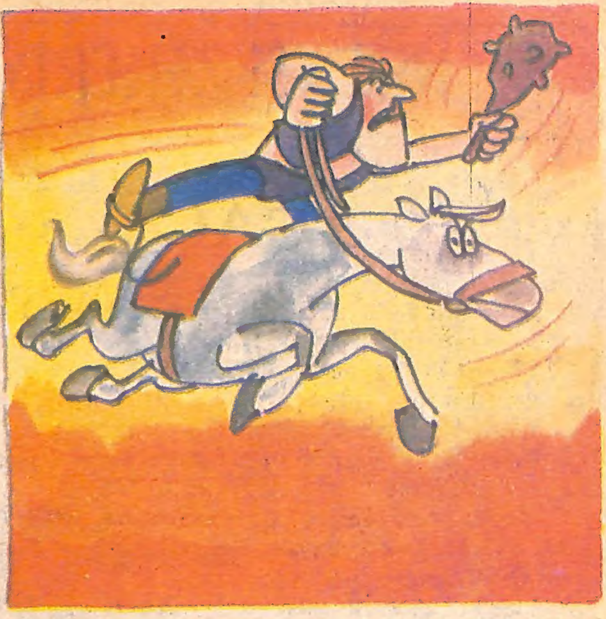

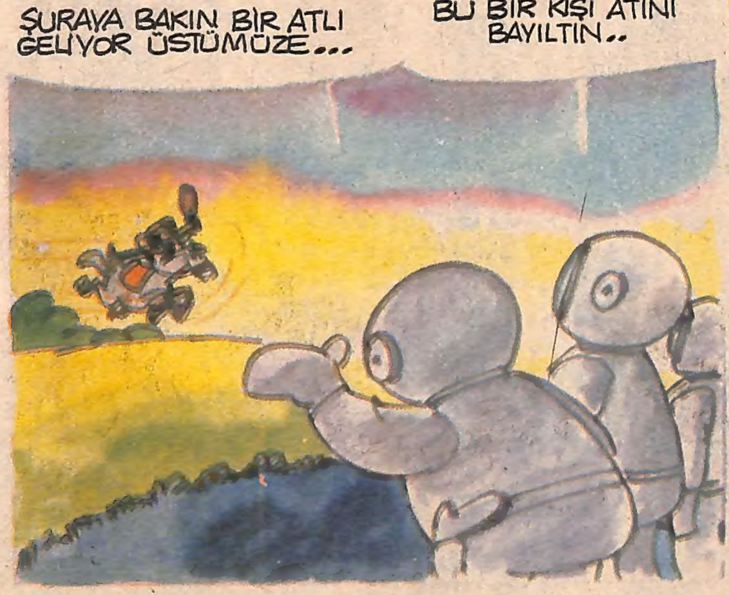
ŞURAYA BAKIN BİR ATLI GELİYOR ÜSTÜMÜZE...
BU BİR KİŞİ ATINI BAYILTIN..

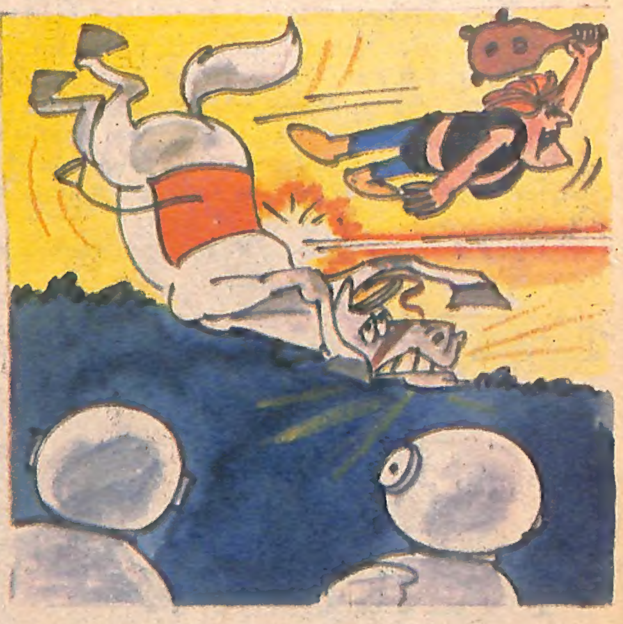

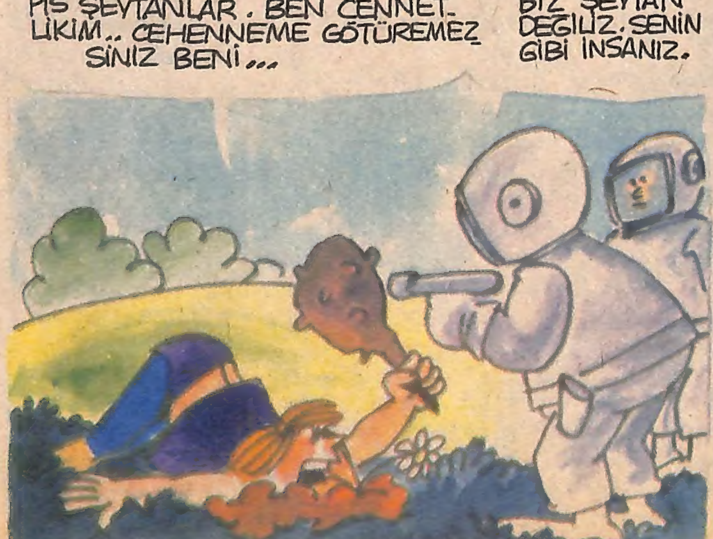
PİS ŞEYTANLAR. BEN CENNETLİKİM.. CEHENNEME GÖTÜREMEZSİNİZ BENİ...
BİZ ŞEYTAN DEĞİLİZ. SENİN GİBİ İNSANIZ.

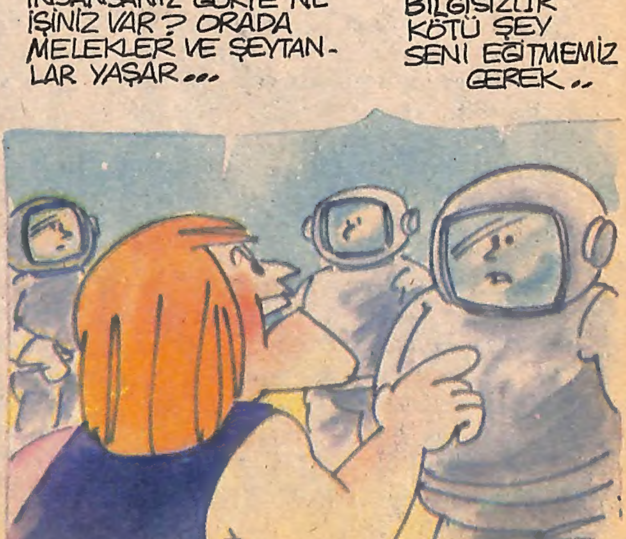
İNSANSANIZ GÖKTE NE İŞİNİZ VAR? ORADA MELEKLER VE ŞEYTANLAR YAŞAR...
BİLGİSİZLİK KÖTÜ ŞEY SENİ EĞİTMEMİZ GEREK..

DEVAM EDECEK

NECATİ ZEKERİYA'DAN BEŞ KISA ÖYKÜ

AĞAÇ

Kala kala bir ağaç kaldı sokağımızda. Şimdi bütün kuşlar bu ağaca tünüyor. Pencere başında duran Orhan düşünmeye başladı: Ağaç mı daha güzel, yoksa kuş mu?

"Ağaç başka güzel, kuş başka," dedi annesi.

Orhan hiç bir şey demedi. O ağacı nedense kuşlarla daha güzel buluyordu.

Sık sık kendi kendine, "Ağaçlar kuşların yatağı. Orada rahat uyurlar. Orada düş görürler... Acaba nasıl düş görür kuşlar?" diyordu.

Bir gün inşaatçılar geldi. Kamyondan testereyi çıkardılar. Ağacı keseceklerdi. Testere ağaca değer değmez kuşlar pırrr diye uçtular. Orhan dayanamadı, balkondan var gücüyle, "Ağacı kesmeyin, ağacı kesmeyin," diye bağırdı.

Adamlar Orhan'ı işitmediler. Orhan merdivenleri üçer beşer inerek ağacın yanına koştu. Ama tam o sırada ağaç gırrr diye yere düştü. Orhan, annesini çağırmak üzere gözleriyle balkonlarını ararken, gök boşluğunda kuşlar uçuşuyordu.

Orhan'ın gözleri nemliydi. Ne balkonda duran annesini görebildi, ne de gökte uçan kuşları.

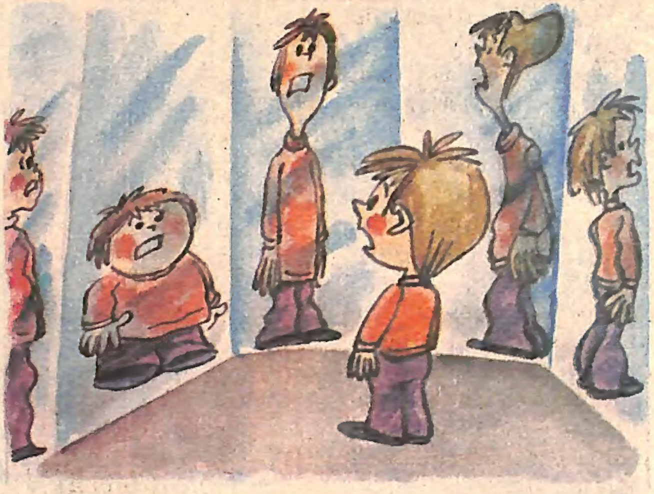

AYNA

Orhan evdeki aynayı beğenmez oldu. Ne zaman kaşlarını çatarsa, aynadaki Orhan da kaşlarını çatıyordu.

Oysa bu aynanın karşısında ninesi ilk kez oyalı yemenisini bağlamıştı; dedesi bıyıklarını burmuştu; annesi de ilk kez bu aynanın karşısında sürme çekmişti.

"Yeni ayna isterim, yeni ayna isterim," dedi Orhan.

Evdekiler de Orhan'ı alıp lunaparka götürdüler.

Palabıyıklı biri, bir kapının önünde durmuş, "Aynalarım var... Sizi değiştirecek aynalarım var..." diye bağırıyordu.

Orhan içeri girdi. Bir aynanın tam karşısında durdu. Bir de ne görsün?.. Yüzü bir karış uzamıştı... Sağa döndü: Fıçı gibi olmuştu... Sola döndü: Sırık gibi oldu... Arkasına döndü: Yedi başlı oldu...

Orhan soluğu dışarıda aldı...

"Yeni ayna alacak mıyız?" diye sordu büyükleri.

"Hayır. İstemem," dedi Orhan. "Bizimki dünyanın en güzel aynası."

Eve döndükleri zaman, Orhan hemen aynasının başına geçti, saçını taradı.

Güldü Orhan. Aynadaki Orhan da güldü.

NİNENİN HASTA OLMAYA HAKKI YOK

Orhan o gün çok mutluydu. Sabah erkenden sanki karanfiller açmıştı yanaklarında. Saçlarının arasında yel oynuyordu.

"Hadi büyükanneye gidelim," dedi evdekilere. "Ona bu karpuzu götüreceğim... Armağan olarak... Hadi, gidelim artık."

"Erkendir," dedi annesi.

"Karanlık basınca gideriz," dedi babası.

"Yoook, şimdi gidelim," dedi Orhan. "Hadi, telefon edin ona."

Annesi telefona koştu.

"... Yaa, öyle mi?.. Geçmiş olsun, büyük geçmiş olsun... Peki, niye haber vermedin?.. Şey... İlâç aldın mı?.. Doktor çağıralım..."

Annesi telefonu kapadı, Orhan'a döndü:

"Babaannen hasta... Gidemeyiz."

"Olamaz," dedi Orhan. "Dün hiç bir şeyi yoktu. Bugün benim doğum günüm. Bugün babaannemin hasta olmaya hakkı yok. Gidelim, gidelim... O karpuz sever, ona karpuz götürelim."

Annesi cevap vermeyince, babasına döndü.

"Baba, gidelim, gidelim," diye yalvarmaya başladı.

Gittiler mi, gitmediler mi, orasını bilmiyorum. Orhan'ın babaannesinin hasta olup olmadığını öğrenmek için telefon ederdim etmesine... Ama neylersiniz, numarasını bilmiyorum.

KAVAK

Orhan doğduğu zaman dedesi eski evlerinin avlusuna bir kavak dikmişti.

Kavak Orhan'dan daha çabuk büyüdü; dalları göğe değdi.

Depremde eski evlerini terkettikleri zaman, "Dede, dedeciğim," dedi Orhan, "şu kavağı da alıp götürsek..."

Ama kavak eski evde kaldı. Orhan'sa yeni eve taşındı.

Kavağın dalları bugün hâlâ göğe doğru. Kavak bugün yedi yaşında. Orhan da yedi yaşında.

Orhan, doğum gününde çok eğlendi.

Akşamüstü, arkadaşları çantalarını alıp evlerine gidince, Orhan dedesini elinden yakaladı, onu kavağa götürdü. Testiden su döktü kavağın dibine.

"Büyü kavağım, büyü," dedi.

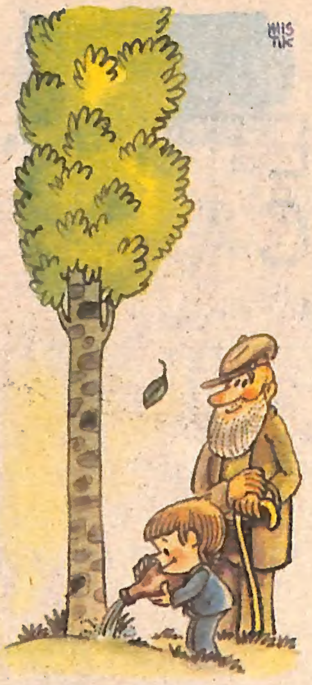

Kavak yapraklarını oynattı. Bir yaprak geldi, Orhan'ın avucuna düştü.

Kavağın doğum günü armağanıydı bu Orhan'a.

DEDEYİ ESKİCİYE SATALIM

Bir gün Orhan'la dedesi tartıştılar. "Bu oyuncaklar eski artık... Eskiciye satalım," dedi dedesi. "Bu tahta at da, bu bebekler de eski... Onları da eskiciye satalım..."

O sırada dışarıdan eskicinin sesi geldi:

"Eskiler alırım, eskiler alırım, eski yelekler, eski gömlekler, eski elekler alırım."

"Gel eskici, gel," dedi Orhan. "İşte dedem eskidir. Gel onu al."

Orhan dedesini eskiciye sattı. Ama evdeki eski saat hemen durdu. Eski soba söndü, eski karyola çöktü. Resimdeki nine ağladı. Her şey bir tuhaf oldu. Hatta Orhan da dilini unuttu, dedesinden öğrendiği eski masalları söyleyemez oldu... Bunları görünce kapıya koştu Orhan. Var gücüyle bağırdı:

"Eskici, eskiciiii... Geri ver dedemi, geri ver. Yerine istersen bütün evi al."

Bana inanmazsanız, gidin bu olayı Orhan'ın dedesine sorun... O anlatsın...

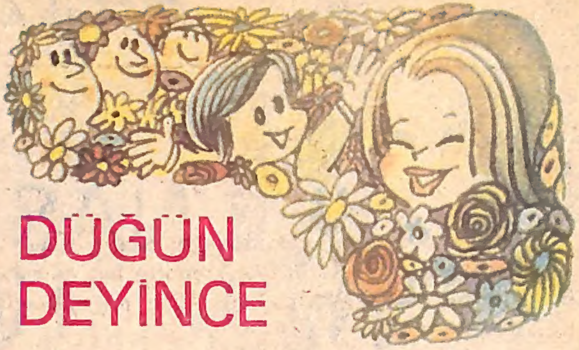

DÜĞÜN DEYİNCE

O günü anımsıyorum hep
düğün deyince.
Bir evin önünde
hiç tanımadığımız bir kadın
seslendi bize,
o zamana kadar hiç görmediğimiz
bir sokaktan geçiyorduk annemle.

O evi anımsıyorum hep
düğün deyince.
Kulağına gül takar gibi
çatısına bayrak asmışlardı,
şişiyordu duvarları içerdeki seslerle
yerinde duramıyordu sevinçten
balon olup uçacaktı nerdeyse.

O sesi anımsıyorum hep
düğün deyince.
Güneşli bir çayıra
renk renk kuşlar konmuştu da
rengi ak olan yalnız bir tekti
ve yalnız o havalanmıştı
kulağıma geldiğinde kadının sesi.

O kadını anımsıyorum hep
düğün deyince.
Buyur etti annemle beni
hiç oturmadığımız bir sofraya,
hiç tanımadığımız bir kadın
bölüşmek istedi bizimle
yüreğine doluşan sevinci.

Neden bunları anımsıyorum hep
düğün deyince?

KEMAL ÖZER

AZİZ NESİN

ATASÖZÜ, ÖZSÖZ VE DEYİM NİTELİĞİ KAZANMIŞ
NASRETTİN HOCA
FIKRALARI

İPE UN SERMEK

— Komşusu, evine gelip Hoca'dan çamaşır ipini istemiş. Hoca, içeri girip bir süre sonra kapıya çıkarak,

— Kusura kalma komşu, ipe un sermişler... demiş.

Komşusu,

— Etme Hoca, hiç ipe un serilir mi? diye sorunca, Hoca da,

— Vermeye gönlüm olmayınca, serilir... demiş.

PARAYI VEREN DÜDÜĞÜ ÇALAR

Pazara giden Hoca'nın başına üşüşen çocuklar, "Bana düdük getir pazardan...", "Bana düdük al!" demeye başlamışlar. İçlerinden salt biri, düdüğün parasını vermiş Hoca'ya.

Akşam pazardan dönen Hoca, parayı verene düdüğü uzatmış. Öbürleri,

— Hani bizimkiler? diye sorunca, Hoca,

— Eeee, demiş, parayı veren düdüğü çalar.

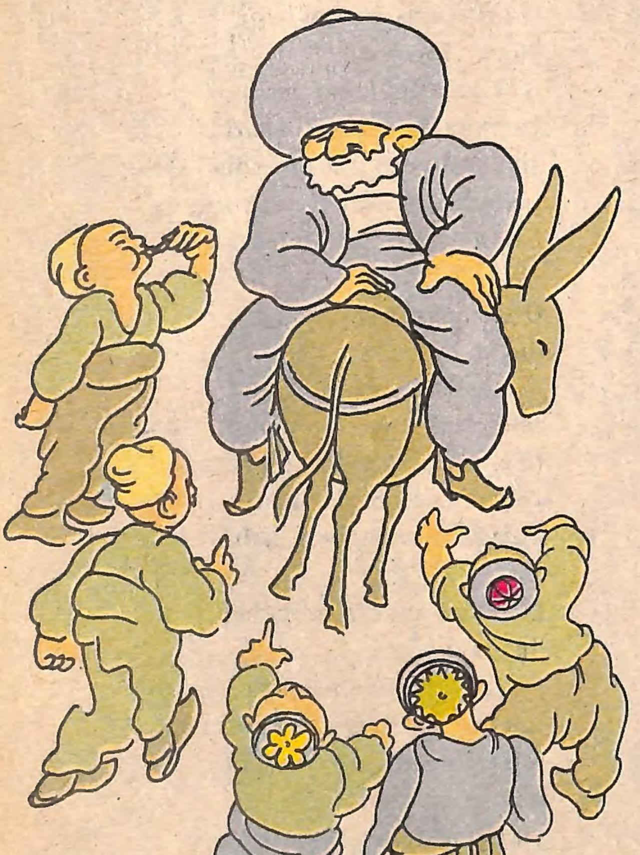

Resim:
Tan Oral

TAM AÇLIĞA ALIŞACAKKEN

Uzun süren bir kış, Hoca'nın eşeğine vereceği arpa, saman iyice azalmış. Bunun üzerine Hoca, eşeğine verdiği arpayı, samanı gittikçe azaltmış. Günden güne azalta azalta, hayvana iki-üç günde bir birazcık yem vermeye başlamış. Bigün ahıra girince, ne baksın, eşek ölmüş. Hoca kendikendine,

— Yazık oldu, demiş, tam açlığa alışacaktı, ömrü elvermedi.

YE KÜRKÜM YE

— Hoca, çağrılı olduğu bir ziyafete gündelik kılığıyla gittiği için, kendisine kimse aldırış etmemiş. Bunun üzerine evine koşup kürkünü giymiş, ziyafetin verildiği eve dönmüş. Çok ağırladıkları Hoca'yı başköşeye buyur etmişler. Sofra kurulunca en güzel yeri Hoca'ya vermişler. Hoca, kürkünün yakasını çorba kâsesine daldırıp,

— Buyur! Ye kürküm ye, ye kürküm ye! demeye başlamış.

Şaşırıp nedenini soranlara,

— Nasıl olsa ikram kürke, yemeği de o yesin.. demiş.

DEVENİN BAŞI

Nasrettin Hoca, karısının eğirdiği ipliği yumak yapar, pazardaki iplikçilere satarmış. Kurnaz iplikçiler, Hoca'nın elinden iplik yumaklarını, emeğin hakkından çok daha ucuza alırlarmış. Bigün Hoca yolda bir deve başı bulmuş. Eve götürüp, iplikleri bu deve başının üstüne sarmış, kocaman bir yumak yapmış. Götürmüş pazara. İplikçi, büyüklüğüne göre yumağa yine çok az fiyat vermiş. Hoca, nasıl olsa yumağın içinde deve başı var diye bu ucuz fiyata razı olunca kuşkulanan iplikçi,

— Sakın yumağın içinde başka şey olmasın Hoca? demiş.

Hoca da,

— Yok, devenin başı... karşılığını vermiş.

İplikçi ertesi gün Hoca'yı çarşıda görüp de,

— Yumağın içinde deve başı çıktı, yalan söylemeye utanmıyor musun? deyince Hoca,

— Ben, demiş, doğruyu söyledim sana, devenin başı demiştim ya...

DAĞ YÜRÜMEZSE APTAL YÜRÜR

Hoca, ermiş olduğunu söyleyip övünürmüş . Birisi,

— Ermişsen, bir keramet göster bakalım... demiş. Hoca, nasıl bir keramet görmek istediğini sorunca, adam,

— Şu karşıki dağı çağır da, ayağına gelsin.. demiş.

Hoca, üç kez,

— Gel yanıma koca dağ, geel! diye seslenmiş, sonra da dağa doğru yürümeye başlayınca, adam,

— Hani Hoca, demiş , dağın yerinden kıpırdadığı bile yok..

Dağa doğru yürümekte olan Hoca, şu karşılığı vermiş:

— Ben alçakgönüllüyümdür; dağ yürümezse aptal yürür.

Gelecek
Hafta
AZİZ NESİN'in
kalemiyle
başka
NASRETTİN
HOCA
fıkraları

MEHMET'İN ÇEVRESİ

ATİLA ALPÖGE
DEVRİM ALPÖGE

PENCEREYE MANZARA ASMANIN YOLUNU BİLEN VAR MI?

O gece uzun uzun Mehmet'le yaptığımız konuşmaları düşündüm. Deniz kıyısındaki gezimizi, mısır koçanını, kıyıdaki gürültüyü, otomobilleri, düşünce salmak kavramını... Bir sağa döndüm yatakta, bir sola.. Yastık başımın altında bir taş gibi durdu. Ter bastı, yorganı attım üstümden; peşinden üşüdüm, tekrar yorgana sarıldım. Böylece sabahı ettim. Uyudum mu, uyumadım mı bilmiyorum.

Ama düşündüm. Düşündükçe de Mehmet'in çevresiyle niye, nasıl ilgilenmeye başladığını anlar oldum.

Bir kaç yıl önce, kentin biraz dışında bahçe içinde bir evde yaşıyordu. Ev küçüktü, ama bahçesi büyüktü doğrusu. Ağaçlar da vardı. Mehmet günün yarısını bahçede geçirirdi. Ağaçların tepesine tırmanır, çalı çırpının içinde sürünür, aklına gelen serüveni arkadaşlarıyla yaşardı. Sık sık çiçekleri sular, zararlı otları temizlerdi. Bazan da dakikalarca bir böceğin yaptıklarını izlerdi.

Bir gün mahalleye bazı yabancılar gelip gittiler. Anlaşıldı ki, Mehmet'lerin evinin yanındaki dar yol genişletilecek, bir cadde olacak. Mahallenin büyükleri hoşnut oldular bu haberden.

— Oh neyse, sonunda bu iş de oldu.

— Yol açıldı mı bak gör, buraları nasıl şenlenir!

— Arazinin değeri de bayağı artar hani.

— Artık uygarlık bizim buralara da uğrayacak.

Gelen uygarlık mı oldu, buna uygarlık mı denir bilemem ama, gerçekten de yolla birlikte çok şey değişti. Yeni dükkanlar açıldı, yeni yapılar yapıldı. Araçlar vızır vızır gidip gelmeye başladı. Ama olan Mehmet'in bahçesine oldu. Bahçenin yarısını yol yapımı için aldılar. Bütün ağaçları kestiler. Bahçe bahçelikten çıktı, ana caddeye açılan bir toprak parçası oldu. Eskiden mahalle sessizdi. Şimdi kentin ana caddelerinden birinin bizim oralardan geçiyor olması trafikle birlikte gürültüyü de arttırdı. Toz, duman da o oranda çoğaldı.

Mehmet'le arkadaşları eski heyecanlı oyunlarını, koşuşmalarını bıraktılar; evin kapısının önüne çöküp geçen araçlara bakar oldular. Yaşantıları, alışkanlıkları, oyun anlayışları değişti. Sanıyorum, Mehmet bu değişikliği bir türlü unutamadı; çevre bilincine de böyle vardı.

Sonra bunlar da yetmiyormuş gibi, Mehmet'ler başka bir eve taşındılar. Beş katlı bir apartmanın en üst katına. Oradaki yeni yaşantısını bana şöyle anlattı.

—Apartmanın içinde yaşamak bir kutunun içinde yaşamaktan farksız. Boş zamanlarda, olduğum yerde dört dönüyorum; hiç bir şey yapamıyorum. Oysa eski evde olsak bahçeye çıkıp oynayabilirim.

— Eski evde de yapamazsın artık onu.

— Eski dediğim, yol geçmeden önceki ev. Biliyor musun, orada ben bazan pencereden atlardım, bahçeye çıkmak için. Ha kapı, ha pencere. Bahçe sanki evin içindeydi; bir ayırım yoktu. Doğanın içinde yaşamak gibi olurdu. Biliyorsun, doğayı severim. Her an doğanın içinde aklıma geleni yapardım. Burada öyle değil. Beşinci katın penceresinden bahçeye atlanamaz ki. Zaten bahçe denecek bir yer yok. Hem hiç kuş sesi de duyulmuyor.

— Pencereden bak, eğlenirsin.

— Bakacak güzel, canlı, yaşayan bir şey yok ki. Karşıda kutu kutu evler var. Onların dizi dizi pencereleri var. Pencerelerde de nereye bakacağını bilemeyen insanlar, çocuklar. Pencerede oynayacağın tek oyun, geçen araçları renklerine, cinslerine göre saymak. İki takım olursun, her takım bir renk tutar örneğin. Hangi rengin aracı daha çok geçerse o kazanır. Biliyor musun hep ne istiyorum? Olacak şey değil ama, penceremdeki manzara bir resim olsa. Perde üstüne çizilmiş gibi. Her sabah günle beraber yeni bir perde çekilse ve yeni bir manzara çıksa ortaya. Her sabah yeni bir manzara asabilsem pencereye.

Ah Mehmet! Seni nasıl da anlıyorum. Aslında doğa çevremizin en değerli varlığı. Yeşil ve açık alanlarla, bahçeler yoluyla evimizin içine kadar giriyor doğa. Oysa biz, kendimizi kutulara kapatıp ondan kopuyoruz. Tek kurtuluş yolumuz pencere kalıyor. Ama orada da hep aynı, cansız görüntü var. Elbette bu görüntü bir resim olsa diye düşünür insan. Hani, pencereye manzara asmanın yolunu bir bulsan Mehmet, bana da öğretsen. Ben de odamdaki, işyerimdeki pencereye yeni yeni görüntüler asmak isterdim.

ULUSAL BAYRAMIMIZ

En büyük ulusal bayramımızın 55. yıldönümünü sevinçle kutladık

Dün, en büyük ulusal bayramımız Cumhuriyet Bayramını ulusça kutladık. Heryan, baştanbaşa bayraklarla donanmıştı. Alanlar, küçüklü, büyüklü, kadın erkek, köylü kentli on binlerce yurttaşla dolup taştı. Geçit törenleri yapıldı. Askerleri, tankları, topları, denizde gemileri, havada jetleri, helikopterleriyle ordumuz gösteriler yaptı. Gücünü, yurdumuzu korumadaki inançlı tutumunu bir kez daha gösterdi hepimize. Göğsümüz kabardı. Yüreklerimiz sevinç ve övünçle doldu.

Gece, her yer, ışıklarla donatılmıştı. Renk renk, pırıl pırıldı her yan. Gündüz gibi olmuştu ortalık. Tarihsel anıtlar, ışıklandırılarak aydınlatılmıştı. Nereden bakılırsa bakılsın karanlığın ortasında ışıl ışıl parıldıyorlardı. Kentlerin büyük alanlarında, parklarında bulunan havuzların suları göğe doğru fışkırıyor, renkli ışıkların ortasından kırmızı, mavi, yeşil olarak yeniden havuza dökülüyordu. Renkli suların seyrine doyum olmaz Cumhuriyet Bayramlarında.

Bir doyumsuz gösteri de fener alayıydı. Ellerinde yanan meşalelerle askerler, upuzun bir ışık seli halinde kentlerin ana caddelerinin ya da alanlarının bir başından öteki başına doğru akıp gittiler. Işıltılı bir yaz göğünde parıldayan yıldızlar gibiydi meşalelerin parıltısı.

Hele bu arada çocukların patlattığı mantarlar, çatapatlar, havaya fırlatılan renk renk maytaplar, renkli balonlar, bayraklarla fener alayı büsbütün neşe saçıyordu. Kalabalık, gece yarısına kadar sokakları doldurdu. Taşıtlar, halkı, gösterilerin yapıldığı alanlara, parklara taşıdı durdu. Herkes sevinç içindeydi.

Her yıl bunca sevinçle en görkemli bir biçimde kutladığımız en büyük ulusal bayramımız Cumhuriyetimizin bu yıl 55. yıldönümüne ulaştık.

Bundan tam 55 yıl önce 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edildi.

Ondan önce ülkemizi Osmanlılar, padişahlıkla idare ediyorlardı. Padişahlık babadan oğula geçerdi. Padişah, tek karar sahibiydi. Onun dediği yasa yerine geçerdi. Padişah, yalnız halkın yöneticisi olmakla kalmıyor, dini başkan da sayılıyordu. Bu yüzden Osmanlı padişahları aynı zamanda halife diye anılırlardı. Halifelik de, padişahlık gibi, babadan oğula geçiyordu. Halife demek, Muhammet peygamberin yeryüzündeki temsilcisi demekti. Onun için de Osmanlılarda dinle devlet işleri birlikte yürütülürdü.

Altı yüzyıl boyunca büyük bir Türk devletini yönetme başarısı göste-

Resimler: Ulusumuzun umudu, yarının yöneticileri gençler, bir Cumhuriyet Bayramı töreninde (karşı sayfada)... Bir ülkenin koruyucuları askerleridir. Bayrak da ulusun simgesi (yukarıda)...

ren Osmanlılar, yirminci yüzyılın başlarında her türlü iç ve dış sömürünün etkisinde zayıf bir devlet durumuna düşmüştü. Yabancı devletler, elimizde kalan son toprak parçası Anadolumuzu da ele geçirmişlerdi. Halk yoksul ve perişandı. Baştaki son Osmanlı padişahı düşmanların elinde kukladan başka bir şey değildi.

İşte o sırada Mustafa Kemal Atatürk'le genç Türk aydınlarının başlattıkları Kurtuluş Savaşı'nda halk, dişini tırnağına takarak kanının son damlasına kadar savaştı. Düşmanı topraklarından kovdu. Umutsuzluk, umuda çevrilmişti artık.

Kurtuluş Savaşı'nın başarıya ulaşmasında 23 Nisan 1920'de Ankara'da kurulan TBMM hükümetinin payı büyüktür. Atatürk'ün başkanlığında halkın seçtiği milletvekillerinden oluşan bu genç Türk hükümeti, iki büyük işi birden başarmıştı. Birincisi, kurulan bu hükümetle ulusal egemenlik kazanılmıştı, ikincisi de, düşmanın Anadoludan kovulması ile ulusal sınırlarımız belirlenmişti.

1922 yılının Kasımında son Osmanlı padişahı Vahdettin bir İngiliz gemisiyle kaçınca Osmanlı saltanatı sona erdi.

Cumhuriyetin ilanı için bir engel kalmamıştı. Halifelik ünvanı meclisçe Osmanlı hanedanının en yaşlı kişisi Abdülmecid Efendiye verildi. Böylece din işleriyle devlet işleri kesinlikle birbirinden ayrılıyordu. Şimdi artık kurulan bu yeni düzene adını vermek kalıyordu. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edildi. Atatürk, genç Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı seçildi.

Cumhuriyet'in ilanından kısa bir süre sonra halifeliğin gereksizliğine karar veren Meclis, onu da ortadan kaldırdı. Osmanlı hanedanından olanlar sınır dışı edildi. Halkçı, özgürlükçü bir devlet niteliği kazanan yeni Türk devleti dışarıya karşı da durumunu yüceltti. Genç Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk iş olarak yeni düzenlemelere gidildi. Bu düzenlemelerin adı devrimlerdi. Türkiye'yi batılı ülkelerden ayıran eski dini takvim ve alaturka saat bırakıldı. Batılıların kullandığı takvim ve saat kabul edildi. 1925 kasımında çarşaf, peçe, fes kaldırılarak giyimde devrim gerçekleştirildi. 1926'da dini mahkemeler yerine Türk medeni kanunu benimsendi. Halifeliğin kaldırılması ile medreseler kapatılarak bütün öğretim kurumları Milli Eğitim Bakanlığına bağlandı. Yaygın eğitimin sağlanması okuma yazma oranının artırılması için Arap harfleri yerine Latin harfleri alınarak okuma yazma kolaylığı sağlandı. Endüstriyel alanda girişilen yoğun çabalarla yeni yeni fabrikalar açıldı. Yerli üretime hız verildi. Yeni yollar yapıldı. Demiryolları döşendi.

Mustafa Kemal, bu devrimleri gerçekleştirirken tam bir öğretmen gibi davrandı. Halkın arasına girdi, onlarla birlikte yürüttü yenilik hareketlerini. Devrimlerin anlam ve önemlerini bıkmadan, usanmadan anlattı halka. Benimsetmeğe çalıştı. Benimsetti de.

Cumhuriyet, halkın egemenliğini doğrudan doğruya ya da seçtiği temsilciler aracılığı ile kullanması demektir.

Bunun sürekli sağlanmasını, hiçbir biçimde cumhuriyet ilkelerinden geriye dönüşün sözkonusu olmaması için Atatürk, "Gençliğe Hitabe"sinde cumhuriyeti onlara emanet etti. Kazanılması için bunca çobanın harcandığı cumhuriyetin korunmasından ve yürütülmesinden gençliği sorumlu kılmakla onun geleceğine olan sonsuz güvenini belirtiyordu.

Biz de, yarının gençleri olarak, bu güveni boşa çıkarmamak için elimizden gelen çabayı gösterelim. Bugün, ellibeşinci yıldönümünü sevinçle kutladığımız cumhuriyete, onun devrimci, halkçı özgürlükçü özüne daima bağlı kalalım. Bu ilkeleri savunmaktan hiçbir zaman geri kalmayalım. Bize bu güzel yurdu, şanlı cumhuriyet'i kanları, canları pahasına sağlayanları unutmayalım. Bu en mutlu günümüzde onları bir kez daha saygıyla anıyoruz.

SOSYAL BİLGİLER

TÜRKİYE

1. Aşağıdaki ülkelerden hangisi yurdumuzun sınır komşusu değildir?
   - (a) Irak.
   - (b) Sovyetler Birliği.
   - (c) Romanya.
   - (d) Yunanistan.

2. Yurdumuzun Asya kıtasında bulunan topraklarına ne denir?
   - (a) Trakya.
   - (b) Anadolu.
   - (c) Avrasya.
   - (d) Anayurt.

3. Yurdumuzun batı sınırından doğu sınırına kadar uzanan genişliği yaklaşık kaç kilometredir?
   - (a) 500 kilometre.
   - (b) 1000 kilometre.
   - (c) 1500 kilometre.
   - (d) 2000 kilometre.

4. Zigana ve Kop geçitleri, yurdumuzun hangi bölgesinde bulunmaktadır?
   - (a) Doğu Anadolu bölgesinde.
   - (b) Karadeniz bölgesinde.
   - (c) İç Anadolu bölgesinde.
   - (d) Güneydoğu Anadolu bölgesinde.

5. Aşağıdaki dağlardan hangisi Marmara bölgesinde bulunmaktadır?
   - (a) Erciyes.
   - (b) Uludağ.
   - (c) Nemrut.
   - (d) Süphan.

6. Aşağıdaki dağlardan hangisi Akdeniz bölgesinde bulunmaktadır?
   - (a) Toroslar.
   - (b) Istrancalar.
   - (c) Samanlı dağları.
   - (d) Menteşe dağları.

7. Aşağıdaki akarsulardan hangisi Karadeniz bölgesinde bulunmaktadır?
   - (a) Meriç.
   - (b) Bakırçay.
   - (c) Dalaman.
   - (d) Çoruh.

8. Aşağıdaki akarsulardan hangisi yurdumuzda doğup yine yurdumuzda denize dökülmektedir?
   - (a) Fırat.
   - (b) Dicle.
   - (c) Kızılırmak.
   - (d) Tuna.

9. Aşağıdaki akarsulardan hangisi Doğu Anadolu bölgesinde bulunmaktadır?
   - (a) Aras.
   - (b) Ergene.
   - (c) Gediz.
   - (d) Seyhan.

10. Karadeniz bölgesinin iklimi nasıldır?
    - (a) Ilıman ve yağışlıdır.
    - (b) Yazlar sıcak ve kuraktır. Bir yılda ortalama yalnız 50 gün yağmur yağar.
    - (c) Kışlar çok soğuk, yazlar çok sıcaktır.
    - (d) Yazlar sıcak ve kurak, kışlar kar yağışlıdır. Bu bölgemiz, yurdumuzun en çok kar yağan bölgesidir.

11. Aşağıdaki göllerden hangisi Doğu Anadolu bölgesinde bulunmaktadır?
    - (a) Çıldır.
    - (b) Beyşehir.
    - (c) Manyas.
    - (d) Ulubat.

12. Aşağıdaki illerimizden hangisi Karadeniz bölgesinde değildir?
    - (a) Artvin.
    - (b) Tokat.
    - (c) Amasya.
    - (d) Erzincan.

13. Aşağıdaki illerimizden hangisi Marmara bölgesinde değildir?
    - (a) Bolu.
    - (b) Sakarya.
    - (c) Kocaeli.
    - (d) Balıkesir.

14. Aşağıdaki illerimizden hangisi Ege bölgesinde değildir?
    - (a) Çanakkale.

MATEMATİK PROBLEMLERİ

DÖRT İŞLEM-BÖLME

① Babası, Ali'ye bir yıl boyunca her Pazar aynı harçlığı verdi. Ali, yıl sonunda oturup bir hesap yaptı. "Pazar günleri babamın verdiği paraları harcamasaydım şimdi tam 780 liram olacaktı," diye düşündü... Acaba babası Ali'ye her Pazar kaç lira vermişti?

② Ayşe, Ekim ayında babasından her gün aynı harçlığı aldı. Bu paraları hiç harcamadı. Ay sonunda 7750 kuruşu olmuştu. Acaba Ayşe Ekim ayında babasından her gün kaç kuruş almıştı?

③ Ali'nin öğretmeninde 343 dosya kâğıdı vardı. Bu kâğıdı 49 öğrencisine eşit olarak dağıttı. Acaba Ali'lerin sınıfında her öğrenciye kaç dosya kâğıdı düştü?

④ Ali ile Ayşe, şekerciye gidip 1200 kuruş verdiler, şeker aldılar. Şekerleri sayınca 24 tane olduğunu gördüler. Acaba bir şeker, onlara kaç kuruşa gelmişti?

En kalabalık kentimiz İstanbul'dan bir görünüş

(b) Kütahya.
(c) Afyonkarahisar.
(d) Denizli.

15. Aşağıdaki illerimizden hangisi Akdeniz bölgesinde değildir?
(a) Burdur.
(b) Isparta.
(c) Kahramanmaraş.
(d) Nevşehir.

16. Aşağıdaki illerimizden hangisi İç Anadolu bölgesinde değildir?
(a) Sıvas.
(b) Yozgat.
(c) Çankırı.
(d) Çorum.

17. Aşağıdaki illerimizden hangisi Doğu Anadolu bölgesinde değildir?
(a) Adıyaman.
(b) Elazığ.
(c) Tunceli.
(d) Malatya.

18. Aşağıdaki illerimizden hangisi Güneydoğu Anadolu bölgesinde değildir?
(a) Bitlis.
(b) Siirt.
(c) Diyarbakır.
(d) Gaziantep.

19. Maki bitki örtüsü, yurdumuzun en çok hangi bölgesinde görülür?
(a) Doğu Anadolu bölgesinde.
(b) Güneydoğu Anadolu bölgesinde.
(c) İç Anadolu bölgesinde.
(d) Akdeniz bölgesinde.

20. Yurdumuzun hangi bölgesinde çay yetiştirilmektedir?
(a) Marmara bölgesinde.
(b) Ege bölgesinde.
(c) İç Anadolu bölgesinde.
(d) Karadeniz bölgesinde.

21. Murgul bakır madeni yurdumuzun hangi bölgesindedir?
(a) Karadeniz bölgesinde.
(b) Güneydoğu Anadolu bölgesinde.
(c) İç Anadolu bölgesinde.
(d) Marmara bölgesinde.

22. Bir petrol bölgesi olan Raman, yurdumuzun hangi bölgesinde bulunmaktadır?
(a) Güneydoğu Anadolu bölgesinde.
(b) Karadeniz bölgesinde.
(c) İç Anadolu bölgesinde.
(d) Akdeniz bölgesinde.

GENEL KÜLTÜR

BEN KİMİM?

- 15 Eylül 1914'de Ceyhan'da doğdum. Çeşitli işlerde çalıştıktan sonra yazı yazmaya başladım. Önce şiir yazıyordum; sonraları şiiri bırakıp öykücülüğe, romancılığa başladım. Yazdıklarım çeşitli dillere çevrildi. Bazı kitaplarımın adlarını sayayım: Baba Evi, Avare Yıllar, Murtaza, Cemile, Bereketli Topraklar Üstünde, Devlet Kuşu... 2 Haziran 1970'de öldüm... Ben kimim?

BEN NERESİYİM?

- Akdeniz bölgesinde bir ilim. Doğumda Antalya, Burdur, kuzeydoğumda Denizli, kuzeyimde Aydın, batımda ve güneyimde Ege Denizi var... Bilin bakalım, ben hangi ilim?

BEN NEYİM?

- Denizcilerin en büyük yardımcılarından biriyim. Ben olmasam yönlerini kolaylıkla bulamazlar... Sadece gemicilerin değil, havacıların da arkadaşıyım. Beni sözlüklerde "yönleri gösteren araç," diye tanımlarlar. Benim ne olduğumu buldunuz mu?

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

SOSYAL BİLGİLER

1—a	2—a	3—b	4—a
5—c	6—c	7—b	8—c
9—d	10—b	11—c	12—b
13—c	14—c	15—c	16—a

MATEMATİK PROBLEMLERİ

1 — 2870 kuruş
2 — 8450 kuruş
3 — 7075 kuruş
4 — 101400 kuruş

GENEL KÜLTÜR

Ben Kimim — Yaşar Kemal
Ben Neresiyim — Mardin
Ben Neyim — Periskop

SÖZCÜKLER ARASINDA

EMİN ÖZDEMİR

Sanırız, geçen sayının ana sözcüğünü çoğunuz bulmuşsunuzdur. Eskiden çanak ve çömleğiyle tanınan, Marmara bölgesindeki büyük yerleşme merkezlerinden biri olan bir ilimizin adıydı verdiğimiz sözcük: ÇANAKKALE. Açıklamaları, ipuçlarını doğru kullananların bu ana sözcükten şunları türetmesi gerekirdi: 1. Çan. 2. Çağ. 3. Anı. 4. Ana. 5. Ak. 6. Akbaba. 7. Al. 8. Kalıntı. 9. Kale. 10. Pamukkale...

Bu haftaki ana sözcüğümüze gelince, bir ilçemizin adıdır. Şöyle tanıtıyor kendini: Doğu Anadolu bölgesindeyim. Bende oturanlar geçimlerini hayvancılıkla sağlarlar. Dağlarla kuşatılmıştır çevrem. Eskiden il merkeziymişim. Ancak bunlar beni bulmanıza yetmez. Şu sözcüklerin arasından geçerek bulabilirsiniz beni:

1. Birinci, ikinci ve üçüncü harflerim bir fiil kökü oluşturur. Bu kökün sonuna -a eki getirirseniz, insanın yaratmadığı, kendiliğinden var olan canlı, cansız varlıkların tümü anlamına gelen bir sözcük yaparsınız. (. . . .)

2. Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü harflerim dört anayönden birinin adıdır. Bu sözcük, bir ozanımız, Ali Püsküllüoğlu'nun şu şiirinde anlattığı varlıkla da sıkı sıkıya ilgilidir:

Sabahı istekle bekliyorum
Çünkü çıkıp gelecek güneş dostum.
Aydınlatacak yeryüzünü;
Sevgiyle okşayacak, biliyorum
O sıcak elleriyle
Çimenler, kumlar üzerinde beni.
Söylerken türküsünü
Kendi halinde börtü böcek
Yerdeki karınca,
İncitemeyecek onu bile.

3. Beşinci, altıncı ve yedinci harflerimin oluşturduğu sözcük, zengin ileri gelen anlamına geldiği gibi oymak, ya da küçük devlet başkanı da demektir. (. . .)

4. Üçüncüde bulduğunuz sözcüğün sonuna yedinci ve sekizinci harflerimi getirirseniz ak sözcüğünün eşanlamlısı çıkar ortaya. (. . . . .)

5. Yedinci, sekizinci ve dokuzuncu harflerimin oluşturduğu sözcük, dört mevsimden birinin adıdır ve yukardaki şiirle de ilgilidir. (. . .)

6. Beşincide bulduğunuz sözcüğün sonuna onuncu ve on birinci harflerimi getirirseniz, önemli olayları tarih boyunca yaşatmak için bir şey üzerine kazıma anlamına gelen bir sözcük çıkar ortaya (. . . . .)

7. Altıncıda bulduğunuz sözcüğün son harfini atarsanız elde edeceğiniz sözcük, düşüncenin işaretlerle saptanması anlamına gelir. (. . . .)

8. Dokuz, on ve on birinci harflerim, karşıt sözcüğünün eşanlamlısıdır. (. . .)

9. Sekiz, dokuz, on ve on birinci harflerim, kov, uzaklaştır anlamında bir sözcük oluşturur. (. . . .)

10. Sekiz, dokuz ve onuncu harflerim, öğütücü dişlere verilen addır. (. . .)

Bulabildiniz mi beni? Şunu da ekleyeyim: Yurdumuzun en yüksek dağı'nın eteğinde kurulmuşum. İran'a giden taşıtların son durağıyım. Beş heceli, on bir harfli bir sözcüğüm... (. . . . .)

Ana sözcük:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

DERGİMİZE ABONE OLMAK İÇİN...

Dergimize abone olmanın iki yolu var: (1) Türkiye'nin herhangi bir yerindeki İş Bankası şubesine gideceksiniz. Abone ücretini İş Bankası Cağaloğlu Şubesi 150 numaralı hesaba yatırmak istediğinizi söyleyecek, ücreti yatırınca bir makbuz alacaksınız... (2) Ya da, abone tutarını (6 aylık — 169 lira... 1 yıllık — 338 lira) şu adrese göndereceksiniz: "Milliyet Gazetesi, Satış Servisi, Cağaloğlu, İstanbul"... Abone tutarını gönderdikten sonra, yukarıdaki adrese mektupla bilgi verirseniz, abone işleminiz çok kısa sürede tamamlanır ve derginiz her hafta adresinize Pazartesi'den önce yollanır.

BİR OLAYIN ARKASI

TANZİMAT FERMANI

3 Kasım 1839 pazar günü, İstanbul'da Gülhane parkında ülkenin geleceğini etkileyecek kadar önemli bir tören yapılıyordu. Kalabalık bir halk topluluğunun katıldığı ve Sultan I. Abdülmecit'in, devlet ileri gelenlerinin, Batılı elçilerin, o sırada konuk bulunan Fransa Kralı Louis Philippe'in küçük oğlu Prens Joinville'in izlediği törende, sonradan başbakanlığa getirilecek olan Mustafa Reşit Paşa, Tanzimat Fermanı'nı okuyordu.

Bütün ülkede heyecanla karşılanan, Tanzimat adıyla anılan tarihsel dönemi başlatmış bulunan bu fermanda Sultan I. Abdülmecit, yurttaşlarına seslenmekte, onlara çeşitli alanlarda getirilecek yenilikleri bildirmekteydi. İmparatorluk yaşamında ilk yazılı anayasa sayılabilecek bu belgeyle, Müslüman ve Hristiyan tüm yurttaşlara ırz, namus, can ve mal güvenliği sağlanmış, vergilerin yeniden düzenlenecek yasalarla toplanması, askerliğin yeni yöntemlere bağlanması, herkesin yasa önünde eşit sayılması, mallara el koyma yönteminin kaldırılması öngörülmüştü.

O zamana değin yargı alanında dinsel mahkemeler yürürlükteydi. İnsanlar, müslümanlığın kutsal kitabı Kuran'dan çıkarılan hukuk kurallarıyla yargılanıyordu. Vergi alanın[illegible] kimi kesimlerden, örneğin tüccarlardan vergi alınmazken, halkın başka kesimlerinden, özellikle köylülerden aracılar eliyle vergi toplanıyordu. Çünkü bir bölgeden vergi toplama hakkını devlet bu aracılara satıyordu. Aracılar da, o bölge halkından, devlete verilecek olanın üstünde vergi toplayarak hizmetinin karşılığını almak hakkına sahipti. Askere alınma da belli bir düzenle değil, örneğin köylere yapılan baskınlarla ve zorla sağlanır hale gelmişti. Öte yandan, devlet hazinesi zor durumda kaldıkça, padişah sık sık el koyma buyrukları çıkarıp biriken zenginliklere, örneğin değerli madenlere el koyabiliyordu.

3 Kasım 1839 pazar günü Gülhane Parkı'nda okunan Tanzimat Fermanı'yla bu uygulamaların değişmesi yolunda bir adım atılmıştı. Anımsarsak, ondokuzuncu yüzyılın başlarında Osmanlı İmparatorluğu, ekonomik bakımdan da, siyasal bakımdan da, büyük bunalım içindedir. Aynı dönemde Batı ise sanayi devrimini gerçekleştirme yolundadır. Batılı ülkeler hem zenginleşmekte, hem de her alanda gelişmektedir. Mustafa Reşit Paşa gibi aydın ve yöneticiler, bunalımdan kurtulması için Osmanlı İmparatorluğunun da kendini yenilemesi ve Batılaşması gerektiği görüşündedirler. Tanzimat Fermanı, bu görüşle hazırlanmış, Padişah I. Abdülmecit'e benimsetilmiş oldu.

Tanzimat dönemi, ülkenin geleceğini gerçekten etkiledi. Ama olumlu yönden değil. Hukuk, ekonomi, toplumsal yaşam, düşünce ve edebiyat alanlarında yenileşmelere, değişmelere yol açmasına karşın, imparatorluğu bunalımdan kurtaramadı. Hatta batılaşma yolunda atılan adımlar, ekonomik ve siyasal yeni bunalımlarla onu çöküntüye götürdü.

Niye böyle olmuş, Batılaşma ülkeyi kurtaramamıştı? Bu sorunun yanıtını, olayın arkasına bakarsak verebiliriz. Önce Batılaşmayı kimlerin istediğine bakalım. Devlet yönetiminde görevli paşalar, yani yöneticiler istiyordu. Çünkü sarayın baskısı üstlerinden kalkacak, ellerinde biriken zenginlikleri padişah bir buyrukla alamayacaktı. İkinci isteyenler, toprakları işletme hakkını ellerinde bulunduranlardı. Çünkü Batılı hukuk kuralları gelince ellerindeki toprakların gerçek sahipleri olacaklardı. Bir de, Batı ülkeleriyle işbirliği yapan azınlıklar istiyordu. Çünkü can ve mal güvenliğine kavuşacak, işlerini daha rahat geliştireceklerdi.

Bunlardan başka, sanayi devrimini gerçekleştirme yolundaki Batılı ülkeler istiyordu. Çünkü sanayide işlenecek hammadde kaynaklarını ve işledikten sonra satacakları pazarları arıyorlardı. Osmanlı İmparatorluğu, onlar için, zengin bir kaynak ve verimli bir pazardı. Batının kurumlarını, hukuk kurallarını, ekonomik yapısını, dünya görüşünü, yaşama biçimini, kültür ve edebiyatını benimsemek, imparatorluktaki azınlıklara eşitlik, toprağı işleyenlere sahiplik, yöneticilere güvenlik sağlayacak, zengin kaynakların ve verimli pazarın kapılarını Batılı ülkelere daha çok açmaya yarayacaktı.

İşte Tanzimat Fermanı'yla başlayan dönemin getirdiği eşitlik, can ve mal güvenliği, kişisel özgürlük gibi yeniliklerin arkasında bunlar yatıyordu.

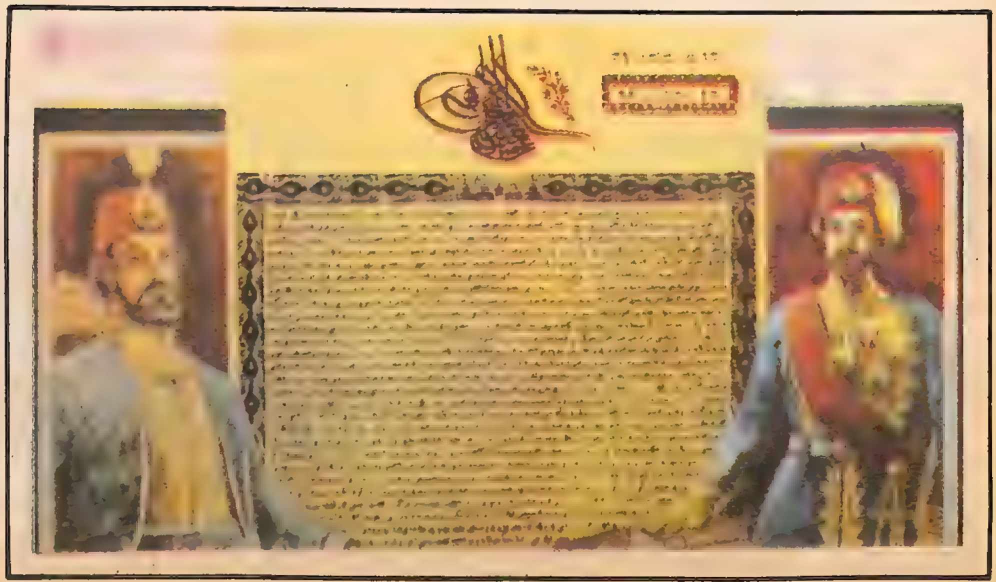

Tanzimat Fermanı, Sultan I. Abdülmecit ve Mustafa Reşit Paşa

MÜJDAT GEZEN

ÇOCUK MİZAHI

Bu haftaya gene sizlerden gelen mektuplardan seçtiğimiz fıkra ve başınızdan geçen olaylarla başlıyoruz:

İlk mektuptan A. Nur Kılınç'ın yeğeninin başından geçen bir olayı var.

HABER

Yeğenim Küçük Çiğdem yaşına göre oldukça yüksek olan duvarın üzerinde koşuyordu. Anneannesi:

— Çiğdemciğim duvarda koşma şimdi düşeceksin, diye bağırdı.

Çiğdem de:

— Korkmam anneanneciğim, düşerken "Anneanne düşüyorum" derim, dedi.

Berna Kuleli arkadaşımız da Nur arkadaşımız gibi kendi ürünü olan bir olayı anlatıyor:

Beş altı yaşlarında kadardım. Bir gün annemle birlikte anneanneme gittik. Bir ara dedem bana saati sordu. Ben de:

— Dörde on varı bir geçiyor, dedim.

Dedem:

— O da ne demek? dedi.

— Yani dörde dokuz var demek herhalde.....

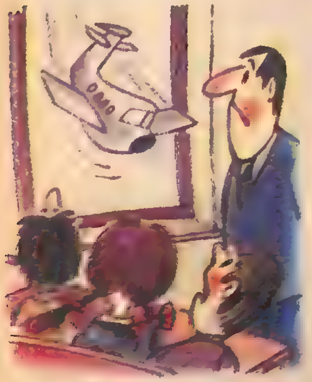

Melik Dadanlı kardeşimiz de duyulmamış bir fıkra ile katılıyor:

UÇAK

Öğretmen öğrencilere şu soruyu sordu:

— Çocuklar, şimdi sınıfın penceresinden bir uçak girse ne yaparsınız?

Ali:

— Ben dışarı kaçarım.

Ahmet:

— Ben sıranın altına girerim.

Hasan:

— Ben de uçağı cebime sokarım öğretmenim.

Öğretmen şaşırdı:

— Niye oğlum, uçak hiç cebe girer mi?

Hasan:

— Öğretmenim, siz uçağı pencereden sokuyorsanız ben de cebime sokarım..

Bana gönderdiğiniz mektupların arasında fıkra ve başınızdan geçen olayların dışında oldukça ilginç mektuplar da var sevgili arkadaşlarım. Örneğin, bunlardan biri Handan Özdemir adlı kardeşimizden geliyor.

Handan mektubunda şöyle diyor:

" Ben 12 yaşında bir kızım. Bir kız arkadaşla mektuplaşmak istiyorum. Yalnız başka ilden olursa çok memnun olurum."

Handan Özdemir
Valdeçeşme Aktarlar sokak
No: 15/6 Beşiktaş
İSTANBUL

Handan'la mektuplaşmak isteyen İstanbul dışındaki arkadaşları bu adrese yazabilir....

Meltem Esencan gibi bir çok arkadaşımız ikinci veya üçüncü kez bana fıkra yolluyorlar. Sanırım sırada hiç fıkra ya da anısı yayınlanmamış arkadaşlarımıza öncelik vermemiz daha doğru olur. Ümit Yanartürk kardeşin de yazısı daha kısa olabilirdi.

Yazımızı sizin için seçtiğimiz bir fıkra ile sürdürelim.

TARİH DERSİ

Bizim yaramaz Çetin gene tarih dersinden sıfır almıştı. Babası iyi bir zılgıt çekti Çetin'e:

— Utanmıyorsun, değil mi? Senden küçük kardeşin beş alıyor, sen sıfır. Söyle bakalım bu tarih dersi ile neden aran iyi değil?

Çetin durdu, yutkundu ve yanıtladı:

— Babacığım, bana ne bağırıyorsun? Öğretmenimiz hep ben dünyada yokken olmuş olayları soruyor, ben, nereden bileyim onları?..

Hasip Yıldırım kardeşimizin kısa fıkrası da şöyle:

GAZ BEDAVA

Genel tuvalette adam bağırıyordu:

— Küçük 100 kuruş, büyük 175 kuruş, gaz bedavaaaa...

O sırada bir adam elinde bir bidonla geldi ve:

— Doldur beş litre gaz, dedi.

Bu haftamızı Erol Teberoğlu arkadaşımızın ilginç okul anısıyla sonlayalım:

— İlkokul 3. sınıf sıralarında çok yaramazdım. Bir arkadaşımla sıramda konuşurken öğretmenim bana konuşmamam için bir kaç kez ihtar etti. İlk zamanlar sustum. Sonra yine konuşmaya başladım. Öğretmenim sözünü dinlemediğim için beni yanına çağırdı. Çekmecesini açıp içinden makas çıkartınca korktum. Bir de bant çıkartınca şaşırdım. Öğretmenim banttan makasla bir parça kesti. Ağzıma yapıştırdı. Sonra da yerime oturmamı söyledi. Öğretmenimin bana böyle ceza vereceğini hiç ummamıştım. Fakat dayak yemediğim için de çok sevinmiştim.

Sevgili çocuklar, tümünüze iyi ve sağlıklı günler diliyorum.

C. Harrison

DICK TURPIN'İN SERÜVENLERİ

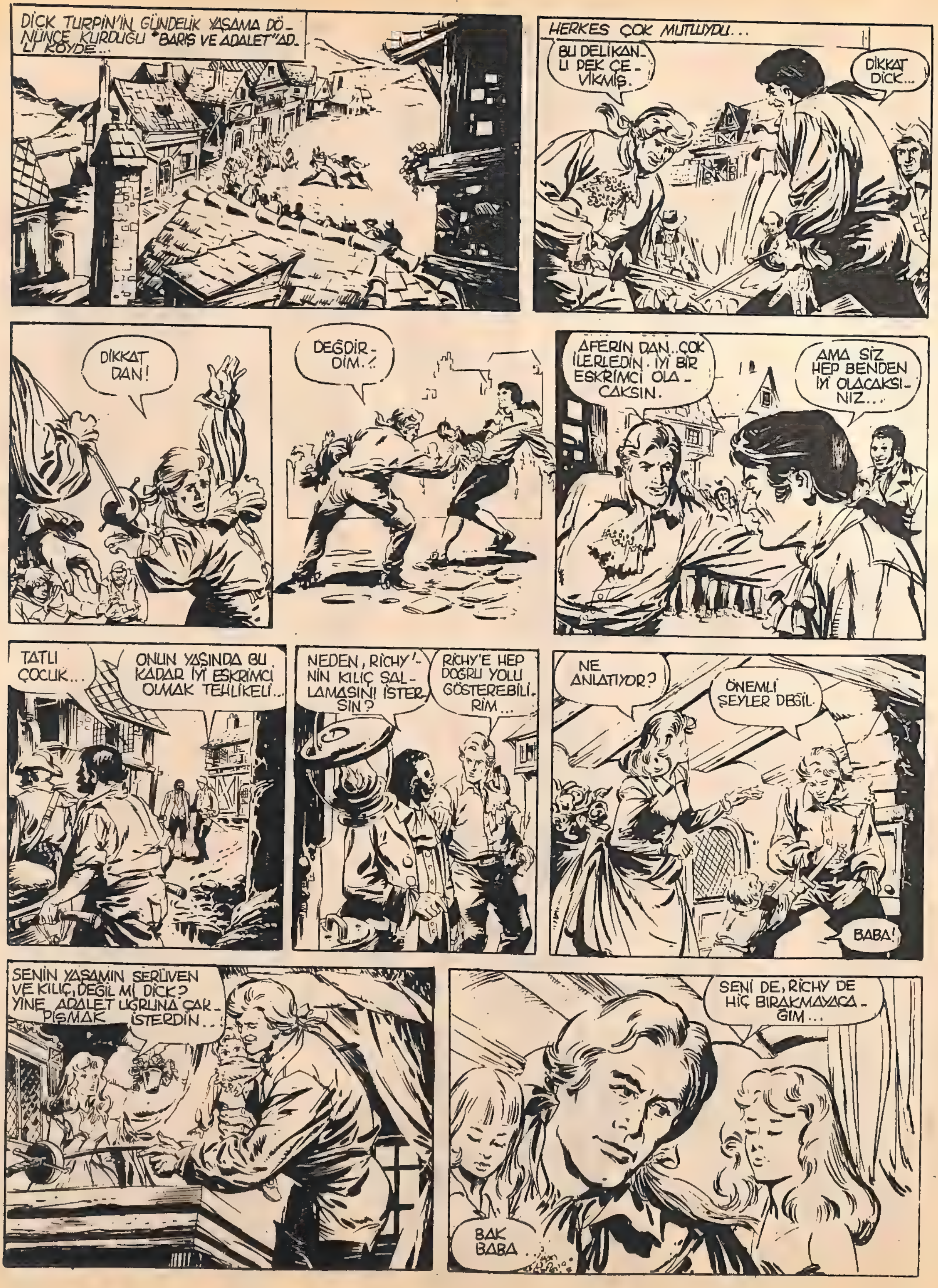
DİCK TURPİN'İN GÜNDELİK YAŞAMA DÖNÜNCE KURDUĞU "BARIŞ VE ADALET" ADLI KÖYDE...
HERKES ÇOK MUTLUYDU...
BU DELİKANLI PEK ÇEVİKMİŞ.
DİKKAT DİCK...
DİKKAT DAN!
DEĞDİRDİM..!
AFERİN DAN..ÇOK İLERLEDİN. İYİ BİR ESKRİMCİ OLACAKSIN.
AMA SİZ HEP BENDEN İYİ OLACAKSINIZ...
TATLI ÇOCUK...
ONUN YAŞINDA BU KADAR İYİ ESKRİMCİ OLMAK TEHLİKELİ...
NEDEN, RİCHY'NİN KILIÇ SALLAMASINI İSTERSİN?
RİCHY'E HEP DOĞRU YOLU GÖSTEREBİLİRİM...
NE ANLATIYOR?
ÖNEMLİ ŞEYLER DEĞİL.
BABA!
SENİN YAŞAMIN SERÜVEN VE KILIÇ, DEĞİL Mİ DİCK? YİNE ADALET UĞRUNA ÇARPIŞMAK İSTERDİN...
SENİ DE, RİCHY DE HİÇ BIRAKMAYACAĞIM...
BAK BABA...

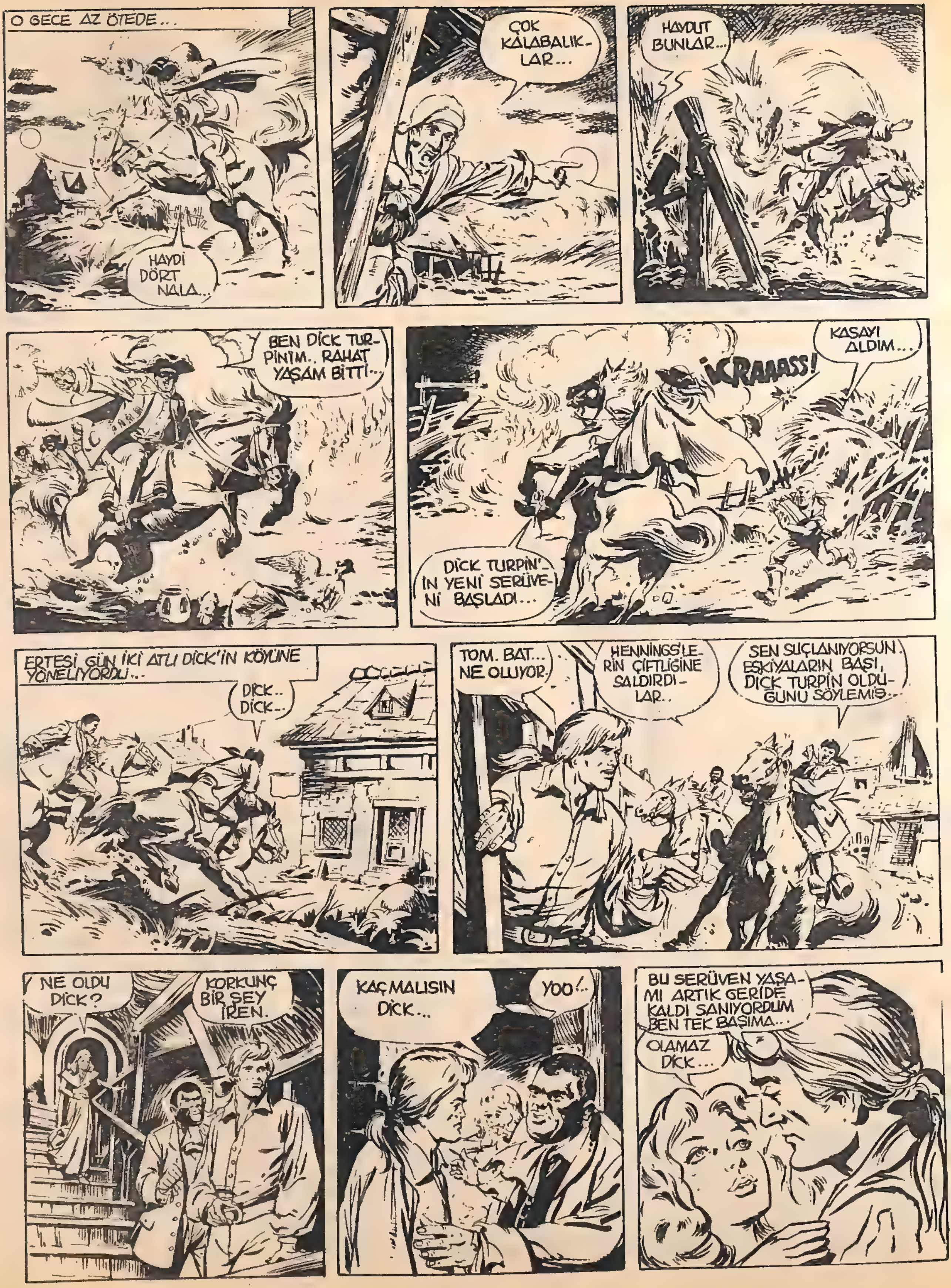
O GECE AZ ÖTEDE...
HAYDİ DÖRT NALA...
ÇOK KALABALIKLAR...
HAYDUT BUNLAR...
BEN DİCK TURPİN'İM.. RAHAT YAŞAM BİTTİ...
¡CRAAASS!
KASAYI ALDIM...
DİCK TURPİN'İN YENİ SERÜVENİ BAŞLADI...
ERTESİ GÜN İKİ ATLI DİCK'İN KÖYÜNE YÖNELİYORDU..
DİCK.. DİCK...
TOM. BAT... NE OLUYOR.
HENNİNGS'LERİN ÇİFTLİĞİNE SALDIRDILAR..
SEN SUÇLANIYORSUN. EŞKİYALARIN BAŞI, DİCK TURPİN OLDUĞUNU SÖYLEMİŞ...
NE OLDU DİCK?
KORKUNÇ BİR ŞEY İREN.
KAÇMALISIN DİCK...
YOO!..
BU SERÜVEN YAŞAMI ARTIK GERİDE KALDI SANIYORDUM BEN TEK BAŞIMA...
OLAMAZ DİCK...

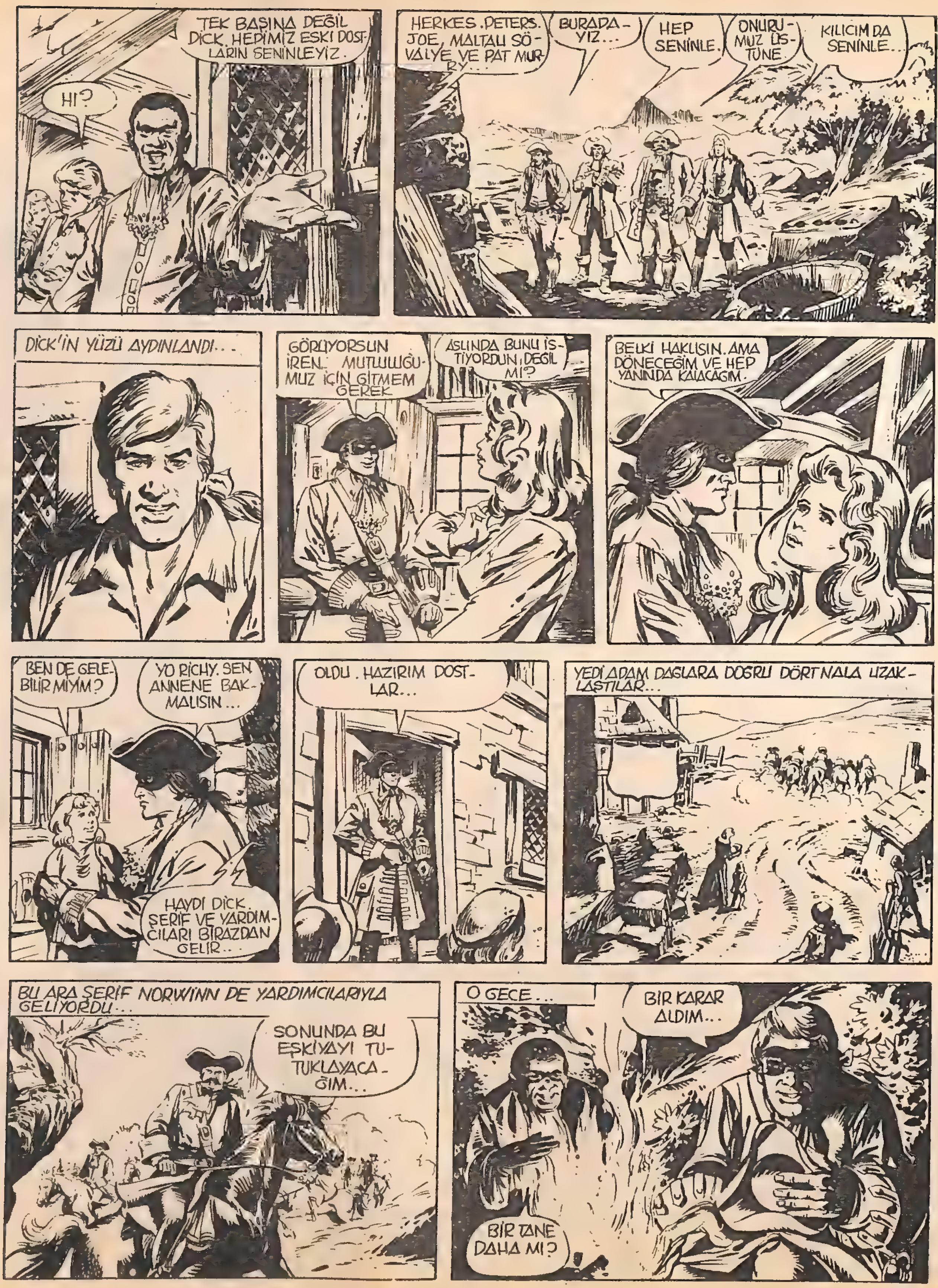
TEK BAŞINA DEĞİL DICK, HEPİMİZ ESKİ DOSTLARIN SENİNLEYİZ.
Hİ?
HERKES. PETERS. JOE, MALTALI ŞÖVALYE VE PAT MURRY...
BURADAYIZ...
HEP SENİNLE.
ONURUMUZ ÜSTÜNE.
KILICIM DA SENİNLE...
DİCK'İN YÜZÜ AYDINLANDI...
GÖRÜYORSUN İREN. MUTLULUĞUMUZ İÇİN GİTMEM GEREK
ASLINDA BUNU İSTİYORDUN, DEĞİL Mİ?
BELKİ HAKLISIN. AMA DÖNECEĞİM VE HEP YANINDA KALACAĞIM.
BEN DE GELEBİLİR MİYM?
YO RICHY. SEN ANNENE BAKMALISIN...
HAYDI DICK. ŞERİF VE YARDIMCILARI BİRAZDAN GELİR..
OLDU. HAZIRIM DOSTLAR...
YEDİ ADAM DAĞLARA DOĞRU DÖRTNALA UZAKLAŞTILAR...
BU ARA ŞERİF NORWİNN DE YARDIMCILARIYLA GELİYORDU...
SONUNDA BU EŞKİYAYI TUTUKLAYACAĞIM...
O GECE...
BİR KARAR ALDIM...
BİR TANE DAHA MI?

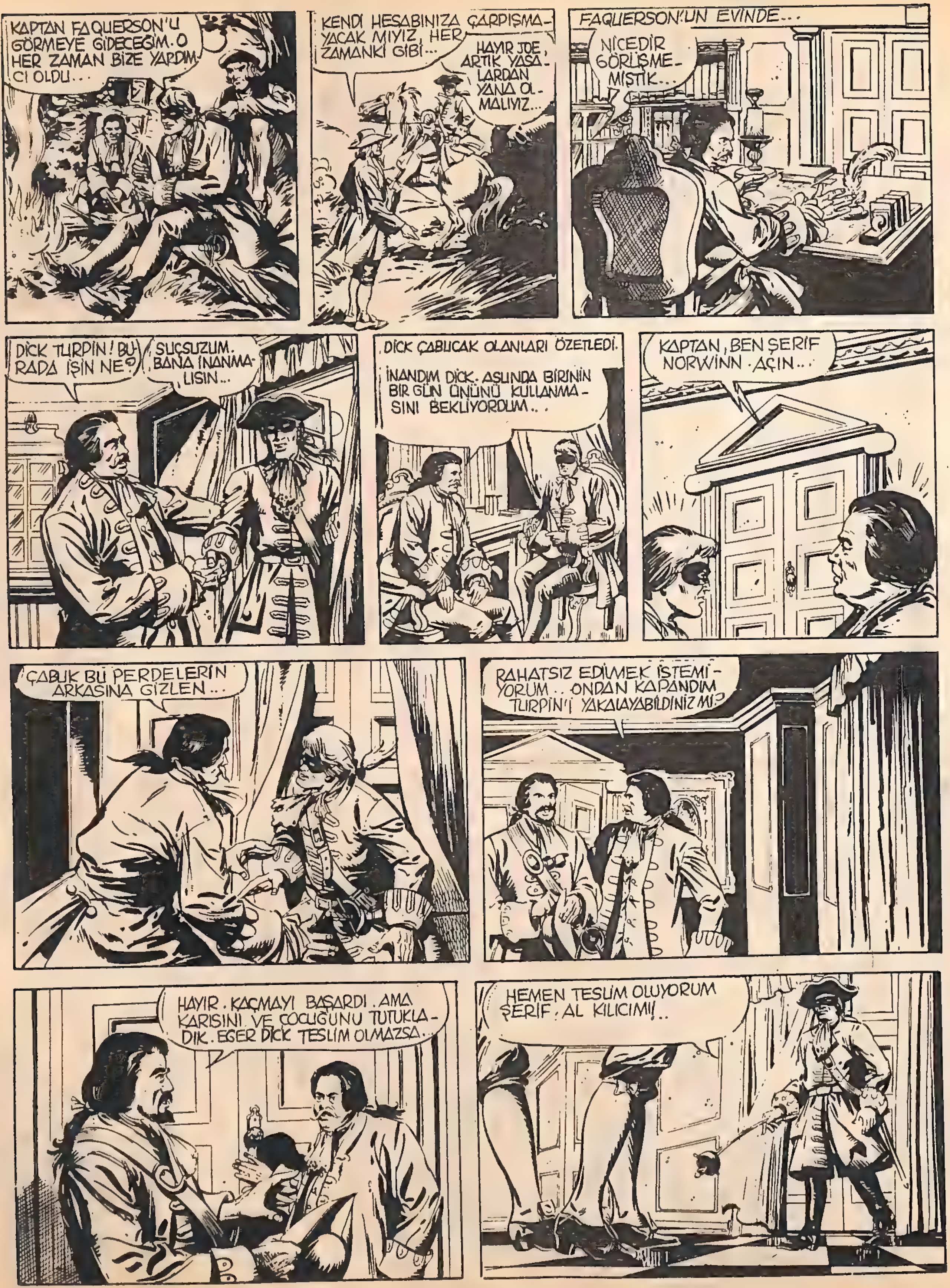
KAPTAN FAQUERSON'U GÖRMEYE GİDECEĞİM. O HER ZAMAN BİZE YARDIMCI OLDU...
KENDİ HESABINIZA ÇARPIŞMAYACAK MIYIZ, HER ZAMANKİ GİBİ...
HAYIR JOE, ARTIK YASALARDAN YANA OLMALIYIZ...
FAQUERSON'UN EVİNDE...
NİCEDİR GÖRÜŞMEMİŞTİK...
DİCK TURPİN! BURADA İŞİN NE?
SUÇSUZUM. BANA İNANMALISIN...
DİCK ÇABUCAK OLANLARI ÖZETLEDİ.
İNANDIM DİCK. ASLINDA BİRİNİN BİR GÜN ÜNÜNÜ KULLANMASINI BEKLİYORDUM...
KAPTAN, BEN ŞERİF NORWINN. AÇIN...
ÇABUK BU PERDELERİN ARKASINA GİZLEN...
RAHATSIZ EDİLMEK İSTEMİYORUM.. ONDAN KAPANDIM. TURPİN'İ YAKALAYABİLDİNİZ Mİ?
HAYIR. KAÇMAYI BAŞARDI. AMA KARISINI VE ÇOCUĞUNU TUTUKLADIK. EĞER DİCK TESLİM OLMAZSA...
HEMEN TESLİM OLUYORUM ŞERİF. AL KILICIMI!..

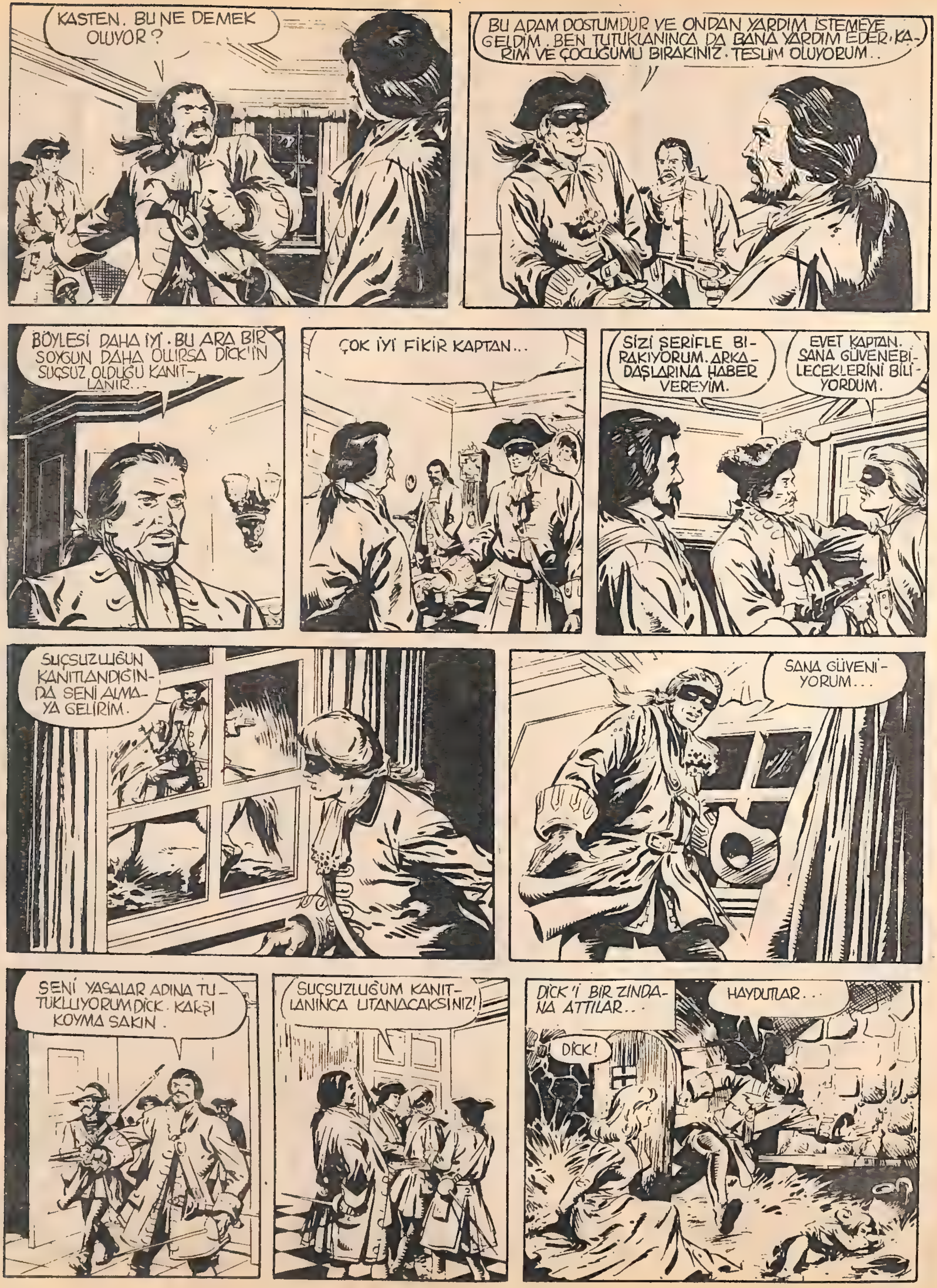
KASTEN. BU NE DEMEK OLUYOR?
BU ADAM DOSTUMDUR VE ONDAN YARDIM İSTEMEYE GELDİM. BEN TUTUKLANINCA DA BANA YARDIM EDER. KARIM VE ÇOCUĞUMU BIRAKINIZ. TESLİM OLUYORUM..
BÖYLESİ DAHA İYİ. BU ARA BİR SOYGUN DAHA OLURSA DİCK'İN SUÇSUZ OLDUĞU KANITLANIR...
ÇOK İYİ FİKİR KAPTAN...
SİZİ ŞERİFLE BIRAKIYORUM. ARKADAŞLARINA HABER VEREYİM.
EVET KAPTAN. SANA GÜVENEBİLECEKLERİNİ BİLİYORDUM.
SUÇSUZLUĞUN KANITLANDIĞINDA SENİ ALMAYA GELİRİM.
SANA GÜVENİYORUM...
SENİ YASALAR ADINA TUTUKLUYORUM DİCK. KARŞI KOYMA SAKIN.
SUÇSUZLUĞUM KANITLANINCA UTANACAKSINIZ!
DİCK'İ BİR ZINDANA ATTILAR...
HAYDUTLAR...
DİCK!

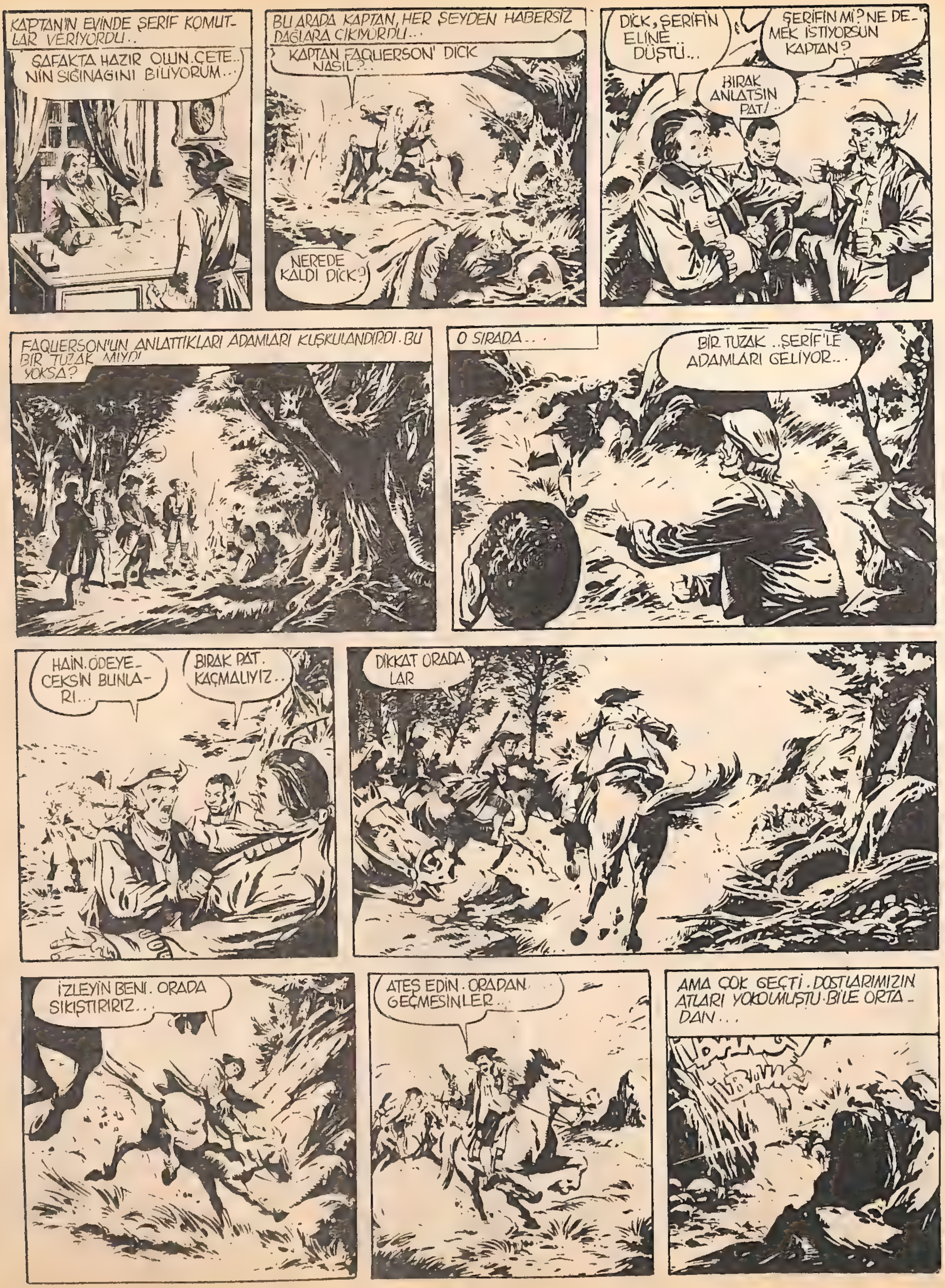
KAPTAN'IN EVİNDE ŞERİF KOMUTLAR VERİYORDU..
ŞAFAKTA HAZIR OLUN. ÇETENİN SIĞINAĞINI BİLİYORUM...
BU ARADA KAPTAN, HER ŞEYDEN HABERSİZ DAĞLARA ÇIKIYORDU...
KAPTAN FAQUERSON' DICK NASIL?..
NEREDE KALDI DICK?
DICK, ŞERİFİN ELİNE DÜŞTÜ...
ŞERİFİN Mİ? NE DEMEK İSTİYORSUN KAPTAN?
BIRAK ANLATSIN PAT!..
FAQUERSON'UN ANLATTIKLARI ADAMLARI KUŞKULANDIRDI. BU BİR TUZAK MIYDI YOKSA?
O SIRADA...
BİR TUZAK ..ŞERİF'LE ADAMLARI GELİYOR...
HAİN. ÖDEYECEKSİN BUNLARI...
BIRAK PAT. KAÇMALIYIZ..
DİKKAT ORADALAR..
İZLEYİN BENİ. ORADA SIKIŞTIRIRIZ...
ATEŞ EDİN. ORADAN GEÇMESİNLER...
AMA ÇOK GEÇTİ. DOSTLARIMIZIN ATLARI YOKOLMUŞTU BİLE ORTADAN...

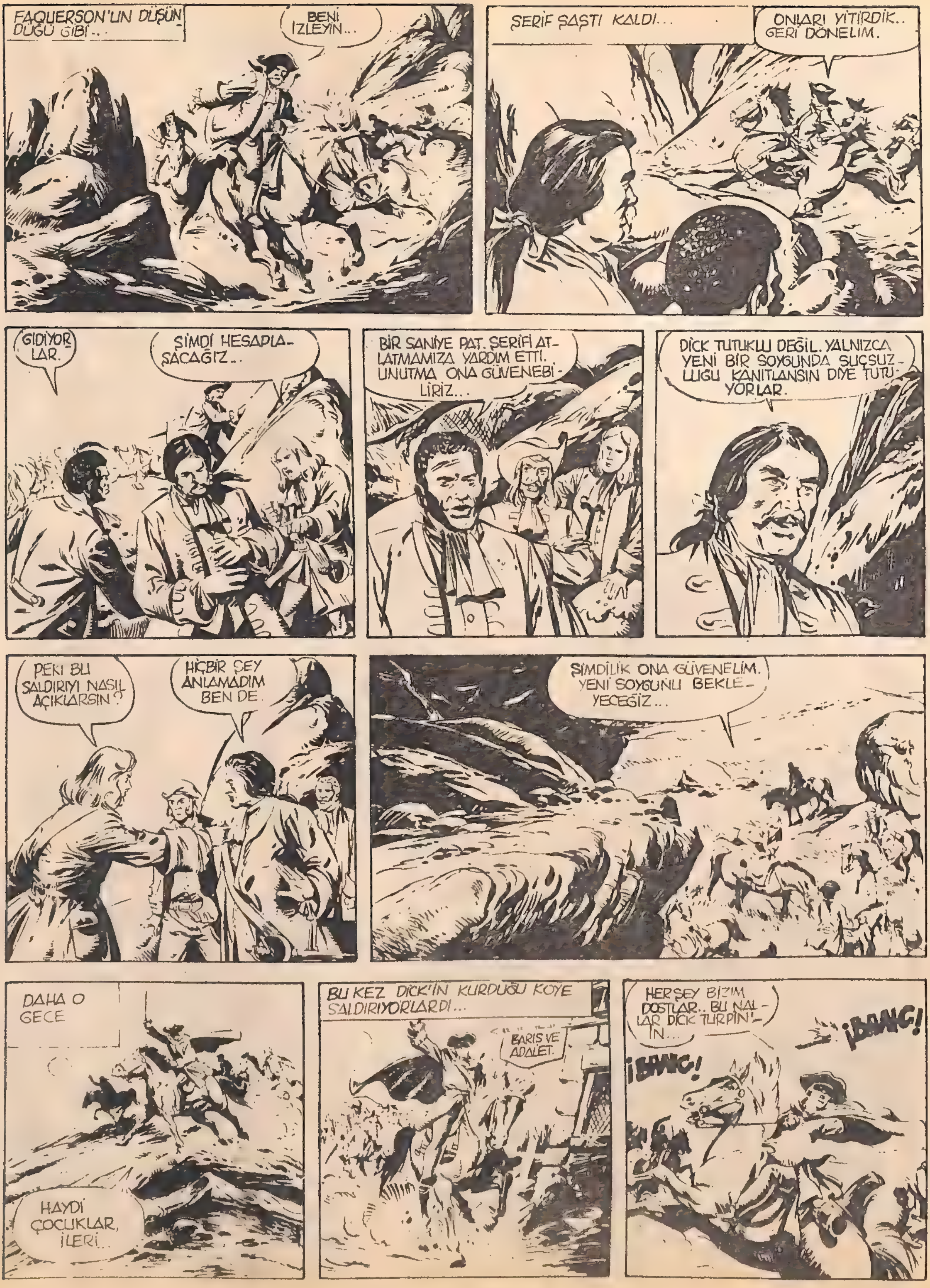
FAQUERSON'UN DÜŞÜNDÜĞÜ GİBİ..
BENİ İZLEYİN...
ŞERİF ŞAŞTI KALDI...
ONLARI YİTİRDİK.. GERİ DÖNELİM.
GİDİYORLAR.
ŞİMDİ HESAPLAŞACAĞIZ..
BİR SANİYE PAT. ŞERİFİ ATLATMAMIZA YARDIM ETTİ. UNUTMA ONA GÜVENEBİLİRİZ...
DİCK TUTUKLU DEĞİL. YALNIZCA YENİ BİR SOYGUNDA SUÇSUZLUĞU KANITLANSIN DİYE TUTUYORLAR.
PEKİ BU SALDIRIYI NASIL AÇIKLARSIN?
HİÇBİR ŞEY ANLAMADIM BEN DE.
ŞİMDİLİK ONA GÜVENELİM. YENİ SOYGUNU BEKLEYECEĞİZ...
DAHA O GECE
HAYDİ ÇOCUKLAR, İLERİ..
BU KEZ DİCK'İN KURDUĞU KÖYE SALDIRIYORLARDI...
BARIŞ VE ADALET.
HERŞEY BİZİM DOSTLAR.. BU NALLAR DİCK TURPİN'İN...
¡BANG!
¡BANG!

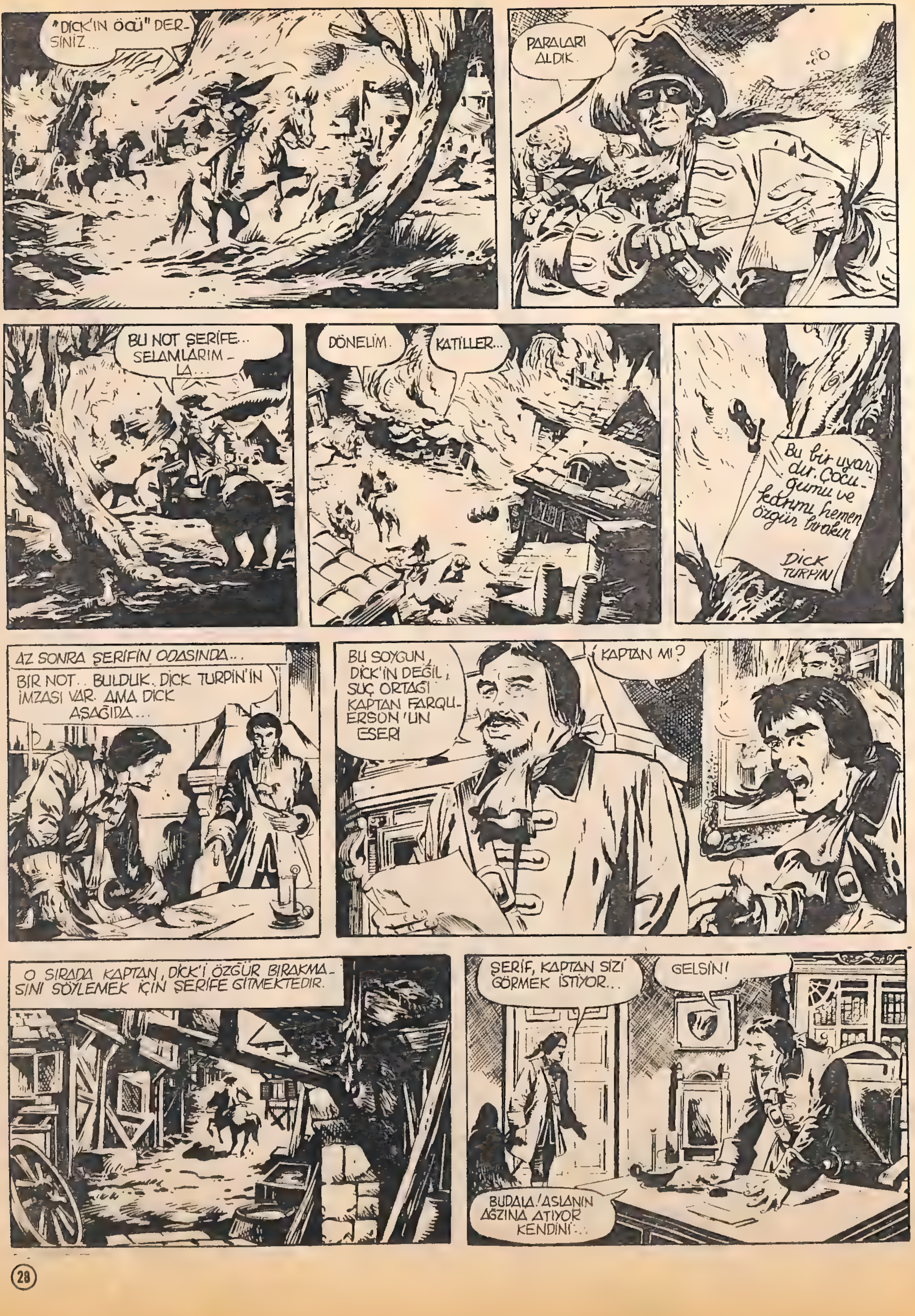
"DICK'IN ÖCÜ" DERSİNİZ...
PARALARI ALDIK.
BU NOT ŞERİFE... SELAMLARIMLA...
DÖNELİM.
KATİLLER...
Bu bir uyarıdır. Çocuğumu ve karımı hemen özgür bırakın
DICK TURPIN
AZ SONRA ŞERİFİN ODASINDA...
BIR NOT.. BULDUK.. DİCK TURPİN'İN İMZASI VAR. AMA DİCK AŞAĞIDA...
BU SOYGUN, DİCK'İN DEĞİL, SUÇ ORTAĞI KAPTAN FARQUERSON'UN ESERİ
KAPTAN MI?
O SIRADA KAPTAN, DİCK'İ ÖZGÜR BIRAKMASINI SÖYLEMEK İÇİN ŞERİFE GİTMEKTEDİR.
ŞERİF, KAPTAN SİZİ GÖRMEK İSTİYOR...
GELSİN!
BUDALA! ASLANIN AĞZINA ATIYOR KENDİNİ...

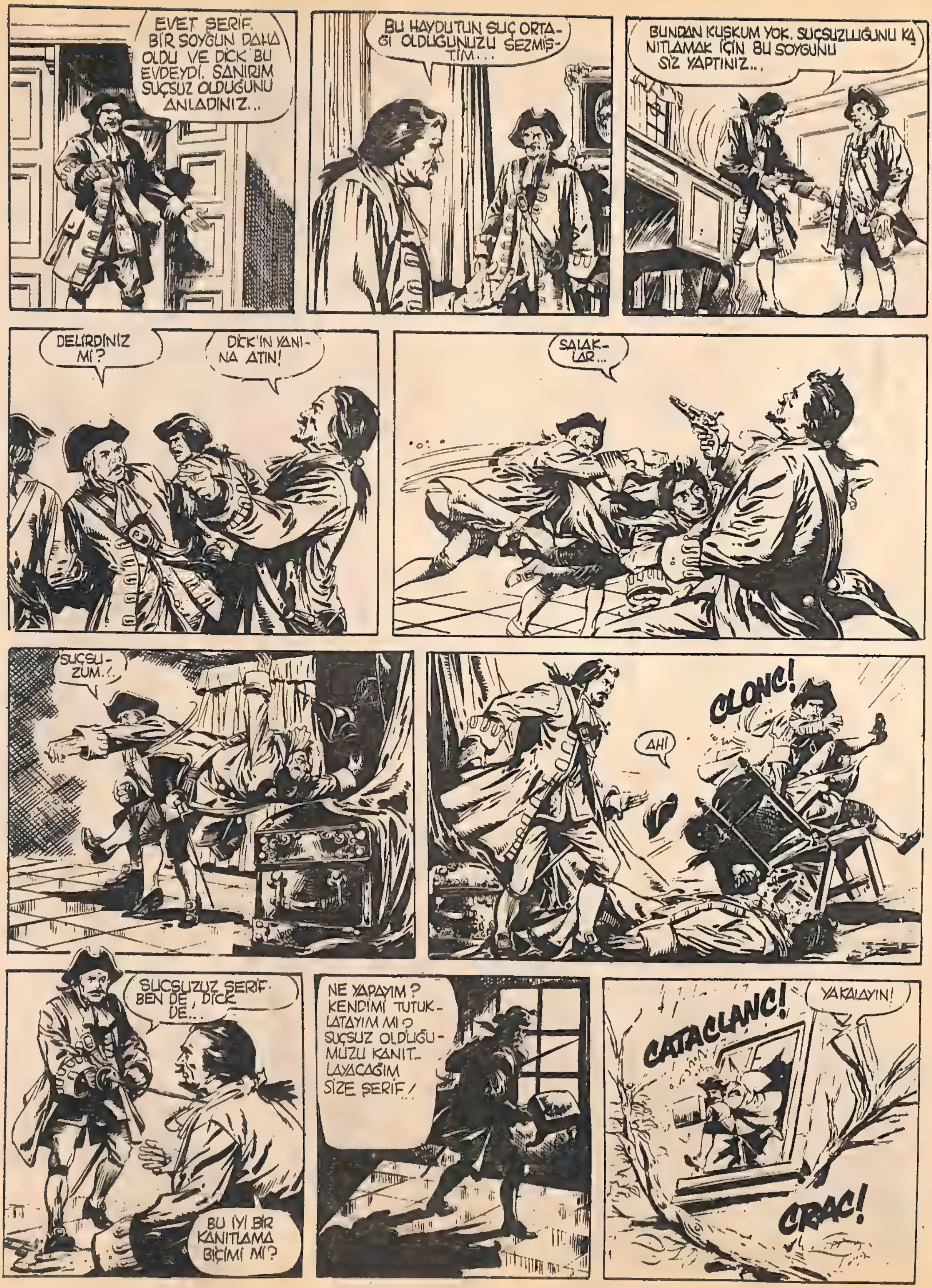
EVET ŞERİF. BİR SOYGUN DAHA OLDU VE DİCK BU EVDEYDİ. SANIRIM SUÇSUZ OLDUĞUNU ANLADINIZ..
BU HAYDUTUN SUÇ ORTAĞI OLDUĞUNUZU SEZMİŞTİM...
BUNDAN KUŞKUM YOK. SUÇSUZLUĞUNU KANITLAMAK İÇİN BU SOYGUNU SİZ YAPTINIZ...
DELİRDİNİZ Mİ?
DİCK'İN YANINA ATIN!
SALAKLAR...
SUÇSUZUM..!
CLONC!
AH!
SUÇSUZUZ ŞERİF. BEN DE, DİCK DE...
BU İYİ BİR KANITLAMA BİÇİMİ Mİ?
NE YAPAYIM? KENDİMİ TUTUKLATAYIM MI? SUÇSUZ OLDUĞUMUZU KANITLAYACAĞIM SİZE ŞERİF!
CATACLANC!
YAKALAYIN!
CRAC!

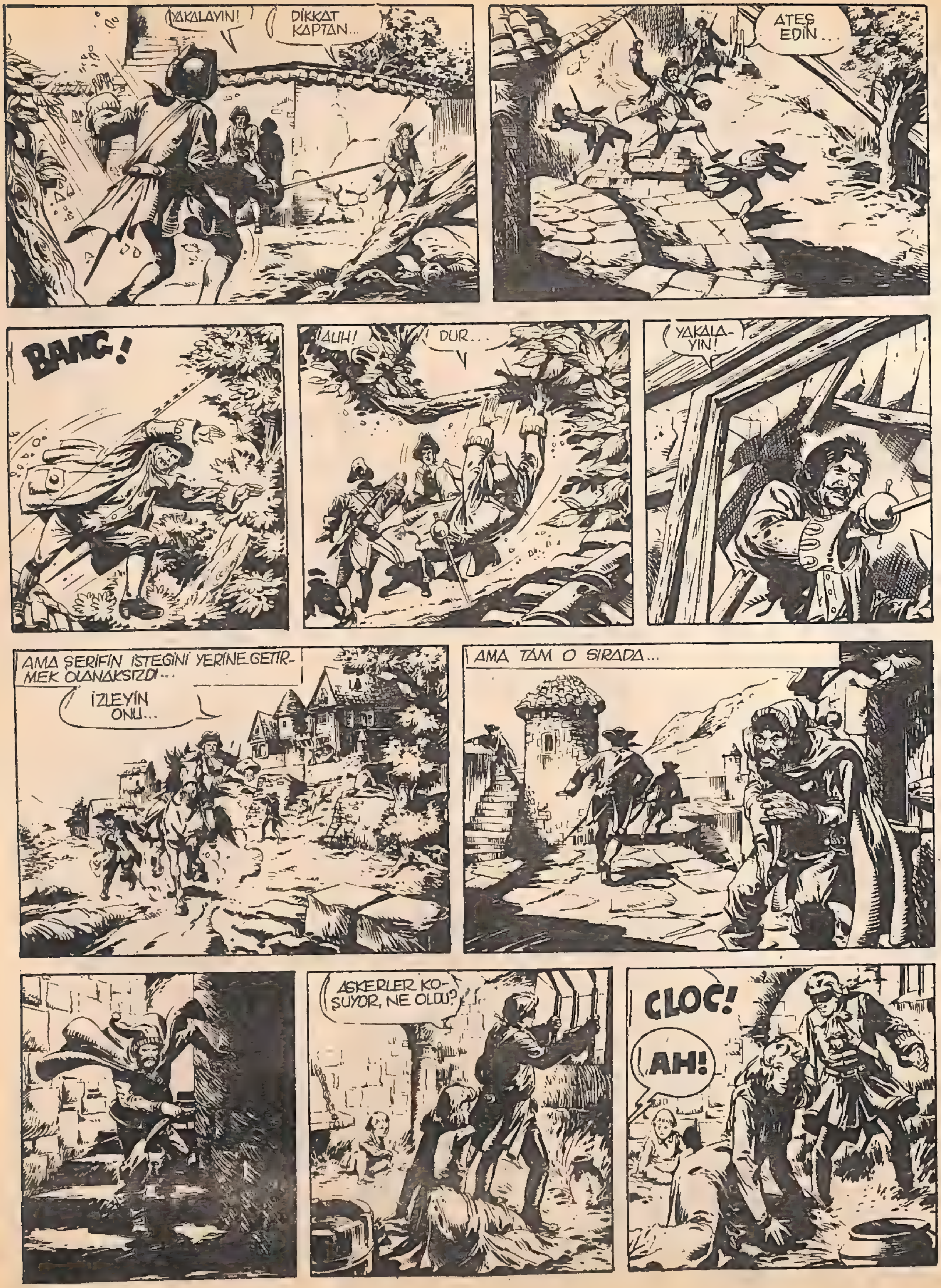
YAKALAYIN!
DİKKAT KAPTAN...
ATEŞ EDİN...
BANG!
AUH!
DUR...
YAKALAYIN!
AMA ŞERİFİN İSTEGİNİ YERİNE GETİRMEK OLANAKSIZDI...
İZLEYİN ONU...
AMA TAM O SIRADA...
ASKERLER KOŞUYOR, NE OLDU?
CLOC!
AH!

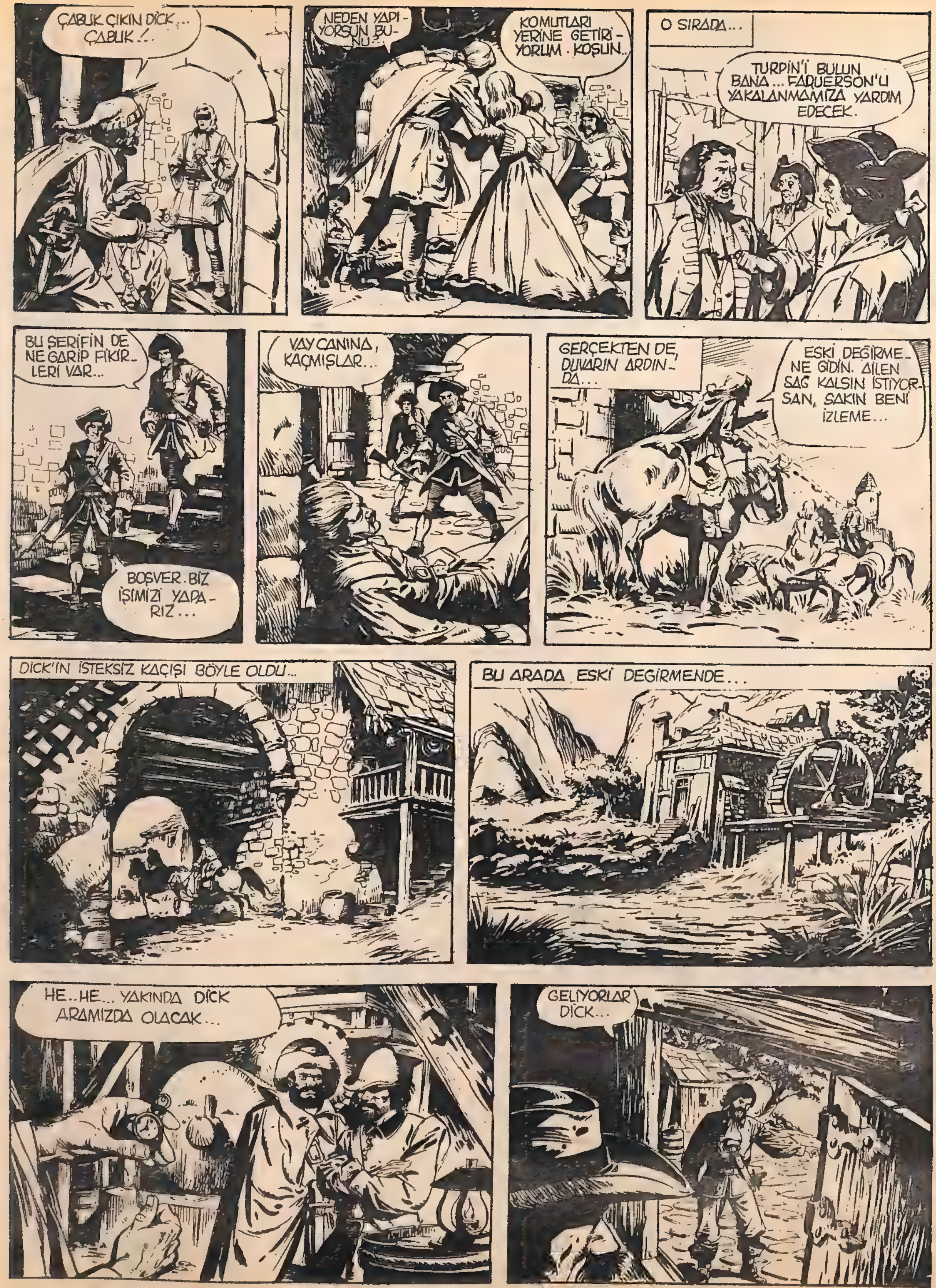
ÇABUK ÇIKIN DİCK... ÇABUK!..
NEDEN YAPIYORSUN BUNU?..
KOMUTLARI YERİNE GETİRİYORUM. KOŞUN..
O SIRADA...
TURPİN'İ BULUN BANA... FARQUERSON'U YAKALANMAMIZA YARDIM EDECEK.
BU ŞERİFİN DE NE GARİP FİKİRLERİ VAR...
BOŞVER. BİZ İŞİMİZİ YAPARIZ...
VAY CANINA, KAÇMIŞLAR...
GERÇEKTEN DE, DUVARIN ARDINDA...
ESKİ DEĞİRMENE GİDİN. AİLEN SAĞ KALSIN İSTİYORSAN, SAKIN BENİ İZLEME...
DICK'IN İSTEKSİZ KAÇIŞI BÖYLE OLDU...
BU ARADA ESKİ DEGİRMENDE...
HE..HE... YAKINDA DİCK ARAMIZDA OLACAK...
GELİYORLAR DİCK...

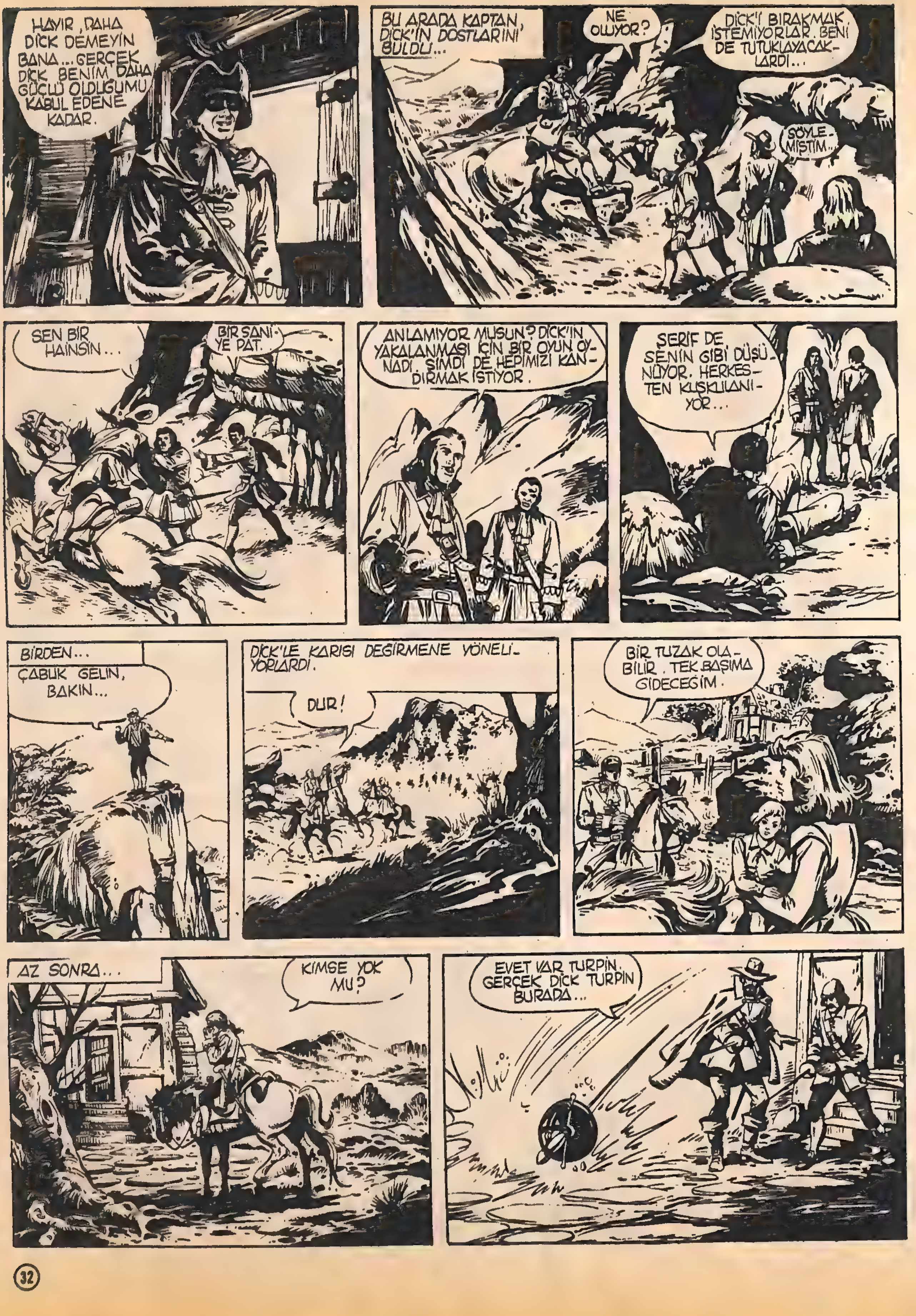
HAYIR, DAHA DİCK DEMEYİN BANA... GERÇEK DİCK BENİM DAHA GÜÇLÜ OLDUĞUMU KABUL EDENE KADAR.
BU ARADA KAPTAN, DİCK'İN DOSTLARINI BULDU...
NE OLUYOR?
DİCK'İ BIRAKMAK İSTEMİYORLAR. BENİ DE TUTUKLAYACAKLARDI...
SÖYLEMİŞTİM...
SEN BİR HAİNSİN...
BİR SANİYE PAT.
ANLAMIYOR MUSUN? DİCK'İN YAKALANMASI İÇİN BİR OYUN OYNADI. ŞİMDİ DE HEPİMİZİ KANDIRMAK İSTİYOR.
ŞERİF DE SENİN GİBİ DÜŞÜNÜYOR. HERKESTEN KUŞKULANIYOR...
BİRDEN...
ÇABUK GELİN, BAKIN...
DİCK'LE KARISI DEGİRMENE YÖNELİYORLARDI.
DUR!
BİR TUZAK OLABİLİR. TEK BAŞIMA GİDECEGİM.
AZ SONRA...
KİMSE YOK MU?
EVET VAR TURPİN. GERÇEK DİCK TURPİN BURADA...

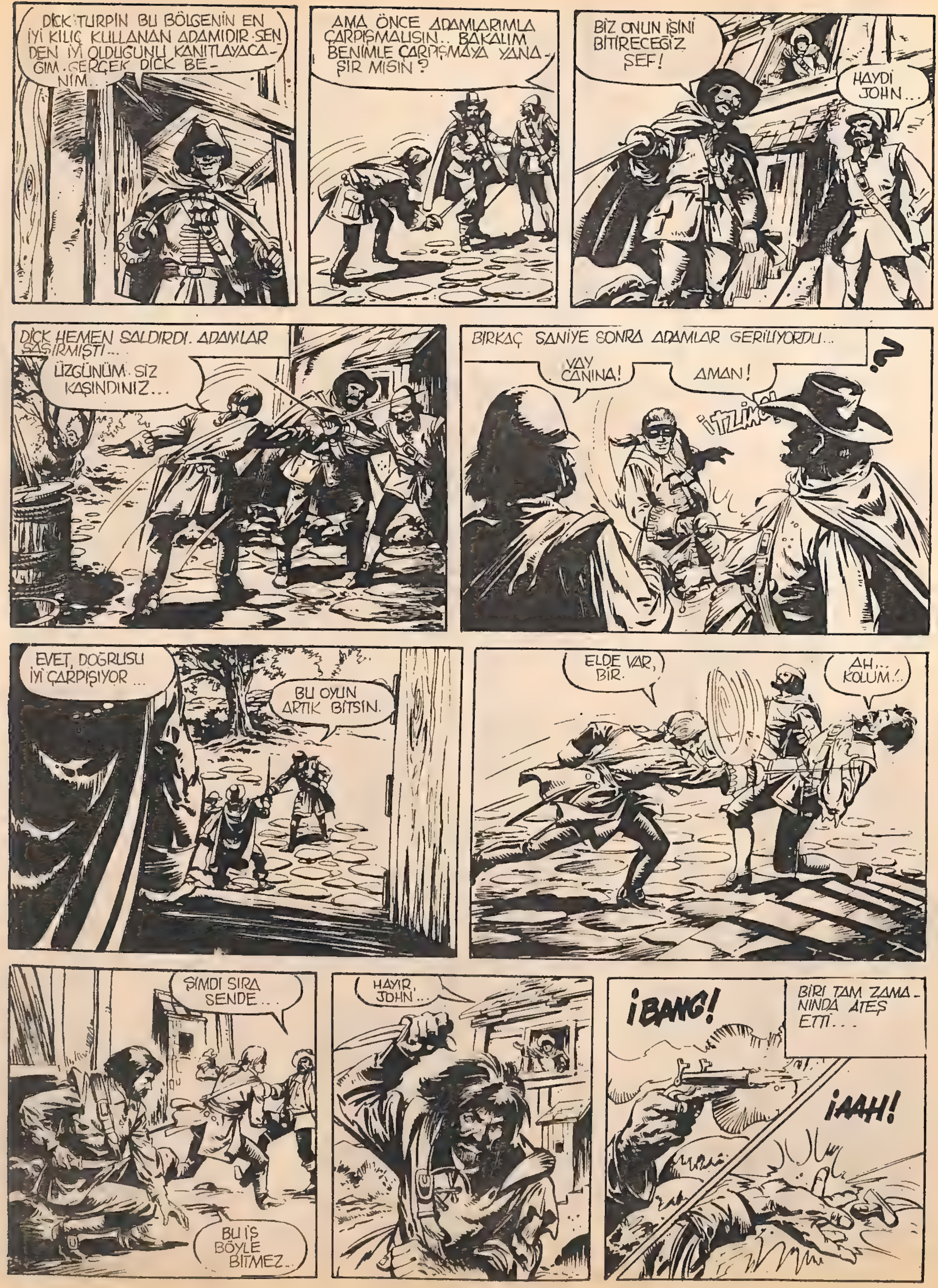
DİCK TURPİN BU BÖLGENİN EN İYİ KILIÇ KULLANAN ADAMIDIR. SENDEN İYİ OLDUĞUNU KANITLAYACAĞIM. GERÇEK DİCK BENİM...
AMA ÖNCE ADAMLARIMLA ÇARPIŞMALISIN.. BAKALIM BENİMLE ÇARPIŞMAYA YANAŞIR MISIN ?
BİZ ONUN İŞİNİ BİTİRECEĞİZ ŞEF!
HAYDİ JOHN...
DİCK HEMEN SALDIRDI. ADAMLAR ŞAŞIRMIŞTI...
ÜZGÜNÜM. SİZ KAŞINDINIZ...
BİRKAÇ SANİYE SONRA ADAMLAR GERİLİYORDU...
VAY CANINA!
AMAN!
?
¡TZİNG!
EVET, DOĞRUSU İYİ ÇARPIŞIYOR...
BU OYUN ARTIK BİTSİN.
ELDE VAR, BİR.
AH... KOLUM!..
ŞİMDİ SIRA SENDE...
BU İŞ BÖYLE BİTMEZ..
HAYIR, JOHN...
¡BANG!
BİRİ TAM ZAMANINDA ATEŞ ETTİ...
¡AAH!

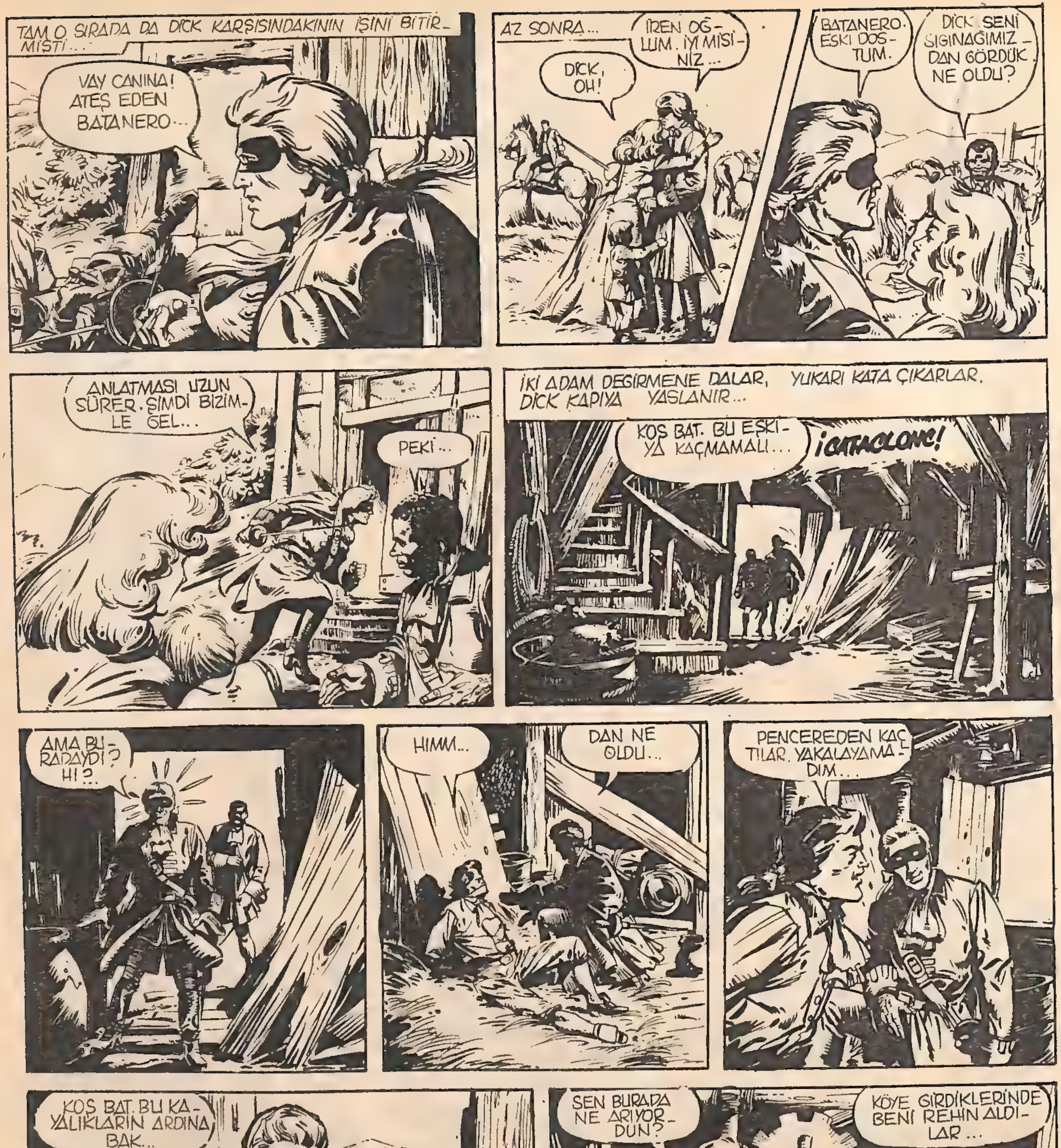
TAM O SIRADA DA DİCK KARŞISINDAKİNİN İŞİNİ BİTİRMİŞTİ...
VAY CANINA! ATEŞ EDEN BATANERO...
AZ SONRA...
DİCK, OH!
İREN OĞLUM. İYİ MİSİNİZ...
BATANERO. ESKİ DOSTUM.
DİCK SENİ SIĞINAĞIMIZDAN GÖRDÜK. NE OLDU?
ANLATMASI UZUN SÜRER. ŞİMDİ BİZİMLE GEL...
PEKİ...
İKİ ADAM DEĞİRMENE DALAR, YUKARI KATA ÇIKARLAR. DİCK KAPIYA YASLANIR...
KOŞ BAT. BU EŞKİYA KAÇMAMALI...
¡CATACLONC!
AMA BURADAYDI? HI?..
HIMM...
DAN NE OLDU...
PENCEREDEN KAÇTILAR. YAKALAYAMADIM...
KOŞ BAT. BU KAYALIKLARIN ARDINA BAK...
PEKİ...
SEN BURADA NE ARIYORDUN?
KÖYE GİRDİKLERİNDE BENİ REHİN ALDILAR...

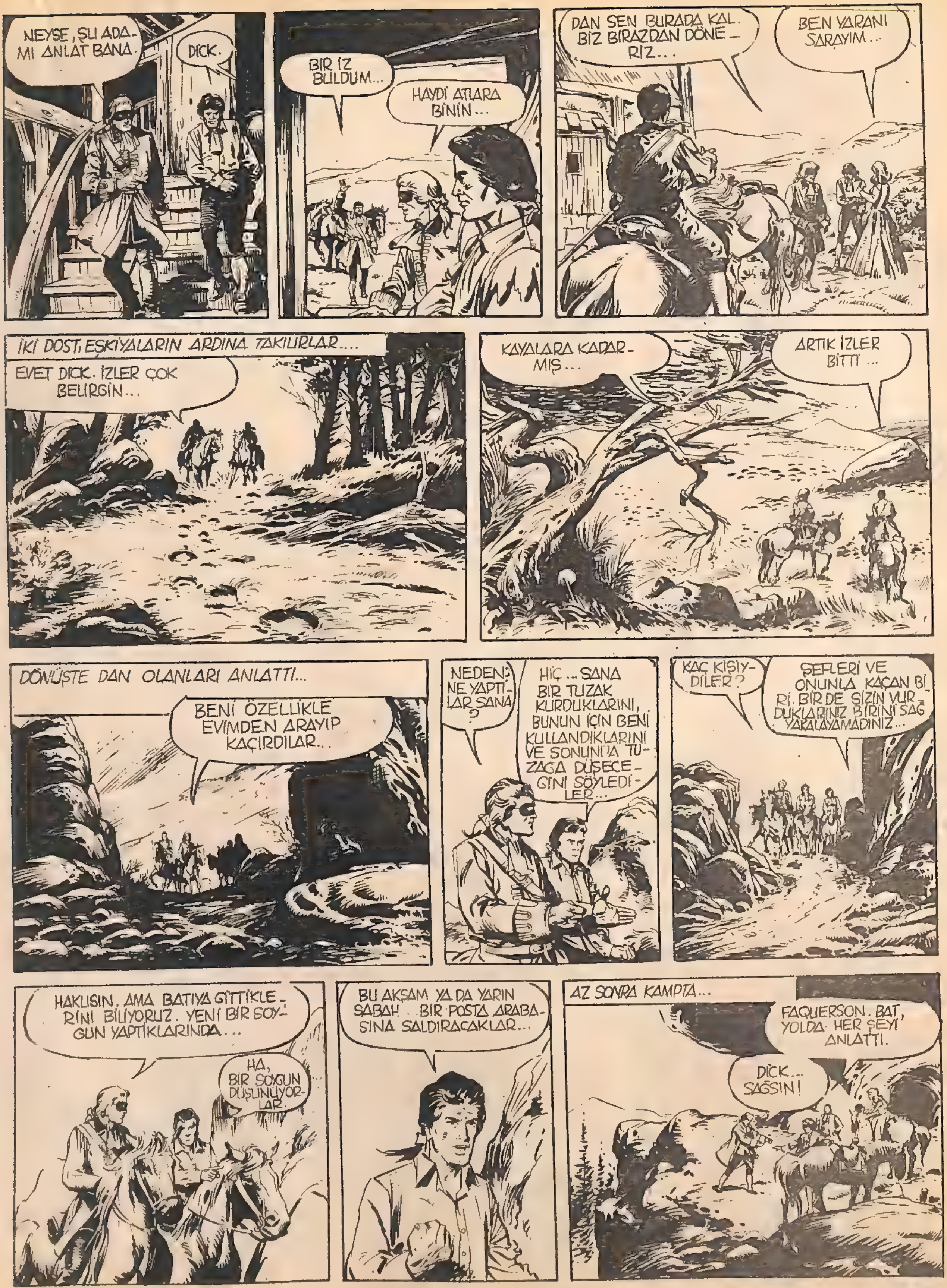
NEYSE, ŞU ADAMI ANLAT BANA.
DICK.
BİR İZ BULDUM...
HAYDİ ATLARA BİNİN...
DAN SEN BURADA KAL. BİZ BİRAZDAN DÖNERİZ...
BEN YARANI SARAYIM...
İKİ DOST, EŞKİYALARIN ARDINA TAKILIRLAR....
EVET DICK. İZLER ÇOK BELİRGİN...
KAYALARA KADARMIŞ...
ARTIK İZLER BİTTİ...
DÖNÜŞTE DAN OLANLARI ANLATTI...
BENİ ÖZELLİKLE EVİMDEN ARAYIP KAÇIRDILAR...
NEDEN? NE YAPTILAR SANA?
HİÇ... SANA BİR TUZAK KURDUKLARINI, BUNUN İÇİN BENİ KULLANDIKLARINI VE SONUNDA TUZAĞA DÜŞECEĞİNİ SÖYLEDİLER...
KAÇ KİŞİYDİLER?
ŞEFLERİ VE ONUNLA KAÇAN BİRİ. BİR DE SİZİN VURDUKLARINIZ BİRİNİ SAĞ YAKALAYAMADINIZ...
HAKLISIN. AMA BATIYA GİTTİKLERİNİ BİLİYORUZ. YENİ BİR SOYGUN YAPTIKLARINDA...
HA, BİR SOYGUN DÜŞÜNÜYORLAR.
BU AKŞAM YA DA YARIN SABAH... BİR POSTA ARABASINA SALDIRACAKLAR...
AZ SONRA KAMPTA...
FAQUERSON. BAT, YOLDA HER ŞEYİ ANLATTI.
DİCK... SAĞSIN!

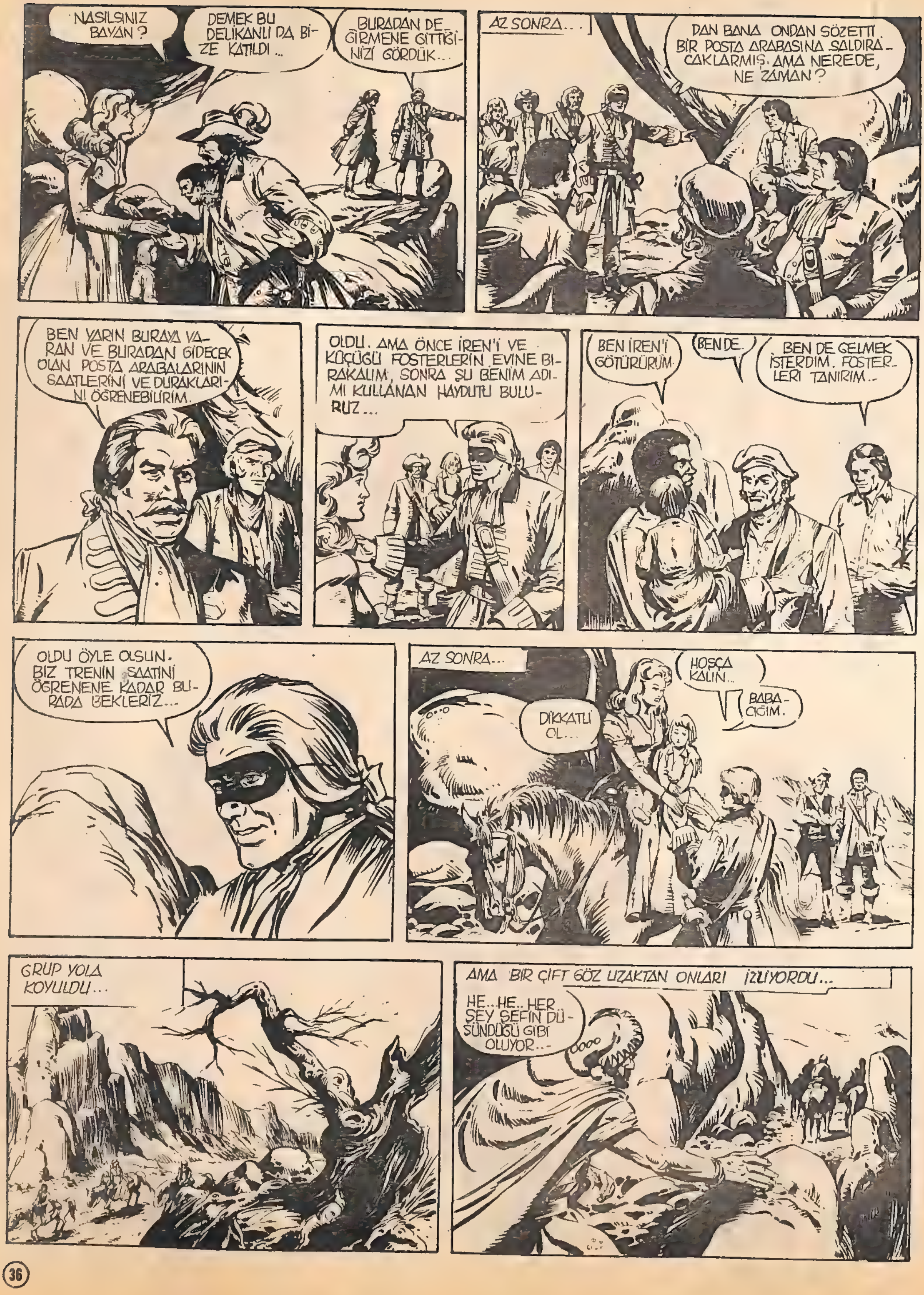
NASILSINIZ BAYAN ?
DEMEK BU DELİKANLI DA BİZE KATILDI ...
BURADAN DEĞİRMENE GİTTİĞİNİZİ GÖRDÜK...
AZ SONRA...
DAN BANA ONDAN SÖZETTİ. BİR POSTA ARABASINA SALDIRACAKLARMIŞ. AMA NEREDE, NE ZAMAN ?
BEN YARIN BURAYA VARAN VE BURADAN GİDECEK OLAN POSTA ARABALARININ SAATLERİNİ VE DURAKLARINI ÖĞRENEBİLİRİM.
OLDU. AMA ÖNCE İREN'İ VE KÜÇÜĞÜ FOSTERLERİN EVİNE BIRAKALIM, SONRA ŞU BENİM ADIMI KULLANAN HAYDUTU BULURUZ...
BEN İREN'İ GÖTÜRÜRÜM.
BEN DE.
BEN DE GELMEK İSTERDİM. FOSTERLERİ TANIRIM..
OLDU ÖYLE OLSUN. BİZ TRENİN SAATİNİ ÖĞRENENE KADAR BURADA BEKLERİZ...
AZ SONRA...
HOŞÇA KALIN..
BABACIĞIM.
DİKKATLİ OL...
GRUP YOLA KOYULDU...
AMA BİR ÇİFT GÖZ UZAKTAN ONLARI İZLİYORDU...
HE.. HE.. HER ŞEY ŞEFİN DÜŞÜNDÜĞÜ GİBİ OLUYOR..

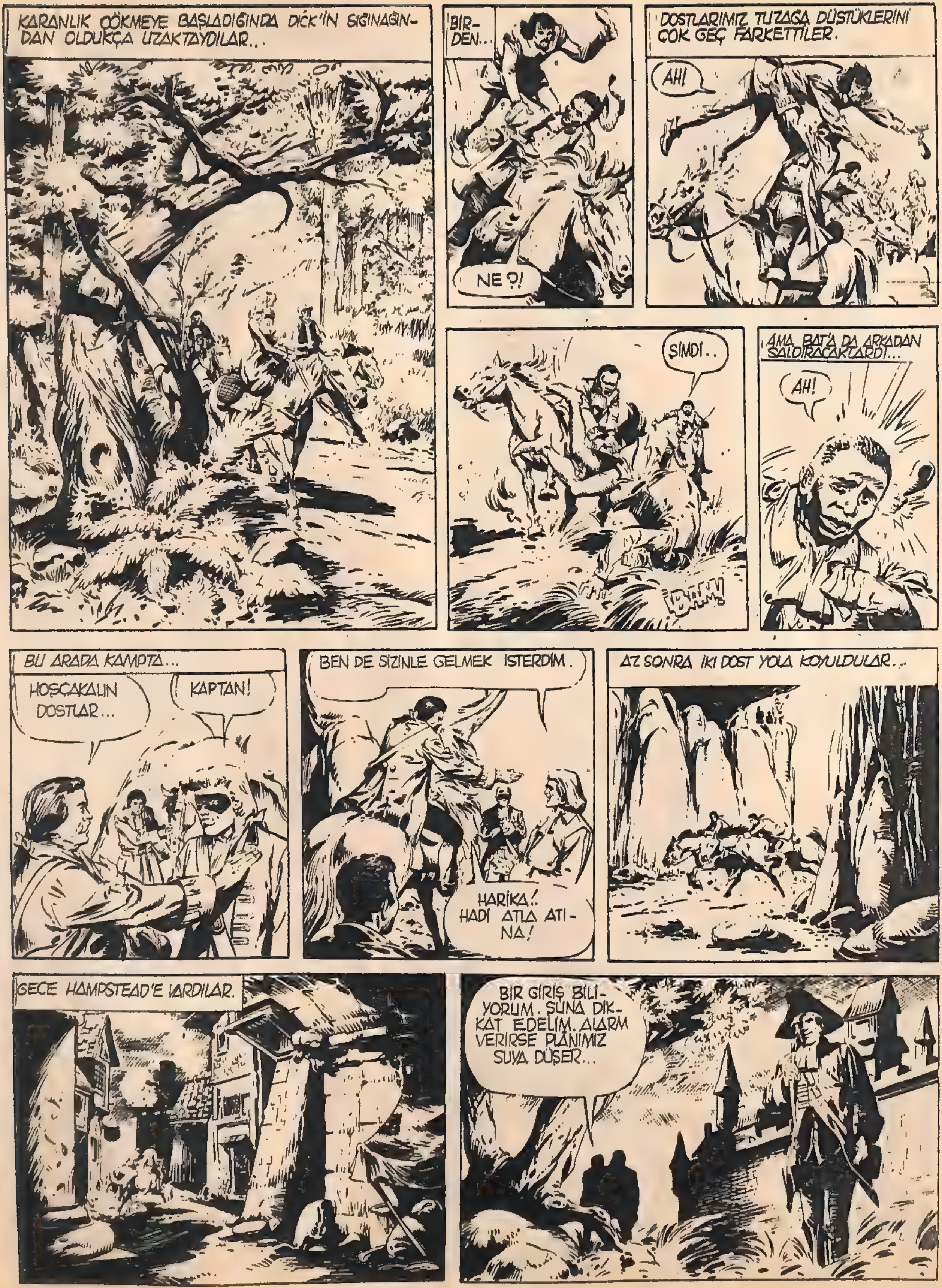
KARANLIK ÇÖKMEYE BAŞLADIĞINDA DICK'İN SIĞINAĞINDAN OLDUKÇA UZAKTAYDILAR..
BİRDEN..
NE ?!
DOSTLARIMIZ TUZAĞA DÜŞTÜKLERİNİ ÇOK GEÇ FARKETTİLER.
AH!
ŞİMDİ..
BAM!
AMA BAT'A DA ARKADAN SALDIRACAKLARDI...
AH!
BU ARADA KAMPTA...
HOŞÇAKALIN DOSTLAR...
KAPTAN!
BEN DE SİZİNLE GELMEK İSTERDİM.
HARİKA! HADİ ATLA ATINA!
AZ SONRA İKİ DOST YOLA KOYULDULAR...
GECE HAMPSTEAD'E VARDILAR.
BİR GİRİŞ BİLİYORUM. ŞUNA DİKKAT EDELİM. ALARM VERİRSE PLANIMIZ SUYA DÜŞER...

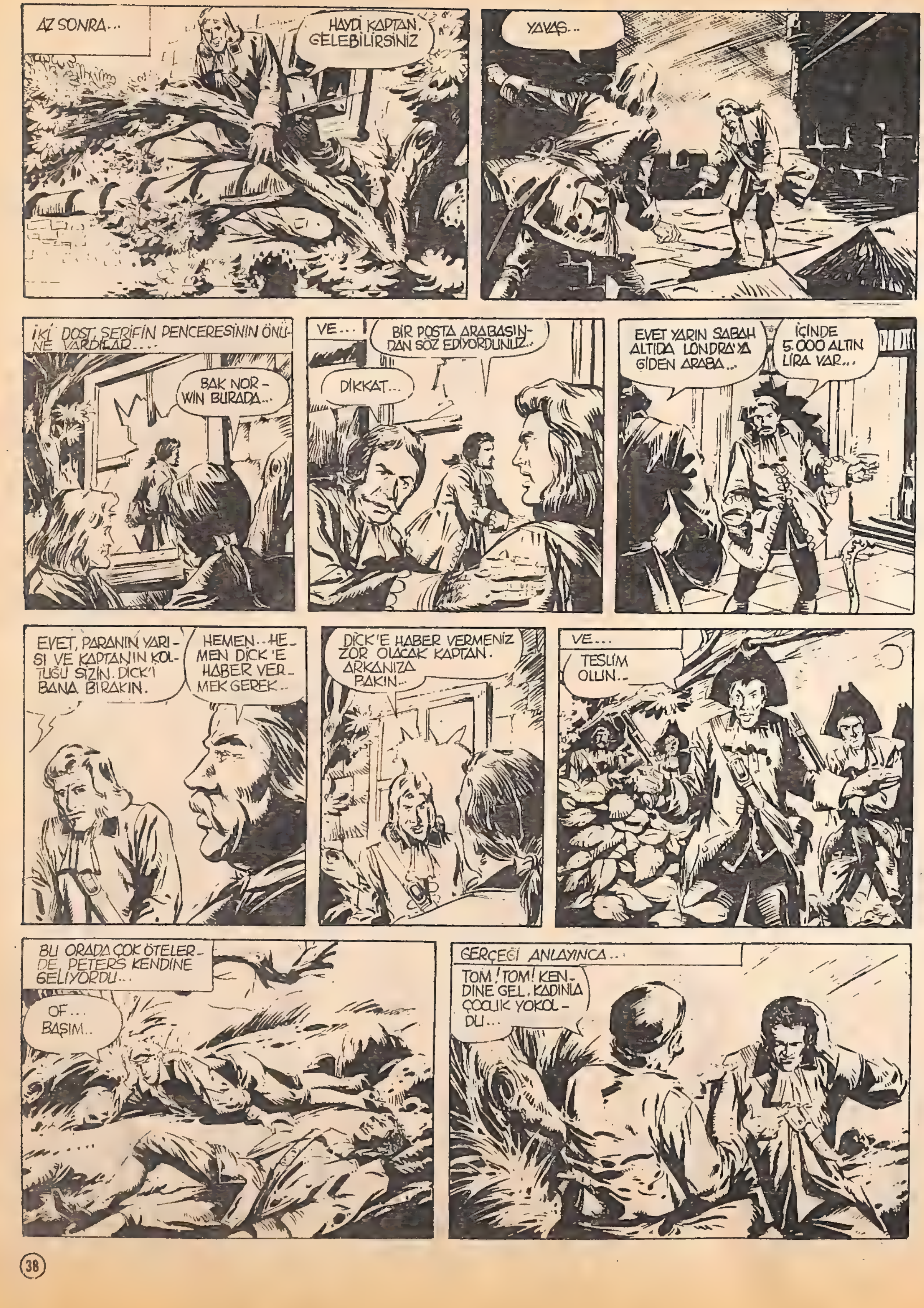
AZ SONRA...
HAYDİ KAPTAN. GELEBİLİRSİNİZ
YAVAŞ...
İKİ DOST, ŞERİFİN PENCERESİNİN ÖNÜNE VARDILAR...
BAK NORWIN BURADA...
VE...
BİR POSTA ARABASINDAN SÖZ EDİYORDUNUZ..
DİKKAT...
EVET YARIN SABAH ALTIDA LONDRA'YA GİDEN ARABA...
İÇİNDE 5.000 ALTIN LİRA VAR...
EVET, PARANIN YARISI VE KAPTANIN KOLTUĞU SİZİN. DICK'İ BANA BIRAKIN.
HEMEN.. HEMEN DICK'E HABER VERMEK GEREK..
DICK'E HABER VERMENİZ ZOR OLACAK KAPTAN. ARKANIZA BAKIN..
VE...
TESLİM OLUN..
BU ORADA ÇOK ÖTELERDE PETERS KENDİNE GELİYORDU...
OF... BAŞIM..
GERÇEĞİ ANLAYINCA...
TOM! TOM! KENDİNE GEL. KADINLA ÇOCUK YOKOLDU...

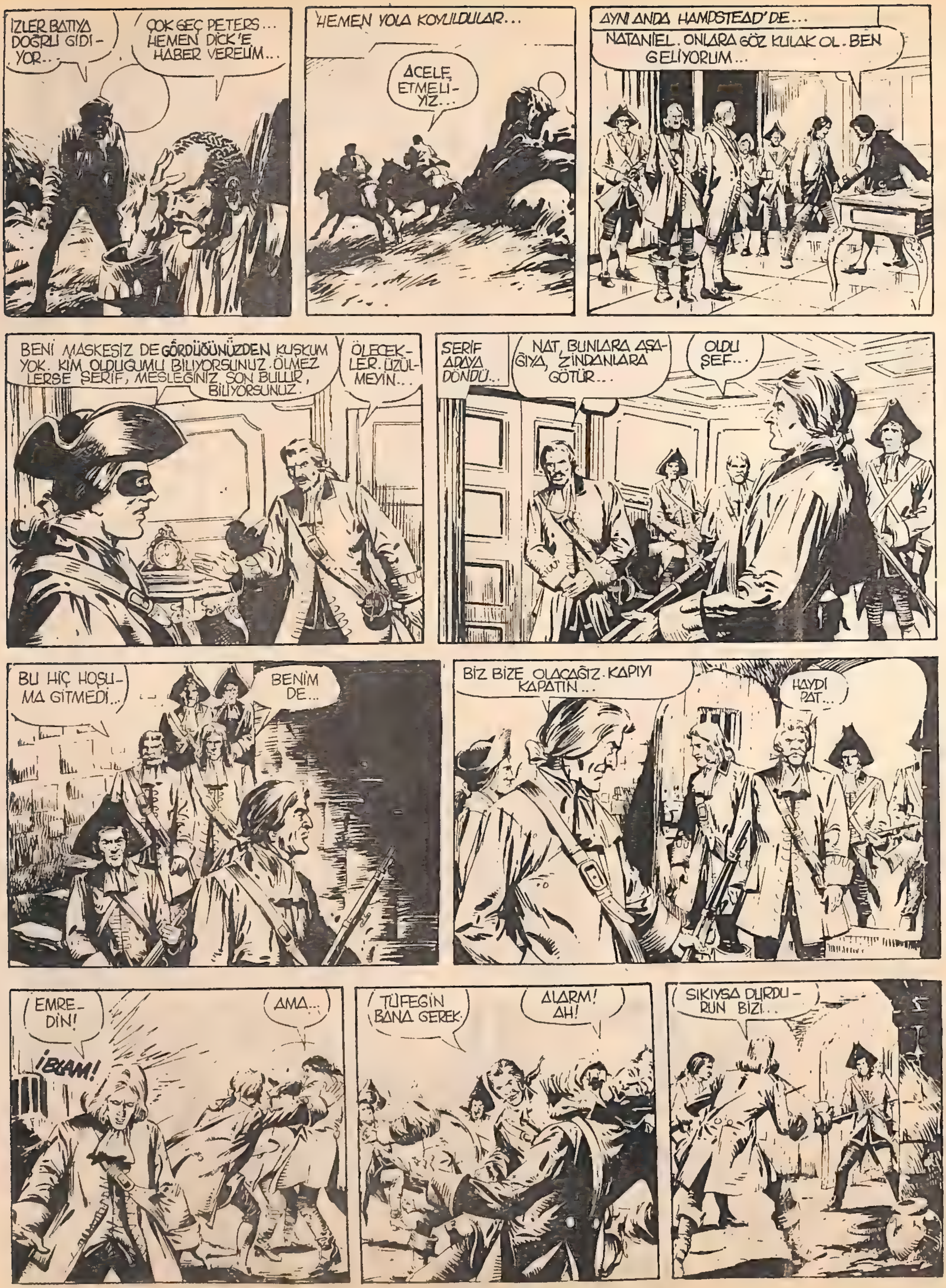
İZLER BATIYA DOĞRU GİDİYOR...
ÇOK GEÇ PETERS... HEMEN DİCK'E HABER VERELİM...
HEMEN YOLA KOYULDULAR...
ACELE ETMELİYİZ...
AYNI ANDA HAMPSTEAD'DE...
NATANİEL. ONLARA GÖZ KULAK OL. BEN GELİYORUM...
BENİ MASKESİZ DE GÖRDÜĞÜNÜZDEN KUŞKUM YOK. KİM OLDUĞUMU BİLİYORSUNUZ. ÖLMEZLERSE ŞERİF, MESLEĞİNİZ SON BULUR, BİLİYORSUNUZ.
ÖLECEKLER. ÜZÜLMEYİN...
ŞERİF ADAYA DÖNDÜ...
NAT, BUNLARA AŞAĞIYA, ZİNDANLARA GÖTÜR...
OLDU ŞEF...
BU HİÇ HOŞUMA GİTMEDİ...
BENİM DE...
BİZ BİZE OLACAĞIZ. KAPIYI KAPATIN...
HAYDİ PAT...
EMREDİN!
AMA...
¡BLAM!
TÜFEĞİN BANA GEREK.
ALARM! AH!
SIKIYSA DURDURUN BİZİ...

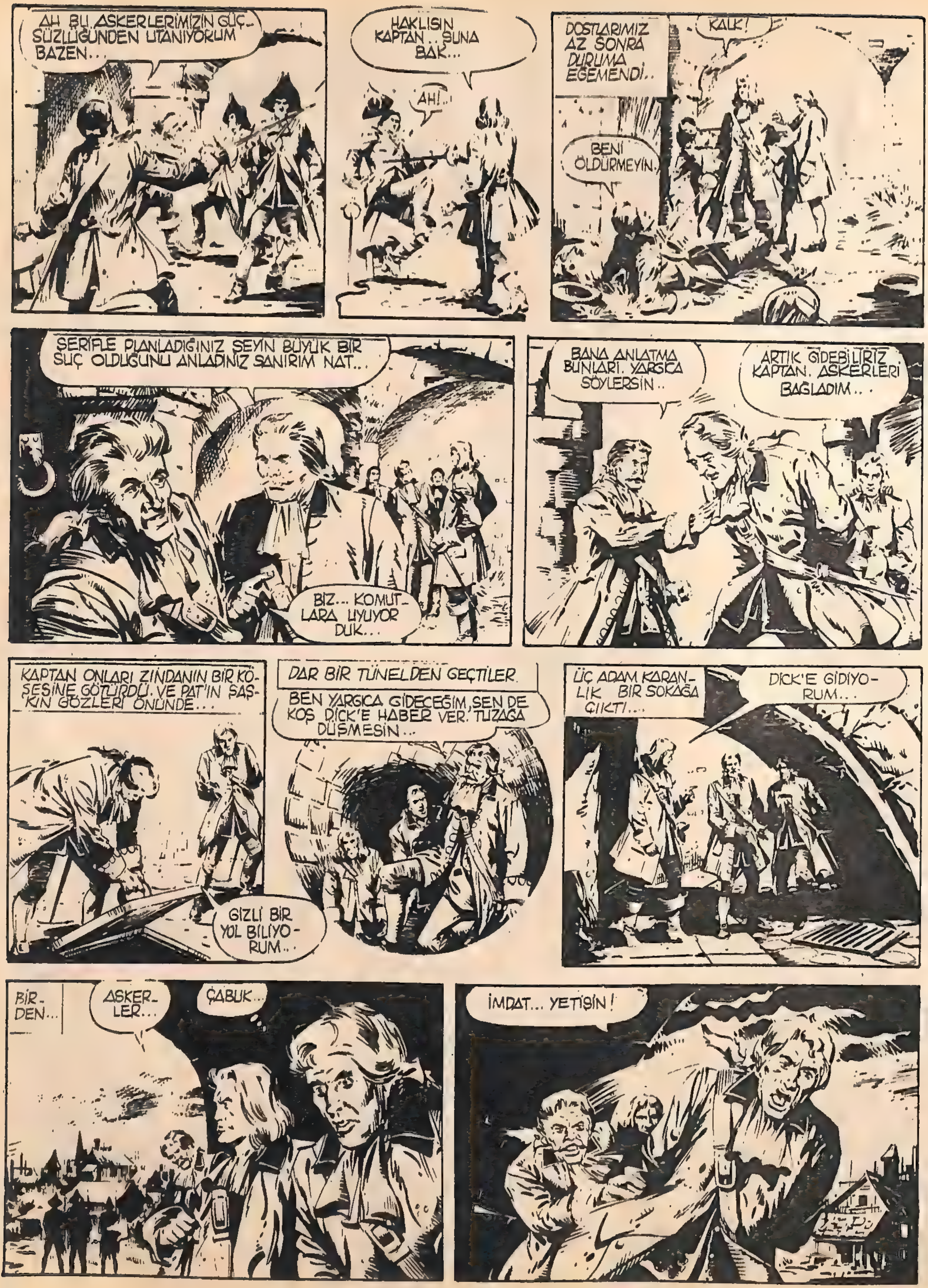
AH BU ASKERLERİMİZİN GÜÇSÜZLÜĞÜNDEN UTANIYORUM BAZEN...
HAKLISIN KAPTAN.. ŞUNA BAK...
AH!..
DOSTLARIMIZ AZ SONRA DURUMA EGEMENDİ..
KALK!
BENİ ÖLDÜRMEYİN..
ŞERİFLE PLANLADIĞINIZ ŞEYİN BÜYÜK BİR SUÇ OLDUĞUNU ANLADINIZ SANIRIM NAT..
BİZ... KOMUTLARA UYUYORDUK...
BANA ANLATMA BUNLARI. YARGICA SÖYLERSİN..
ARTIK GİDEBİLİRİZ KAPTAN. ASKERLERİ BAĞLADIM...
KAPTAN ONLARI ZİNDANIN BİR KÖŞESİNE GÖTÜRDÜ. VE PAT'IN ŞAŞKIN GÖZLERİ ÖNÜNDE...
GİZLİ BİR YOL BİLİYORUM..
DAR BİR TÜNELDEN GEÇTİLER.
BEN YARGICA GİDECEĞİM, SEN DE KOŞ DİCK'E HABER VER. TUZAĞA DÜŞMESİN...
ÜÇ ADAM KARANLIK BİR SOKAĞA ÇIKTI....
DİCK'E GİDİYORUM...
BİRDEN...
ASKERLER...
ÇABUK...
İMDAT... YETİŞİN!

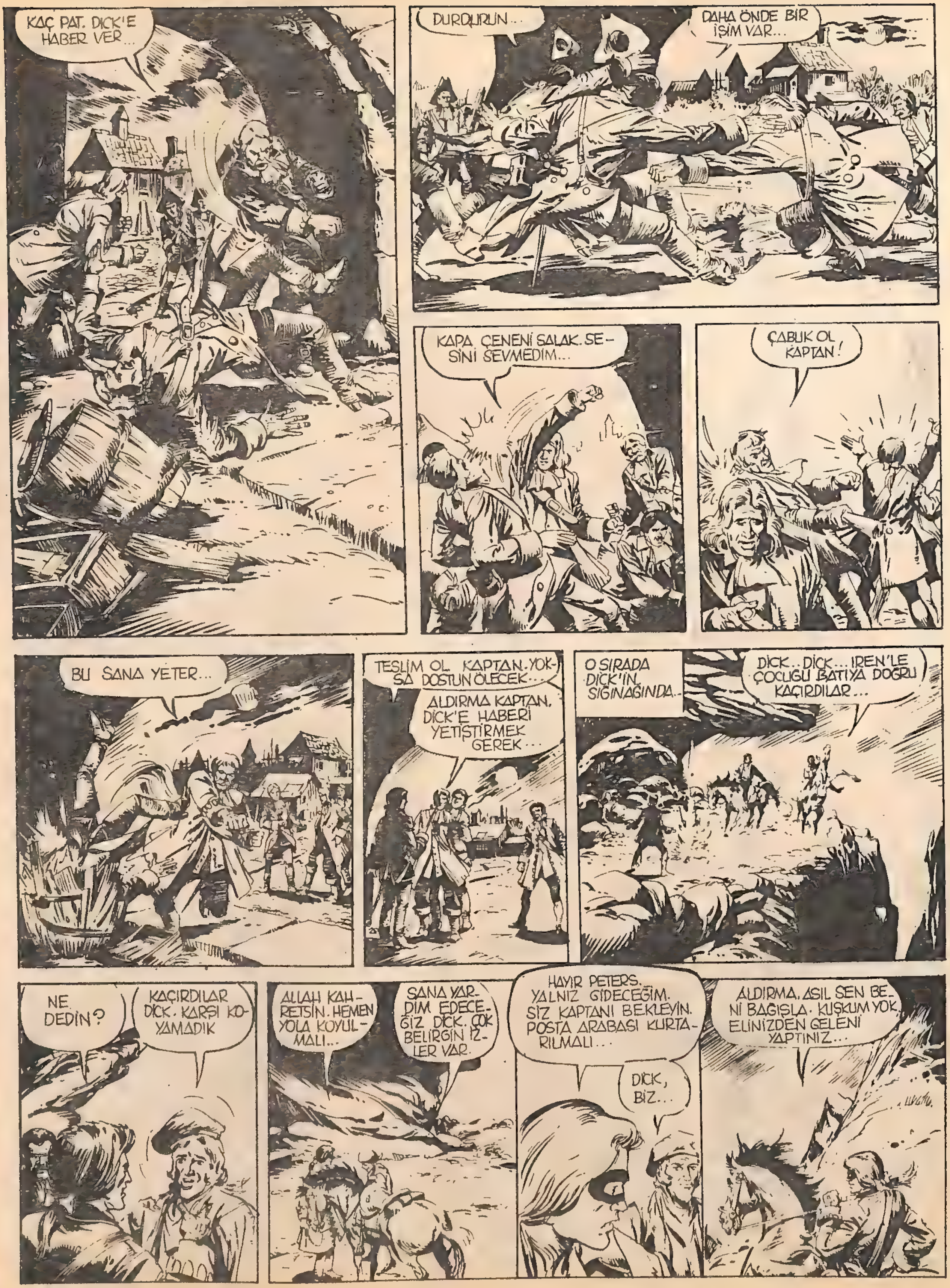
KAÇ PAT. DICK'E HABER VER...
DURDURUN...
DAHA ÖNDE BİR İŞİM VAR...
KAPA ÇENENİ SALAK. SESİNİ SEVMEDİM...
ÇABUK OL KAPTAN!
BU SANA YETER...
TESLİM OL KAPTAN. YOKSA DOSTUN ÖLECEK...
ALDIRMA KAPTAN. DİCK'E HABERİ YETİŞTİRMEK GEREK...
O SIRADA DİCK'İN SIĞINAĞINDA.
DİCK.. DİCK... IREN'LE ÇOCUĞU BATIYA DOĞRU KAÇIRDILAR...
NE DEDİN?
KAÇIRDILAR DİCK. KARŞI KOYAMADIK
ALLAH KAHRETSİN. HEMEN YOLA KOYULMALI...
SANA YARDIM EDECEĞİZ DİCK. ÇOK BELİRGİN İZLER VAR.
HAYIR PETERS. YALNIZ GİDECEĞİM. SİZ KAPTANI BEKLEYİN. POSTA ARABASI KURTARILMALI...
DİCK, BİZ...
ALDIRMA. ASIL SEN BENİ BAĞIŞLA. KUŞKUM YOK. ELİNİZDEN GELENİ YAPTINIZ...

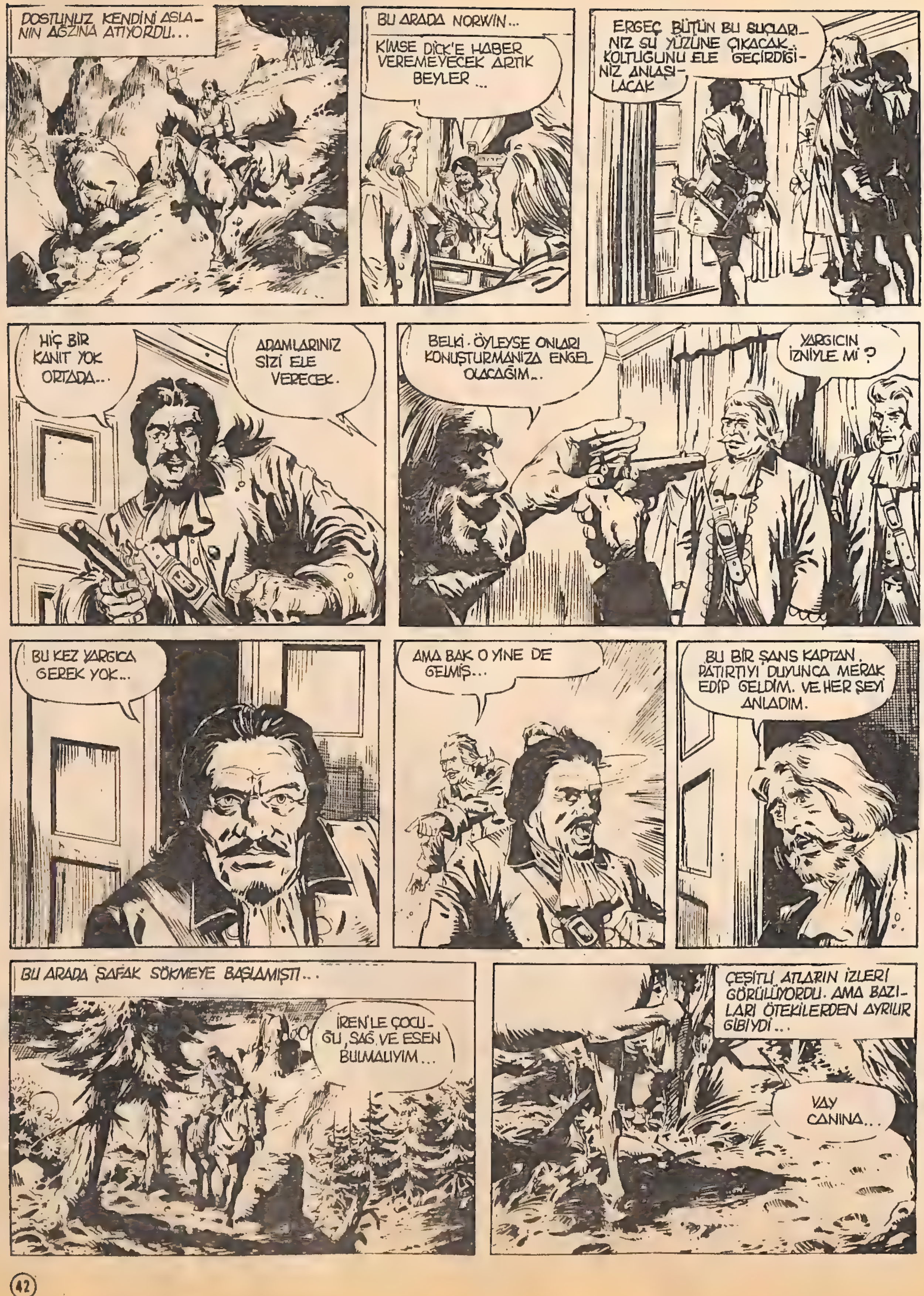
DOSTUNUZ KENDİNİ ASLANIN AĞZINA ATIYORDU...
BU ARADA NORWIN...
KİMSE DİCK'E HABER VEREMEYECEK ARTIK BEYLER...
ERGEÇ BÜTÜN BU SUÇLARINIZ SU YÜZÜNE ÇIKACAK. KOLTUĞUNU ELE GEÇİRDİĞİNİZ ANLAŞILACAK
HİÇ BİR KANIT YOK ORTADA...
ADAMLARINIZ SİZİ ELE VERECEK.
BELKİ. ÖYLEYSE ONLARI KONUŞTURMANIZA ENGEL OLACAĞIM...
YARGICIN İZNİYLE Mİ?
BU KEZ YARGICA GEREK YOK...
AMA BAK O YİNE DE GELMİŞ...
BU BİR ŞANS KAPTAN. PATIRTIYI DUYUNCA MERAK EDİP GELDİM. VE HER ŞEYİ ANLADIM.
BU ARADA ŞAFAK SÖKMEYE BAŞLAMIŞTI...
İREN'LE ÇOCUĞU SAĞ VE ESEN BULMALIYIM...
ÇEŞİTLİ ATLARIN İZLERİ GÖRÜLÜYORDU. AMA BAZILARI ÖTEKİLERDEN AYRILIR GİBİYDİ...
VAY CANINA...

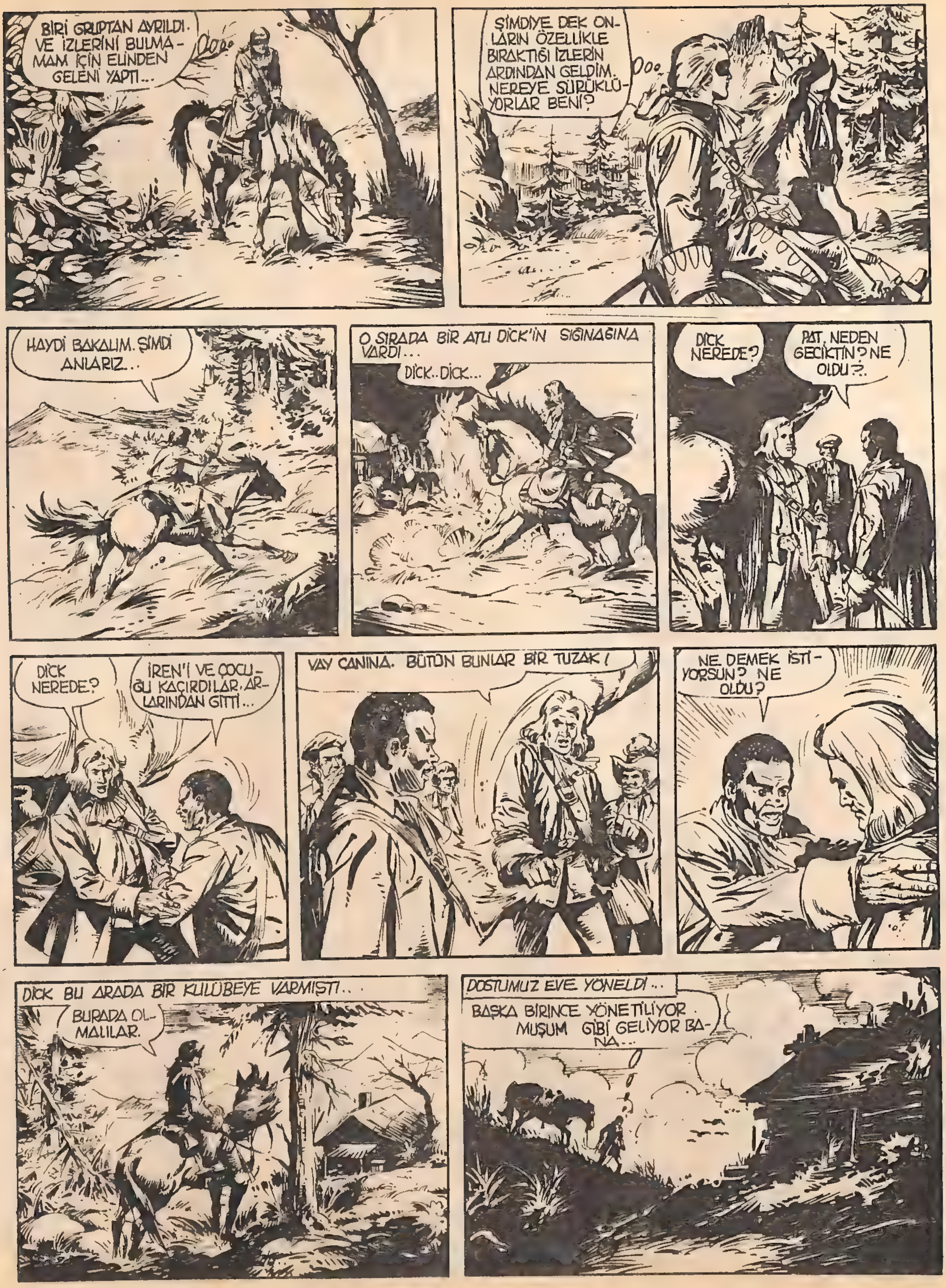
BİRİ GRUPTAN AYRILDI. VE İZLERİNİ BULMAMAM İÇİN ELİNDEN GELENİ YAPTI...
ŞİMDİYE DEK ONLARIN ÖZELLİKLE BIRAKTIĞI İZLERİN ARDINDAN GELDİM. NEREYE SÜRÜKLÜYORLAR BENİ?
HAYDİ BAKALIM. ŞİMDİ ANLARIZ...
O SIRADA BİR ATLI DİCK'İN SIĞINAĞINA VARDI...
DİCK..DİCK...
DİCK NEREDE?
PAT, NEDEN GECİKTİN? NE OLDU?..
DİCK NEREDE?
İREN'İ VE ÇOCUĞU KAÇIRDILAR. ARLARINDAN GİTTİ...
VAY CANINA. BÜTÜN BUNLAR BİR TUZAK!
NE DEMEK İSTİYORSUN? NE OLDU?
DİCK BU ARADA BİR KULÜBEYE VARMIŞTI...
BURADA OLMALILAR.
DOSTUMUZ EVE YÖNELDİ...
BAŞKA BİRİNCE YÖNETİLİYORMUŞUM GİBİ GELİYOR BANA...

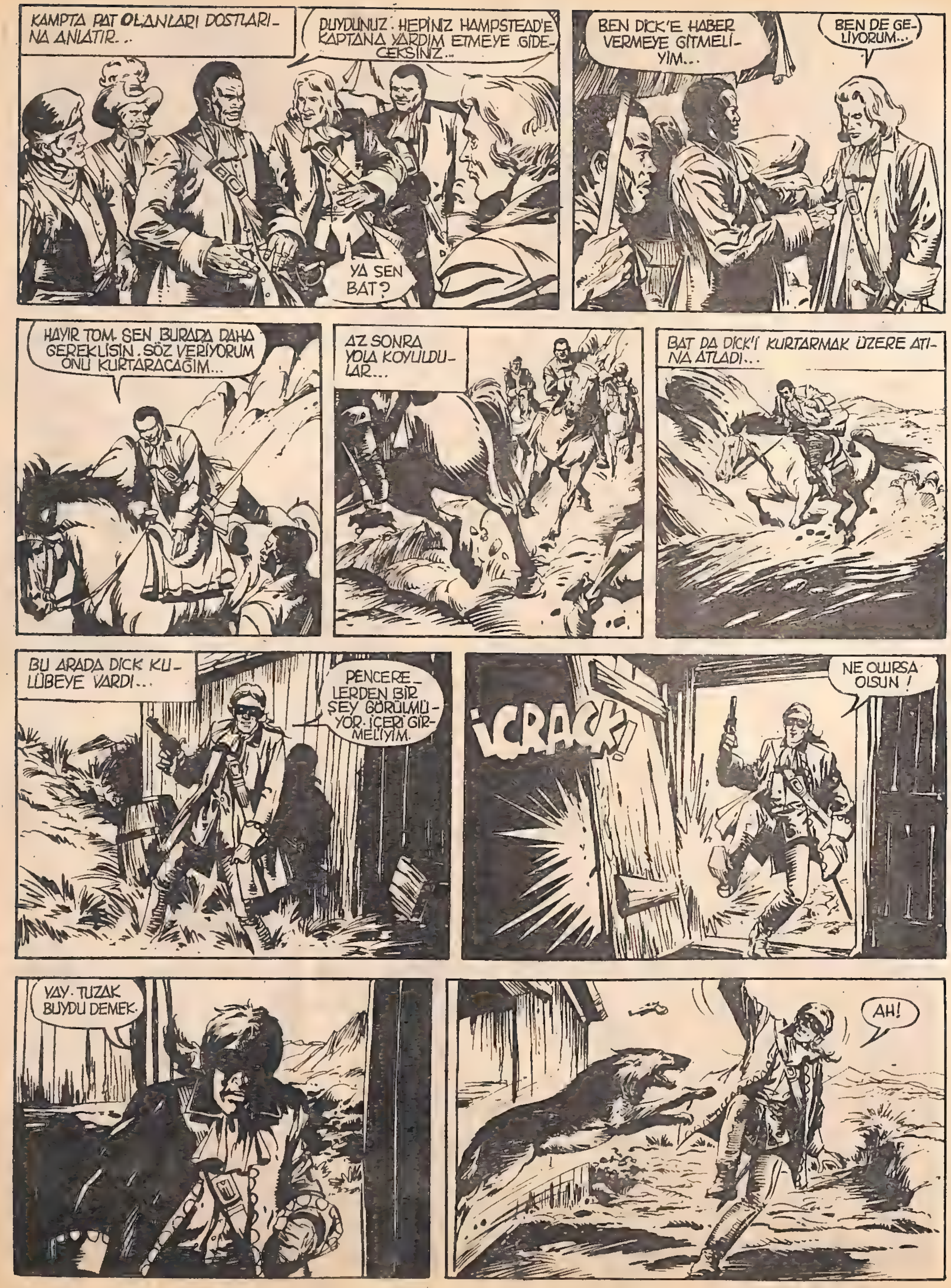
KAMPTA BAT OLANLARI DOSTLARINA ANLATIR...
DUYDUNUZ. HEPİNİZ HAMPSTEAD'E KAPTANA YARDIM ETMEYE GİDECEKSİNİZ...
YA SEN BAT?
BEN DICK'E HABER VERMEYE GİTMELİYİM...
BEN DE GELİYORUM...
HAYIR TOM. SEN BURADA DAHA GEREKLİSİN. SÖZ VERİYORUM ONU KURTARACAĞIM...
AZ SONRA YOLA KOYULDULAR...
BAT DA DICK'İ KURTARMAK ÜZERE ATINA ATLADI...
BU ARADA DICK KULÜBEYE VARDI...
PENCERELERDEN BİR ŞEY GÖRÜLMÜYOR. İÇERİ GİRMELİYİM.
¡CRACK!
NE OLURSA OLSUN!
VAY. TUZAK BUYDU DEMEK.
AH!

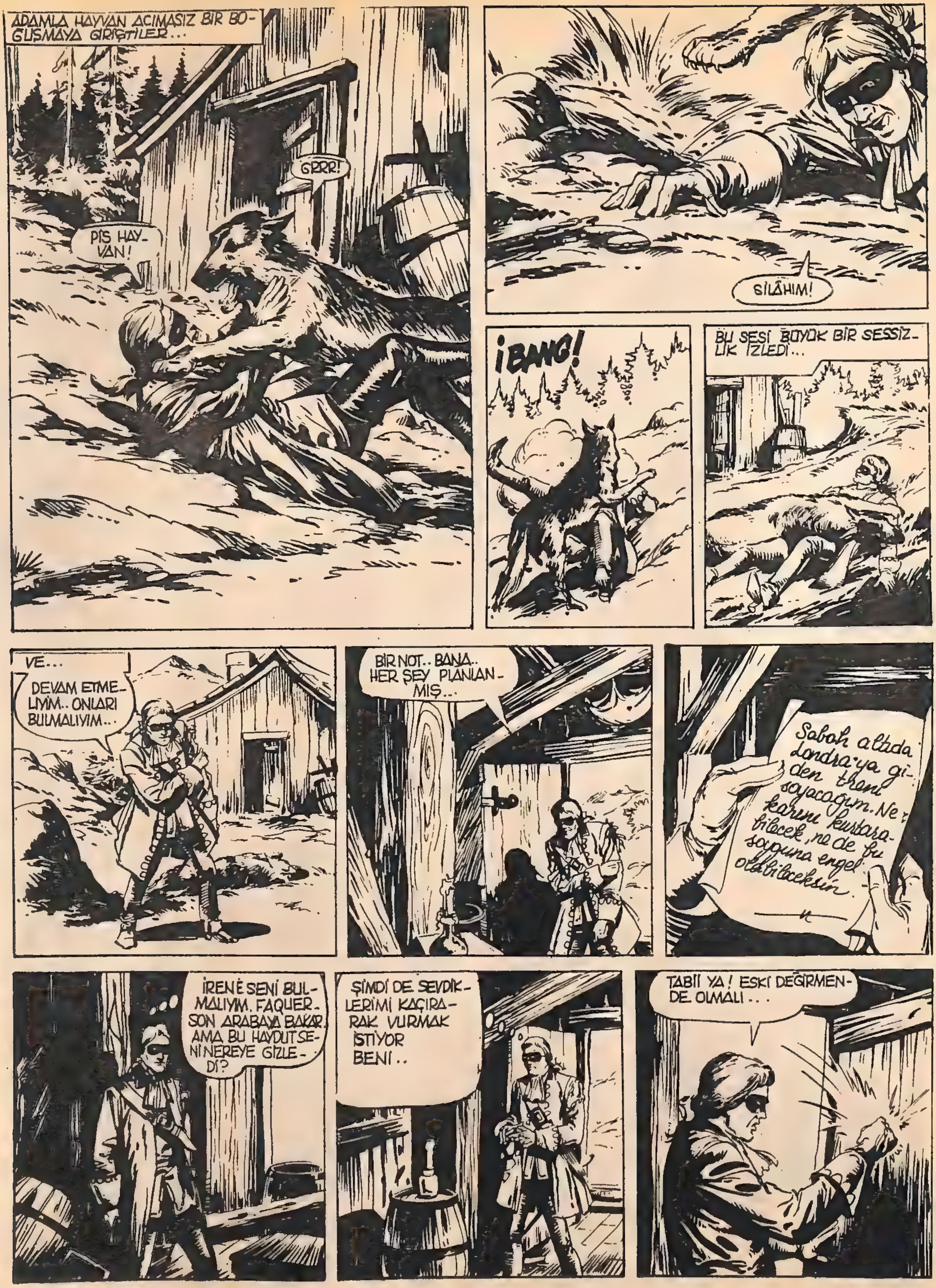
ADAMLA HAYVAN ACIMASIZ BİR BOĞUŞMAYA GİRİŞTİLER...
GRRR!
PİS HAYVAN!
SİLÂHIM!
¡BANG!
BU SESİ BÜYÜK BİR SESSİZLİK İZLEDİ...
VE...
DEVAM ETMELİYİM.. ONLARI BULMALIYIM...
BİR NOT.. BANA.. HER ŞEY PLANLANMIŞ...
Sabah altıda Londra-ya giden treni soyacagım. Ne karını kurtarabilecek, ne de bu soyguna engel olabileceksin.
İRENE SENİ BULMALIYIM. FAQUERSON ARABAYA BAKAR. AMA BU HAYDUT SENİ NEREYE GİZLEDİ?
ŞİMDİ DE SEVDİKLERİMİ KAÇIRARAK VURMAK İSTİYOR BENİ..
TABİİ YA! ESKİ DEĞİRMENDE OLMALI...

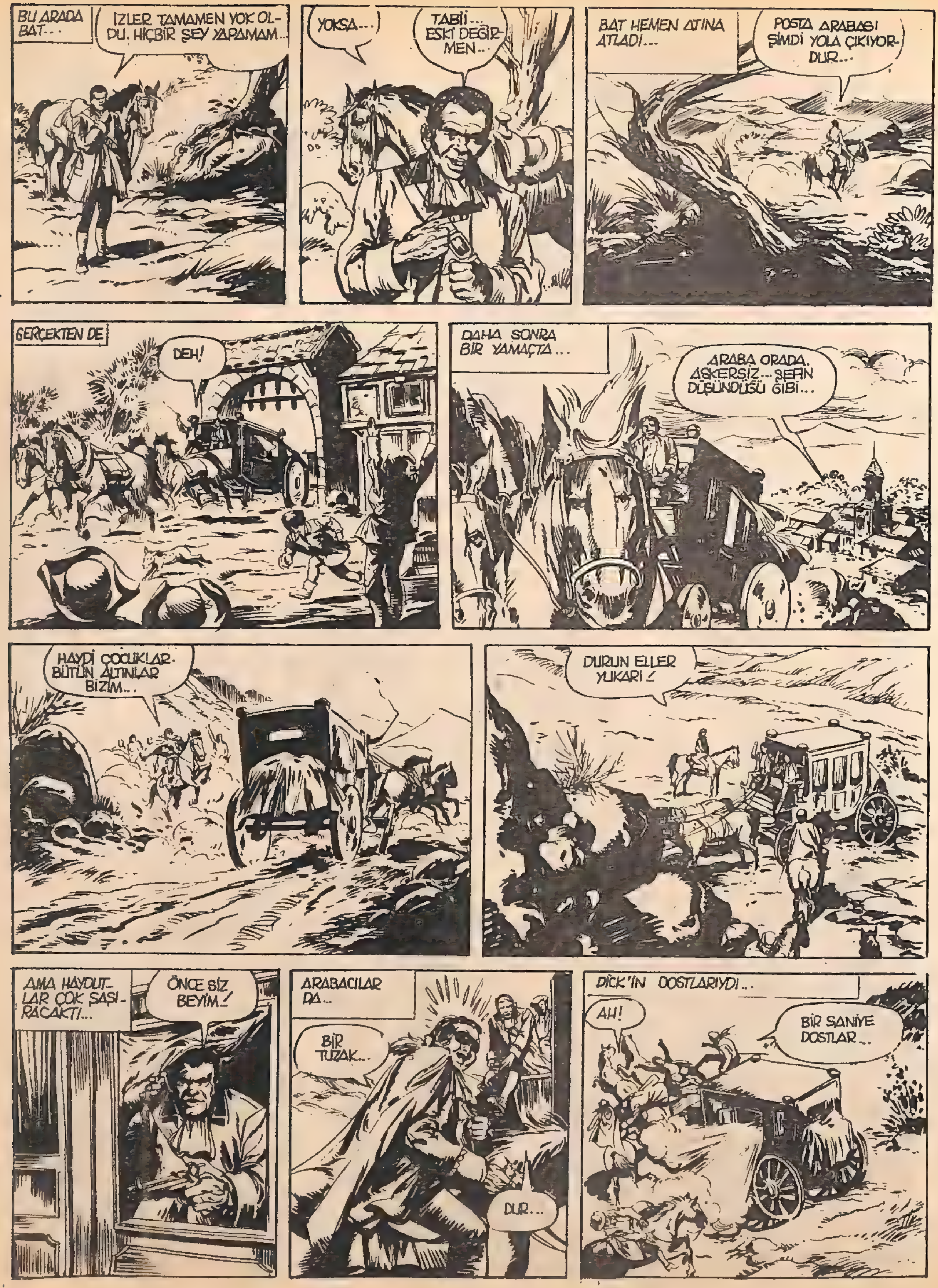
BU ARADA BAT...
İZLER TAMAMEN YOK OLDU. HİÇBİR ŞEY YAPAMAM...
YOKSA...
TABİİ... ESKİ DEĞİRMEN...
BAT HEMEN ATINA ATLADI...
POSTA ARABASI ŞİMDİ YOLA ÇIKIYORDUR...
GERÇEKTEN DE
DEH!
DAHA SONRA BİR YAMAÇTA...
ARABA ORADA. ASKERSİZ... ŞEFİN DÜŞÜNDÜĞÜ GİBİ...
HAYDİ ÇOCUKLAR. BÜTÜN ALTINLAR BİZİM...
DURUN ELLER YUKARI!
AMA HAYDUTLAR ÇOK ŞAŞIRACAKTI...
ÖNCE SİZ BEYİM!
ARABACILAR DA...
BİR TUZAK...
DUR...
DİCK'İN DOSTLARIYDI...
AH!
BİR SANİYE DOSTLAR...

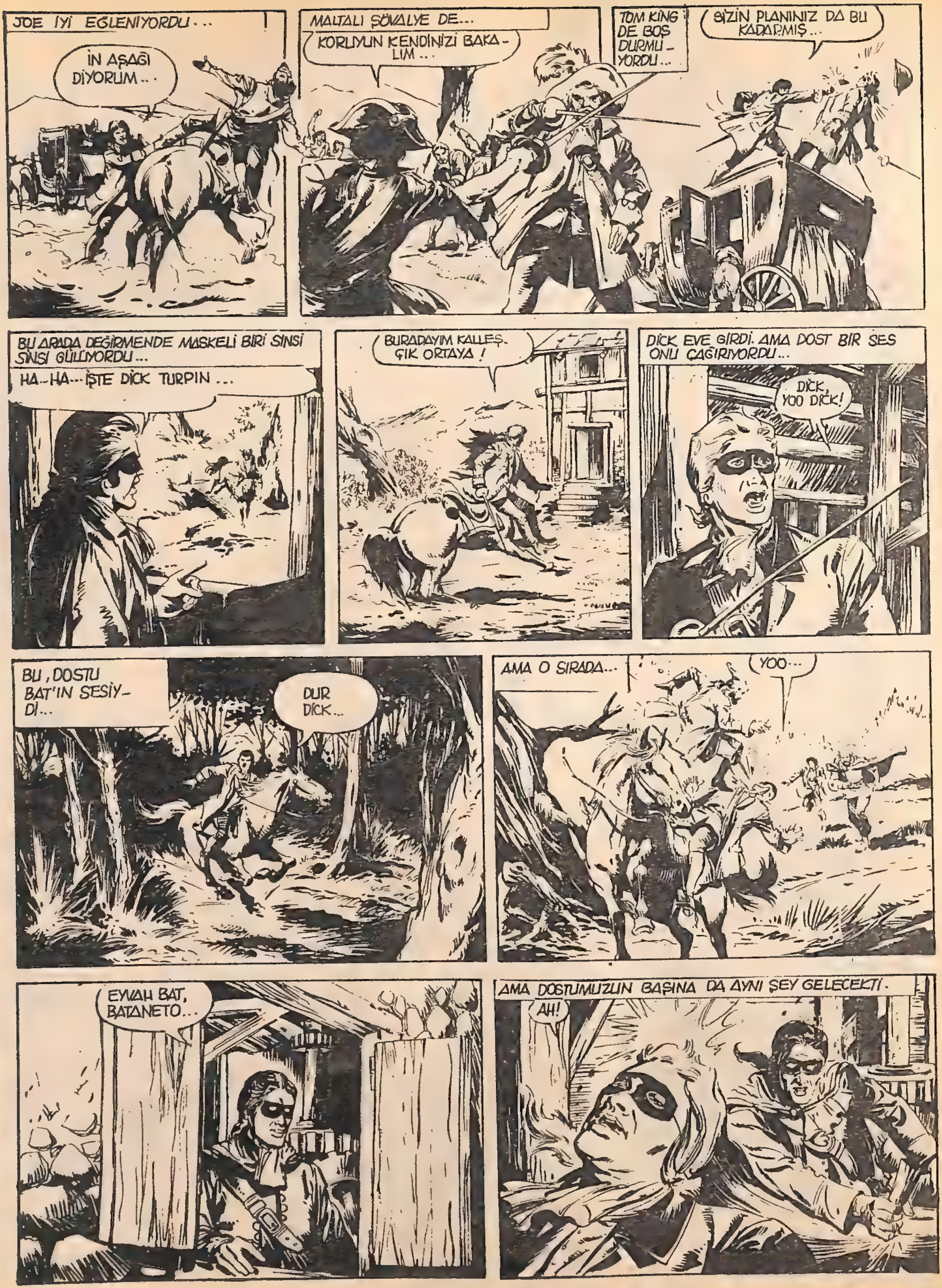
JOE İYİ EĞLENİYORDU...
İN AŞAĞI DİYORUM...
MALTALI ŞÖVALYE DE...
KORUYUN KENDİNİZİ BAKALIM...
TOM KING DE BOŞ DURMUYORDU...
SİZİN PLANINIZ DA BU KADARMIŞ...
BU ARADA DEĞİRMENDE MASKELİ BİRİ SİNSİ SİNSİ GÜLÜYORDU...
HA-HA-- İŞTE DİCK TURPIN...
BURADAYIM KALLEŞ. ÇIK ORTAYA!
DİCK EVE GİRDİ. AMA DOST BİR SES ONU ÇAĞIRIYORDU...
DİCK, YOO DİCK!
BU, DOSTU BAT'IN SESİYDİ...
DUR DİCK...
AMA O SIRADA...
YOO...
EYVAH BAT, BATANETO...
AMA DOSTUMUZUN BAŞINA DA AYNI ŞEY GELECEKTİ.
AH!

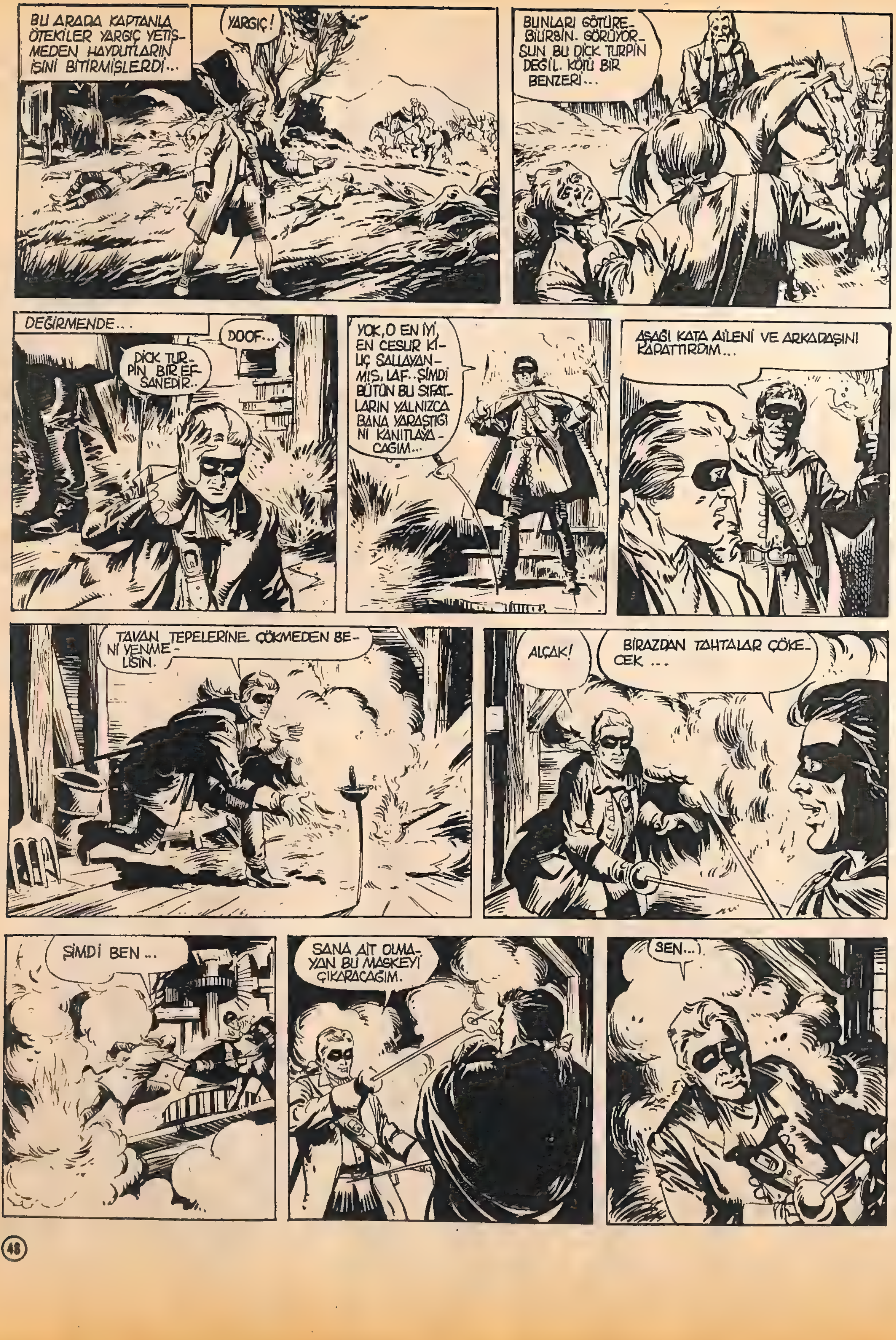
BU ARADA KAPTANLA ÖTEKİLER YARGIÇ YETİŞMEDEN HAYDUTLARIN İŞİNİ BİTİRMİŞLERDİ...
YARGIÇ!
BUNLARI GÖTÜREBİLİRSİN. GÖRÜYORSUN BU DICK TURPIN DEĞİL. KÖTÜ BİR BENZERİ...
DEĞİRMENDE...
DOOF...
DICK TURPIN BİR EFSANEDİR..
YOK, O EN İYİ, EN CESUR KILIÇ SALLAYANMIŞ, LAF.. ŞİMDİ BÜTÜN BU SIFATLARIN YALNIZCA BANA YARAŞTIĞINI KANITLAYACAĞIM...
AŞAĞI KATA AİLENİ VE ARKADAŞINI KAPATTIRDIM...
TAVAN TEPELERİNE ÇÖKMEDEN BENİ YENMELİSİN.
ALÇAK!
BİRAZDAN TAHTALAR ÇÖKECEK ...
ŞİMDİ BEN ...
SANA AİT OLMAYAN BU MASKEYİ ÇIKARACAĞIM.
SEN...

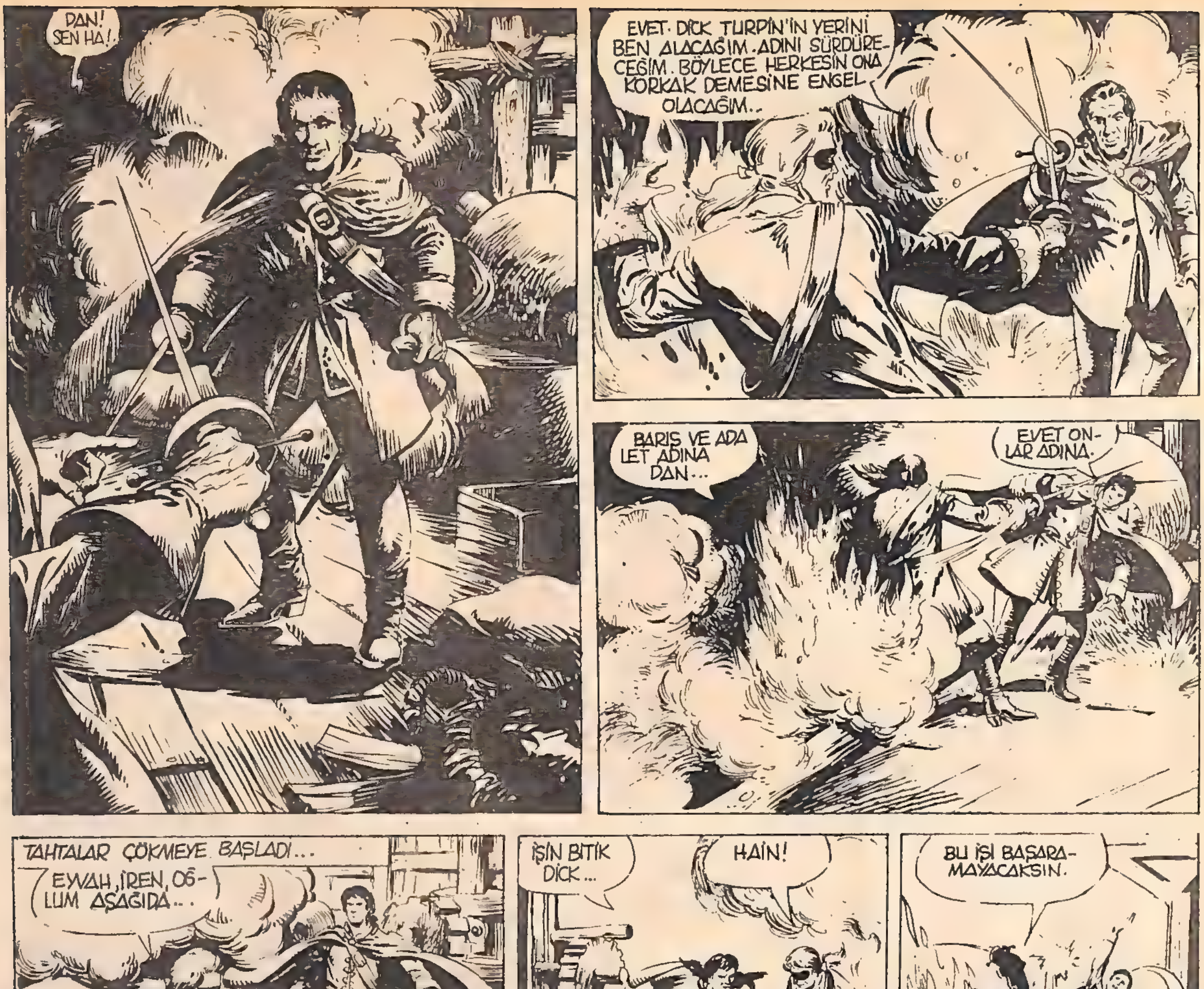
DAN! SEN HA!.
EVET. DICK TURPİN'İN YERİNİ BEN ALACAĞIM. ADINI SÜRDÜRECEĞİM. BÖYLECE HERKESİN ONA KORKAK DEMESİNE ENGEL OLACAĞIM..
BARIŞ VE ADALET ADINA DAN...
EVET ONLAR ADINA.
TAHTALAR ÇÖKMEYE BAŞLADI...
EYVAH, İREN, OĞLUM AŞAĞIDA...
CRAAAK!
İŞİN BİTİK DICK...
HAİN!
ÇABUK OL DICK!
BU İŞİ BAŞARAMAYACAKSIN.
GERÇEK DICK TURPİN OLDUĞUMU...
KANITLAYACAĞIM SANA...
DAN'IN PELERİNİNİ KAPAN ÇARKLAR ONU MUTLAK BİR ÖLÜME SÜRÜKLEYECEKTİ...
DİKKAT DAN!
YO HAYIR!

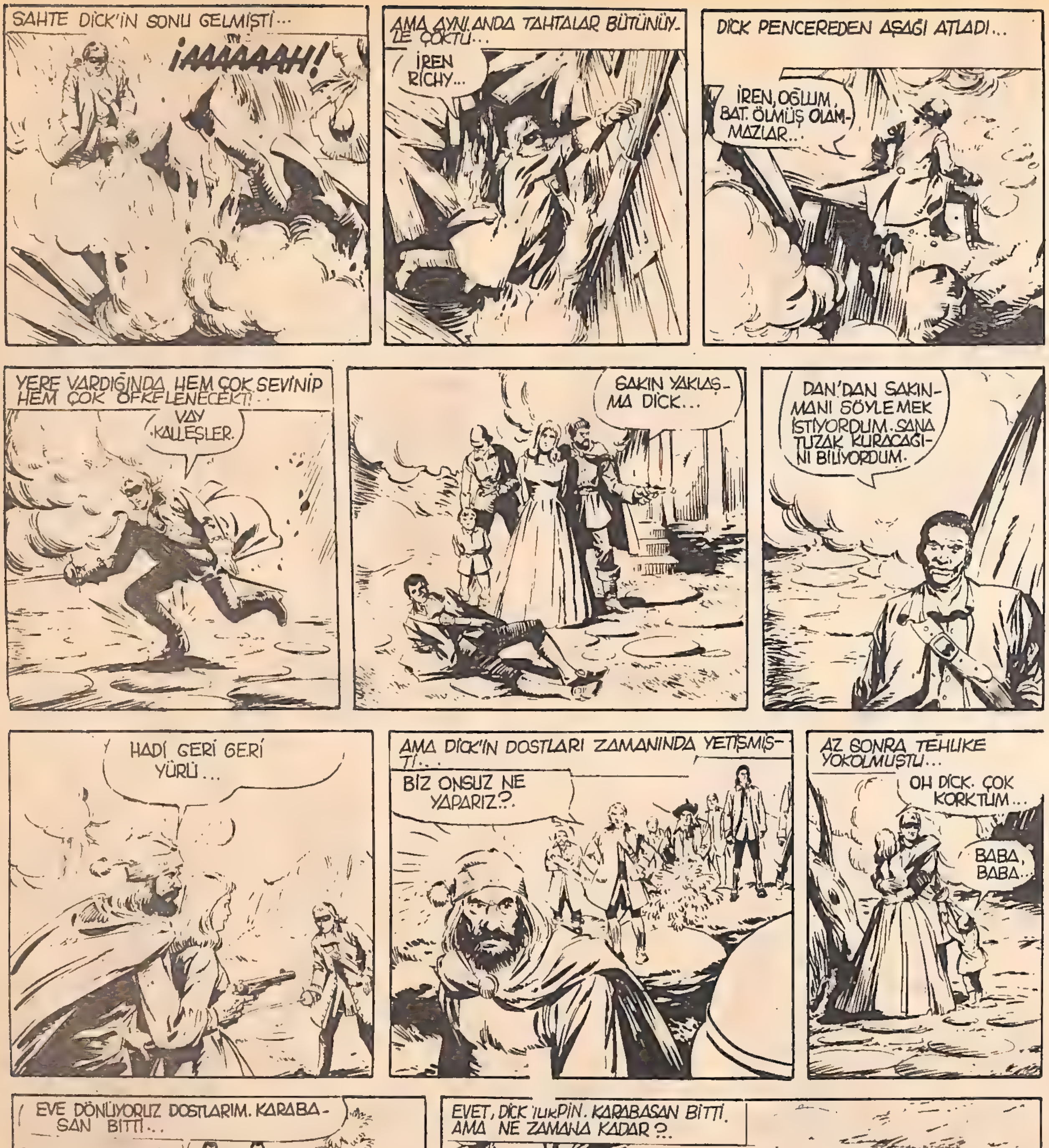
SAHTE DİCK'İN SONU GELMİŞTİ...
¡AAAAAAH!
AMA AYNI ANDA TAHTALAR BÜTÜNÜYLE ÇÖKTÜ...
İREN RİCHY...
DİCK PENCEREDEN AŞAĞI ATLADI...
İREN, OĞLUM, BAT. ÖLMÜŞ OLAMAZLAR...
YERE VARDIĞINDA HEM ÇOK SEVİNİP HEM ÇOK ÖFKELENECEKTİ...
VAY KALLEŞLER.
SAKIN YAKLAŞMA DİCK...
DAN'DAN SAKINMANI SÖYLEMEK İSTİYORDUM. SANA TUZAK KURACAĞINI BİLİYORDUM.
HADİ GERİ GERİ YÜRÜ...
AMA DİCK'İN DOSTLARI ZAMANINDA YETİŞMİŞTİ...
BİZ ONSUZ NE YAPARIZ.?.
AZ SONRA TEHLİKE YOKOLMUŞTU...
OH DİCK. ÇOK KORKTUM...
BABA, BABA...
EVE DÖNÜYORUZ DOSTLARIM. KARABASAN BİTTİ...
EVET, DİCK TURPİN. KARABASAN BİTTİ. AMA NE ZAMANA KADAR ?..
PAZ 4 JUSTICIA
SON

KONUK YAZAR

KONUR ERTOP

KİTAPLARDA ZENGİNLEŞEN YAŞAM

İstanbulda benim çocukluğumu geçirdiğim semtte birbirine pek uzak olmayan yerlerde haftanın üç günü pazar kurulurdu. Okuduğum ilkokul Cuma pazarının kurulduğu caddedeydi. Evimiz Cumartesi pazarına yakındı. Kardeşimle birlikte anneannemi görmeğe gittiğimiz yol da Perşembe pazarının içinden geçerdi. Güleryüzlü, esmer, ufaktefek bir gezgin kitapçı vardı. Bu üç pazarın da giriş yerlerinde birer duvar dibine kitaplarını serip satardı. Müşterileri benim yaşımda çocuklardı. Kitapçı, küçük müşterileriyle yakın bir arkadaş gibiydi. Aldığınız kitabı erteki hafta verir başka bir kitapla değiştirebilirdiniz. Evde birikmiş kitapları götürüp ona satabilirdiniz. Sevdiğiniz bir kitabın arkasındaki listeden adı hoşunuza giden bir kitabı ısmarlayıp bir hafta sonra getirtebilirdiniz...

Haftanın üç günü gezgin kitapçının değişmeyen müşterileri arasında yer alırdım. Hazreti Ali —Kan Kalesi, Harun Reşit türünden kitaplar, Türkiye Yayınevinin polis romanları, Çocuk Esirgeme Kurumunun çocuk kitapları dizisi, deniz serüvenleriyle, Mısır firavunlarıyla ilgili kitaplar, kitapçının sergisinden evimizin üst katında kardeşimle bana ayrılmış çatı odasına gider gelirdi...

Ortaokulda okul kitaplığından Ömer Seyfettin'in öykülerini, Refik Halit Karay'ın kitaplarını alıp okumaya, o yıllarda Reşat Nuri Güntekin'in, Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın ve başka sanatçıların yapıtlarını kitapçı dükkânlarından almaya başlayıncaya değin pazardaki gezgin kitapçıdan eve ne kadar çok kitap taşıdım kimbilir! Okuduklarımın pek azı benim yaşımda çocuklar için yazılmış şeylerdi. Kitapların iyisiyle kötüsünü kendi kendime ayırmam da kolay değildi. Kitapları seçerken çoğu kez kapak resimlerine bakıp yargıya varmaya çalışıyordum.

O yıllarda kitap seçiminde bana yardımcı olanlar çıksa daha başka şeyler okurdum. Bu yüzden Cervantes'in Don Kişot'unu, Daniel Defoe'nun Robinson Crusoe'sunu, Swift'in Güliver'in Yolculukları kitabını, Saint Exupery'nin Küçük Prens'ini çok ilerlemiş yaşlarda okuyabildim. O zaman okuduklarım dünya edebiyatının bu ölümsüz yapıtlarının çok ustalıkla yapılmış, eksiksiz çevirileriydi. Onlarda insanoğlunun, toplumların türlü yönlerinin hangi nitelikleriyle sergilendiğini ileri yaşların deneyleri ile belki daha iyi kavrayabildim ama bu kitapları çocuk mantığının, çocuk düş gücünün nasıl değerlendirip yorumladığını öğrenmekten de yoksun kaldım.

Küçük yaşta bana kitap seçiminde yardımcı olunsa daha başka şeyler okur, kitaplardan bilinçli bir yöntemle yararlanmaya başlar, sanat ve düşünce dünyasını daha erken tanıyabilirdim.

Ama pazar yerinin giriş yerlerinde kaldırım taşları üzerine serilmiş, kapakları renkli ve acemice yapılmış resimlerle süslü bütün o kitaplardan ne kadar yarar sağladığımı sonradan anladım. Kültürün, sanatın, insanoğlunu ve evreni tanıma becerisinin anahtarı o kaldırım taşlarının arasındaydı. Kitapları sevmenin, günlük yaşamda kitaplara yer ayırmanın, kendini oyuna eğlenceye kapıp koyuvermekten kurtarmanın yolu o gelişigüzel biraraya gelmiş kitapların arasından geçiyordu.

Bugün o sokak kitapçıları pazar yerlerinde satış yapıyorlar mı acaba? O tür sergiler varsa neler satılıyor şimdi, çocuklar sevdikleri kitapları buluyorlar mı yoksa oralarda bulduklarını mı sevmek zorunda kalıyorlar?... Bunları kestirmek güç. O sokaklarda yeniden dolaşmadan, kitap sergileri varsa önünde saatler geçirmeden, küçük müşterilerle arkadaşlık kurmadan yanıt verilemez!..

Ama yanıtı daha kolay bilinen şeyler de var: Türkiye, İkinci Dünya Savaşı yıllarının kendi içine kapalı, elyordamıyla yürüyen, dar olanaklar ülkesi değil artık. Siz çocukların daha iyi yetişmesi için bilimin türlü kollarından yararlanan eğitimciler çok geniş bir kadro oluşturuyor. Çocuk kitaplıkları, okullardaki kitaplıklar, yayınevlerinin çocuk kitabı dizileri, çocuk dergileri bütün Türkiyenin köydeki - kentteki çocukları gözetilince istenen ölçüde sayılamazsa da her yıl önemli oranda zenginleşiyor. Birkaç yıldır en başarılı yazarlarımız salt çocuklar için kitaplar kaleme alıyor, birkaç büyük kitabevi çocukar için çağdaş kültürü yansıtan, çağdaş sorunları ele alan kitap dizileri yayınlıyor.

Kitaplar, insanı ve dünyayı bize yakından tanıtmaktadır; çocuklar onların en iyilerini kolayca elde edebiliyorsa yararlanabilecekler, yaşama daha iyi hazırlanacak, daha mutlu olacaklardır.

10 KASIM NEDENİYLE
GELECEK SAYIDA
ATATÜRK
DEV POSTERİNİ
SATICINIZDAN İSTEYİNİZ

UYGARLIĞIN KİLOMETRE TAŞLARI

GALILEO GALILEI

(1564-1642)

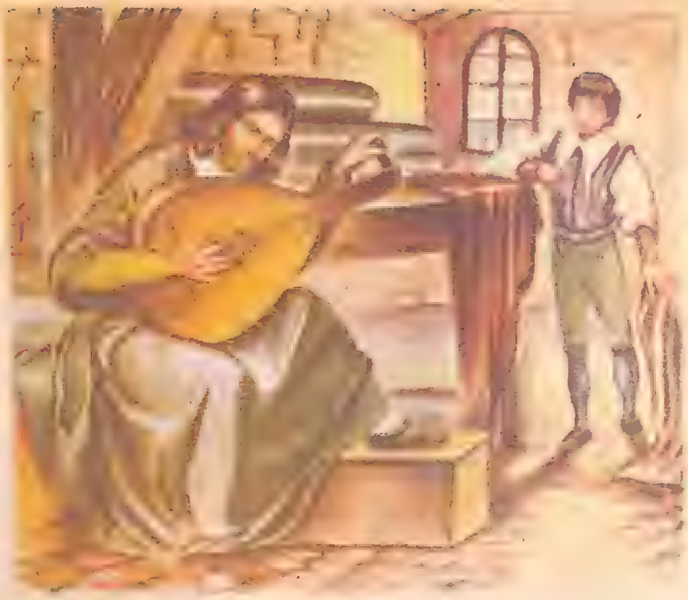

Babası Galileo'ya kumaşçı dükkânında, ipekliler arasında şarkı söylerdi.

Kralların, soyluların ve onların yardakçısı kilisenin egemenliğine zarar verecek, çıkarları zedeleyecek her ilerici hareketin, her gelişimin Engizisyon mahkemeleri yoluyla ve şiddetle engellendiği, ortaçağ karanlığının sürdüğü bir dönemde, bilim dünyasına doğmuş bir güneşti Galileo.

15 Şubat 1564'de İtalya'nın Pisa kentinde dünyaya gelen Galileo küçük yaşlarda matematiğe merak sarmıştı. Yıllarca babası gibi matematikçi olmaya çabaladı. 1581 yılında ise Tıp öğrenimi görmeye başladı. Eski Yunan düşünürü Aristo'nun o çağlarda kesinlikle tartışılmaz kabul edilen görüşleriyle ilk kez Tıp öğrenimi sırasında karşılaştı. Ölümünün üzerinde 2000 yıldan fazla bir süre geçtiği halde, Aristo Kilise tarafından bir tabu gibi korunuyor, felsefesine karşı gelmek, Kilise'ye karşı gelmek sayılıyordu. Oysa Galileo, Aristo'nun hiç bir deneye dayanmadan ileri sürdüğü ve cisimlerin ne kadar ağır olurlarsa o kadar hızlı düşeceklerini söyleyen kuramına inanmıyordu. 1589 yılında Pisa Üniversite'sinde profesör olur olmaz, ünlü çarpık Pisa Kulesinin tepesine çıkarak pek çok tanık önünde biri beş kilo, öteki bir kilo ağırlığında iki cismi aşağı bıraktı. Cisimler aynı zamanda yere varmışlardı. Tanık profesörler durumu gözleriyle gördükleri halde, eski kitapların yazdığına inanmayı sürdürdüler. Galileo bıkıp usanmadan deneyler yaparak kendi kuramını geliştirdi.

O yıllarda deney yöntemi hiç bir "bilimsel" kuruluşta uygulanmamaktaydı. Bu yüzden rahatları kaçan ve her şeyi binlerce yıl önce yazılmış kitaplara dayanarak açıklayıp Kiliseye yaranmayı yeğ tutan profesörler tarafından Galileo'nun Üniversiteden atılması sağlandı. Ancak düşmanı kadar dostu da olan bilgin 1592'de Venedik'te Padua Üniversitesine alındı.

Bunu izleyen on sekiz yıl boyunca Galileo kale yapımından, köprü yapımına dek sayısız tasarımı gerçekleş-

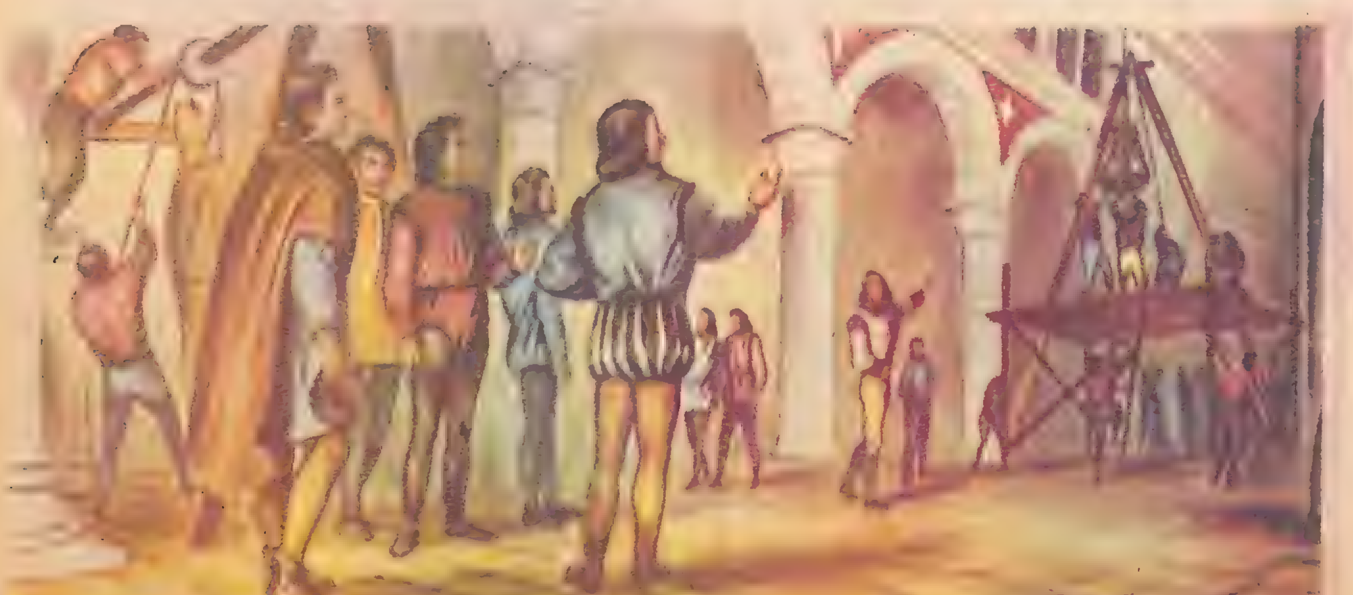

Günün birinde Galileo, Pisa Katedrali'nin avizelerini asan işçileri izledi. Avizenin sallanışı, onun kafasında yeni düşünceler uyandırdı. Bu düşünceler, sonradan yeni bir fizik ilkesinin yaratılmasına neden oldu.

tirdi. Bir yandan da hesap makineleri, astronomik aletler yapmaktaydı. Ünü gün geçtikçe yayılıyor, dershaneler öğrencileri almadığı için, üniversite bahçesinde ders vermek zorunda kalıyordu.

1609 yılında Galileo'nun kulağına bir söylenti çalındı; Hollandalı bir gözlükçünün çırağı, iki merceği bir rastlantı sonucu ardarda getirerek cisimleri olduklarından büyük görmeyi başarmıştı! Elinde bir model olmadığı halde Galileo uğraşıp didinerek ılk teleskopu gerçekleştirdi. Peşinde bir sürü soyluyla birlikte Venedik'in en yüksek kulesine çıktı. Padua sokaklarındaki insanları hemen yanlarındaymışçasına gören soyluların elinden teleskopunu kurtarması altı saat sürdü. Artık teleskop imaline de başlamıştı. Öte yandan Senatodan yüklü bir maaş ve ömür boyu profesörlük almayı da böylece başarmıştı.

Kendine ayırdığı ve o çağlar için güçlü sayılabilecek teleskopuna "Yaşlı Kâşif" adını vermişti. "Yaşlı Kâşif"i gökyüzüne çevirdiği o ünlü gece çağdaş astronominin doğduğu gecedir. Otuz üç kez büyütme gücü olan bu ilk teleskopla Galileo sabırla gökyüzünü seyretmeye koyuldu. Yıldızların, güneşin hareketlerini saptayarak, adım adım doğrulara yaklaşmaktaydı. Ve bir gün Kopernik'in on yıl kadar önce, henüz teleskop ortada yokken söylediklerinin doğruluğuna inandı: Dünya hem kendi çevresinde, hem de öteki gezegenlerle birlikte güneşin çevresinde dönüyordu. Oysa o çağlarda Dünya'nın Evrenin merkezi olduğuna ve Güneş'in Dünya çevresinde döndüğüne inanılırdı Giordaro Bruno bunun aksini açıkladığı için Roma'da diri diri yakılmıştı!

Galileo kendi sonunun da böyle olabileceğini bile bile görüşlerini açıkladı. Pek çok bilim adamı, hatta dinsel çevrelerden kimi aydın görüşlü kişiler ona inanmaya başlamışlardı. Bununla birlikte tutucu çevreler, Papa Urban'ı kandırarak Galileo'nun Engizisyon Mahkemesi önüne çıkarılmasını sağladılar. Bu mahkemeler her türlü insanlık dışı işkencenin uygulandığı, doğruları baskı ve zulüm yoluyla gizlemek amacını güden, düzmece, dinsel yargı kuruluşlarıydı. Asıl hedefleri insanların uyanmasını önleyerek kendi çıkar düzenlerini korumak isteyen krallara hizmetti. Kuşkusuz bu mahkemeleri yöneten, ya da destek olan din adamları bu düzenden paylarını bol bol alıyorlardı.

Ellerindeki tek yasa, çağların karanlığına gömülmüş din kitapları olan bu uydurma mahkemelerden birinin önüne çıkarılan Galileo'dan açıkladığı bütün görüşlerden vazgeçmesi istendi. Aksi takdirde çok ağır işkence görerek öldürüleceği bildirildi. Yetmiş yaşındaki bilgin dört ay direndiyse de, sonunda teslim oldu. Kardinallerin önünde diz çökerek bütün söylediklerinden vazgeçtiğini açıklayan kâğıt parçasını imzaladı. Mahkemeden ayrılırken, "Siz ne derseniz deyin, dünya gene de dönüyor!" diye mırıldandığı duyuldu.

Bu "yargılamanın" ardından Galileo"nun tüm kitapları Kara Listeye alındı. Okunması, yayınlanması yasaktı. (Bu yasak ancak 1835 yılında kalkabildi.) Buna rağmen Galileo göz hapsinde tutulduğu evinde ölünceye değin çalıştı. Çalışmalarının kimi sonuçlarını evi çevreleyen casusları atlatarak dış dünyaya iletebiliyordu. Bunlar bugünkü deneysel fiziğin temel taşlarıydı.

Galileo 1642 yılında yetmiş sekiz yaşında öldü. Görüşleri üzerinde pek çok gelişme sağlayacak olan İsaac Newton'un doğduğu yıldı bu. Onu susturmak isteyenler ölüsünden bile korktuklarını gösterdiler. Ardında kalan dostlarının çoğu öldürüldü ya da cezaya çarptırıldı. Ama bütün gerçekler gibi, onun savunduklarının da doğruluğu bir bir anlaşıldı ve gerçeğin zorbalıkla yok edilemeyeceği bir kez daha tüm dünyaya kanıtlanmış oldu.

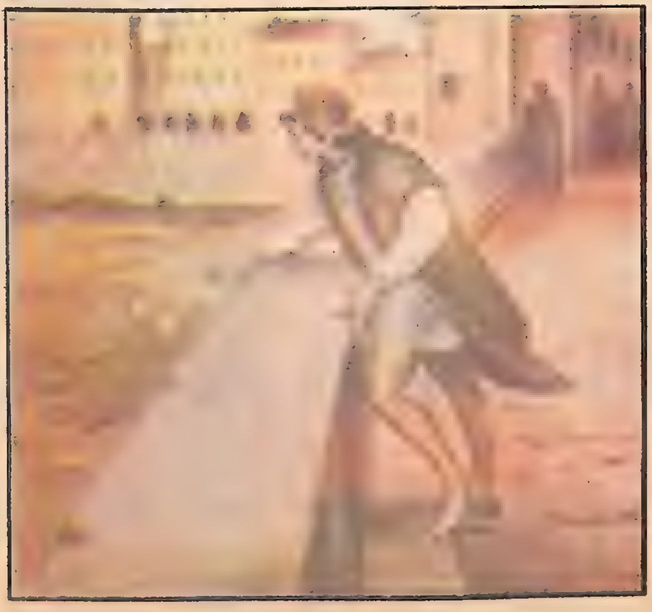

Galileo, bir gün ırmağa bir kâğıt parçası attı. Kâğıdın yüzüp gitmesi, bilginin yeni bir fizik yasası bulmasına yol açacaktı.

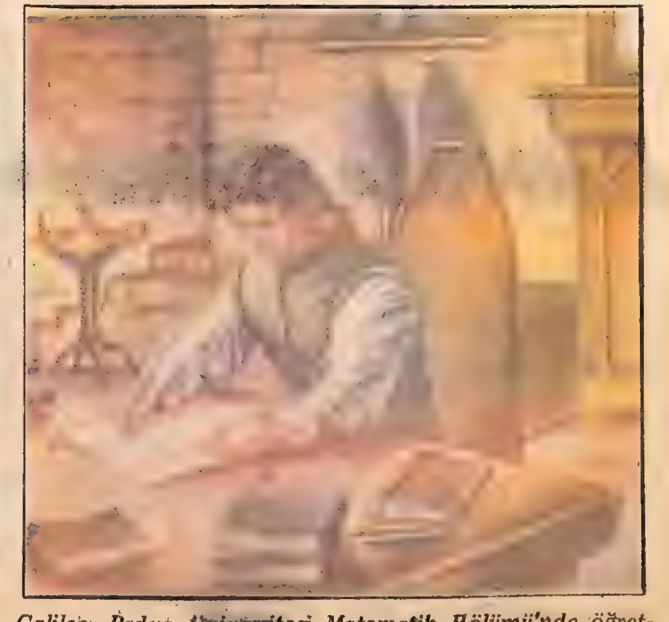

Galileo, Padua Üniversitesi Matematik Bölümü'nde öğretmenliğe getirildi. Bu olay, bilginle babasının arasını açtı.

Sevgili çocuklar! Harika bir long-play hazırladık...
televizyondan tanıdığınız

ELMA ŞEKERLERİ

sizler için en güzel okul şarkılarını
söylediler...

elma şekerleri okul şarkıları bip LP_8004 stereo

1 – DAHA DÜN ANNEMİZİN
2 – KÜÇÜK AYŞE
3 – ALİ BABA'NIN ÇİFTLİĞİ
4 – TEKERLEME
5 – BAK POSTACI GELİYOR
6 – DALDALAN

B

1 – TAVŞAN KAÇ
2 – BALTALAR ELİMİZDE
3 – ILGAZ
4 – YALANCI
5 – NİNNİ

BÜYÜKLERE:

Yarınlarımızın güvencesi çocuklarımızın dünyasına bir renk getirmek istedik OKUL ŞARKILARI uzunçalarıyla...

Çocuk dünyasının en büyük eksikliklerinden birini tamamlamak amacıyla uzun zamandan beri üzerinde titizlikle çalıştık. Bu titiz çalışmanın ürünü şimdi elinizde... Beğeni ve ilginiz bu çalışmanın devamını sağlayacaktır.

Saygılarımızla,
BAY BİP

KÜÇÜKLERE:

İşte size rahatlıkla dinleyebileceğiniz bir plâk... Daha önce TV'de tanıdığınız ELMA ŞEKERLERİ okudu... Ayrıca ILGAZ adlı parçada Serpil Eroymak ablanız, NİNNİ adlı parçada da Güzin Boduroğlu ablanız konuk sanatçı olarak bu plâğa katkıda bulundular.

Elma Şekerleri ise, PARLA, ASLI GELENBE, TANER KARATAŞ ve ESRA TAŞAN kardeşlerinizden oluşuyor. Müzik ritmlerini de günümüzün müzik anlayışına göre uyguladık... Tüm güzel yarınların sizin olması dileğiyle...

BAY BİP

bip! plak Genel Dağıtım : YONCA Plak, İMÇ 6433, Unkapanı / İstanbul

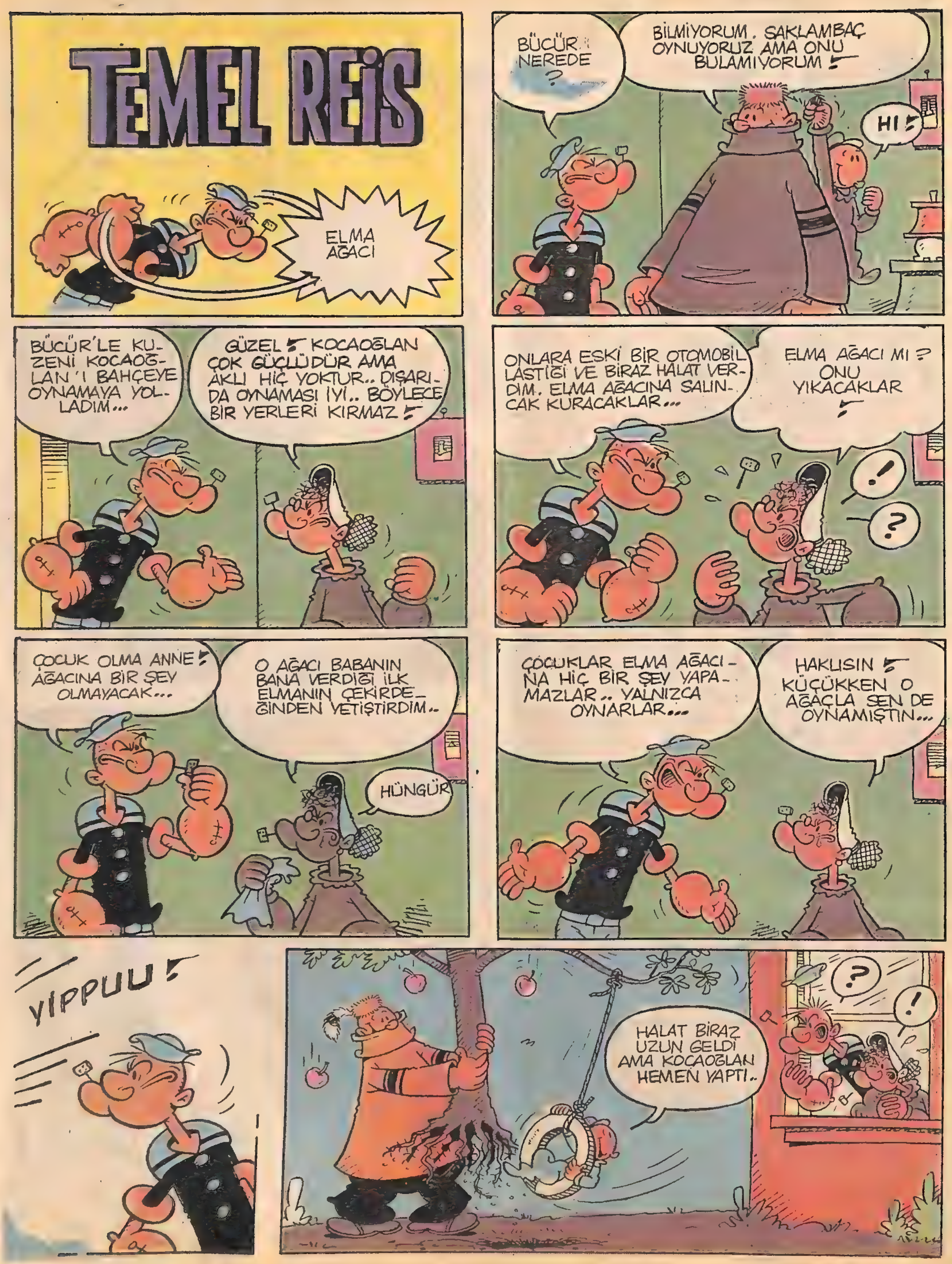
TEMEL REİS
ELMA AĞACI
BÜCÜR NEREDE?
BİLMİYORUM. SAKLAMBAÇ OYNUYORUZ AMA ONU BULAMIYORUM!
Hİ!
BÜCÜR'LE KUZENİ KOCAOĞLAN'I BAHÇEYE OYNAMAYA YOLLADIM...
GÜZEL! KOCAOĞLAN ÇOK GÜÇLÜDÜR AMA AKLI HİÇ YOKTUR.. DIŞARIDA OYNAMASI İYİ.. BÖYLECE BİR YERLERİ KIRMAZ!
ONLARA ESKİ BİR OTOMOBİL LASTİĞİ VE BİRAZ HALAT VERDİM. ELMA AĞACINA SALINCAK KURACAKLAR...
ELMA AĞACI MI? ONU YIKACAKLAR!
!
?
ÇOCUK OLMA ANNE! AĞACINA BİR ŞEY OLMAYACAK...
O AĞACI BABANIN BANA VERDİĞİ İLK ELMANIN ÇEKİRDEĞİNDEN YETİŞTİRDİM..
HÜNGÜR
ÇOCUKLAR ELMA AĞACINA HİÇ BİR ŞEY YAPAMAZLAR.. YALNIZCA OYNARLAR...
HAKLISIN! KÜÇÜKKEN O AĞAÇLA SEN DE OYNAMIŞTIN...
YİPPUU!
HALAT BİRAZ UZUN GELDİ AMA KOCAOĞLAN HEMEN YAPTI..
?
!

TV

ÖZEL
SAYFA

BARETTA

(ROBERT BLAKE)

Robert Blake, kızıyla (yukarıda) ve oğluyla (yanda)...

LARRY YUMA

GÜÇLÜ DÜŞMAN

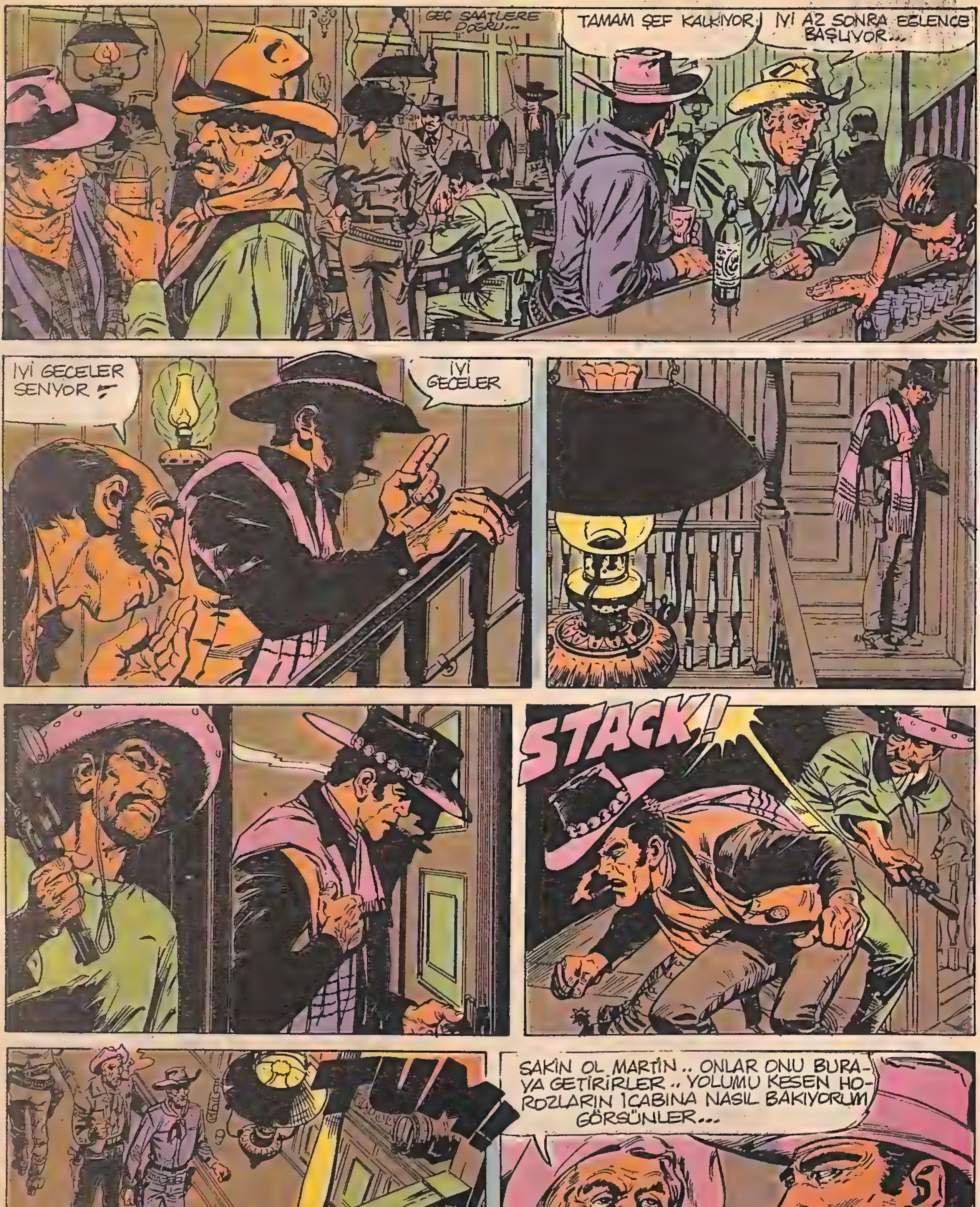
GEÇ SAATLERE DOĞRU...
TAMAM ŞEF KALKIYOR.
İYİ AZ SONRA EĞLENCE BAŞLIYOR...
İYİ GECELER SENYOR
İYİ GECELER
STACK!
TUM
DUYDUNUZ MU? ÇOCUKLAR İCABINA BAKTILAR BİLE...
GİDİP BAKALIM...
SAKİN OL MARTİN.. ONLAR ONU BURAYA GETİRİRLER.. YOLUMU KESEN HOROZLARIN İCABINA NASIL BAKIYORUM GÖRSÜNLER...
13

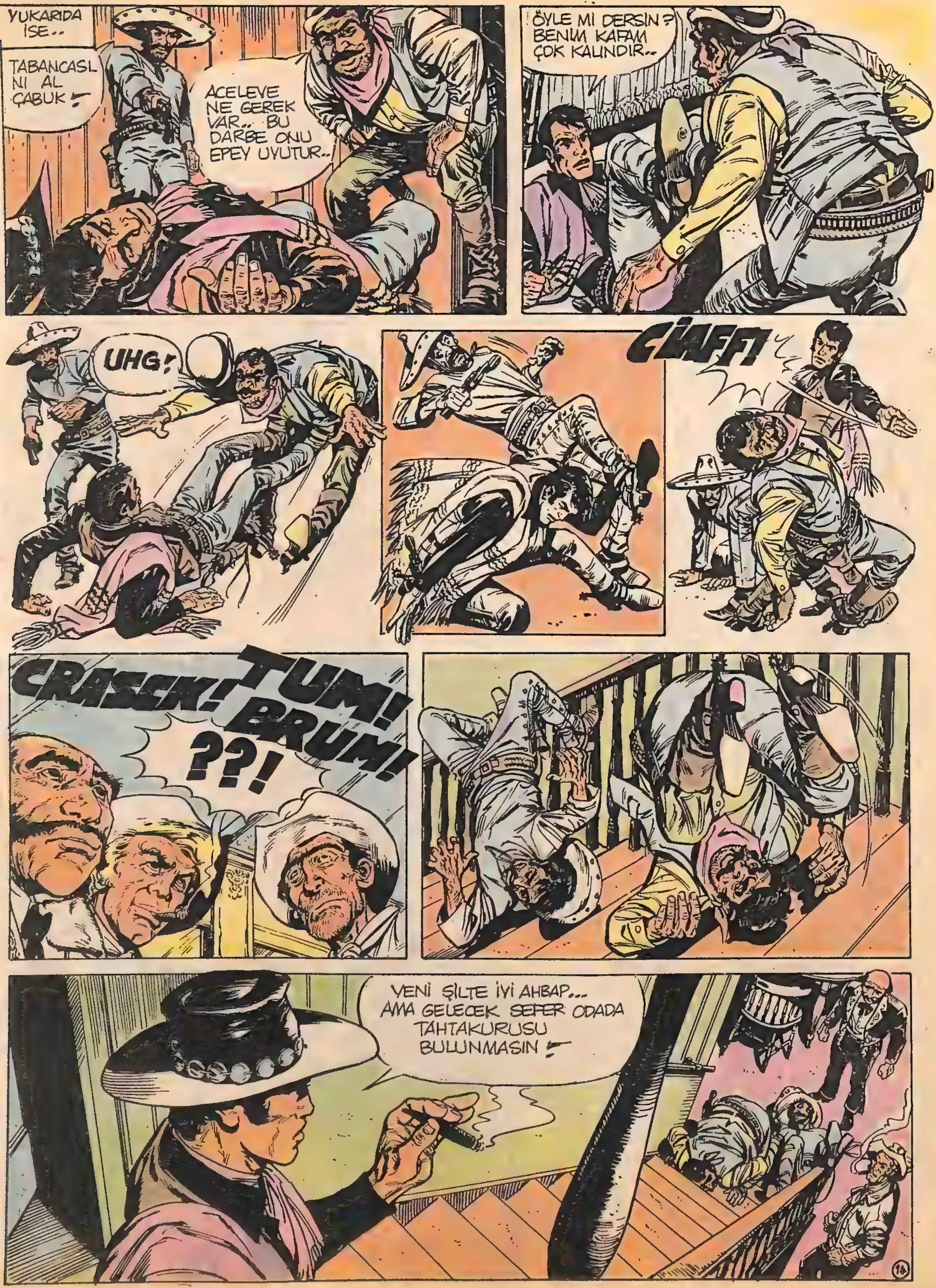
YUKARIDA İSE..
TABANCASINI AL ÇABUK!
ACELEYE NE GEREK VAR.. BU DARBE ONU EPEY UYUTUR..
ÖYLE Mİ DERSİN? BENİM KAFAM ÇOK KALINDIR..
UHG!
ÇIAFF!
CRASCK!
TUM! BRUM!
??!
YENİ ŞİLTE İYİ AHBAP... AMA GELECEK SEFER ODADA TAHTAKURUSU BULUNMASIN!
14

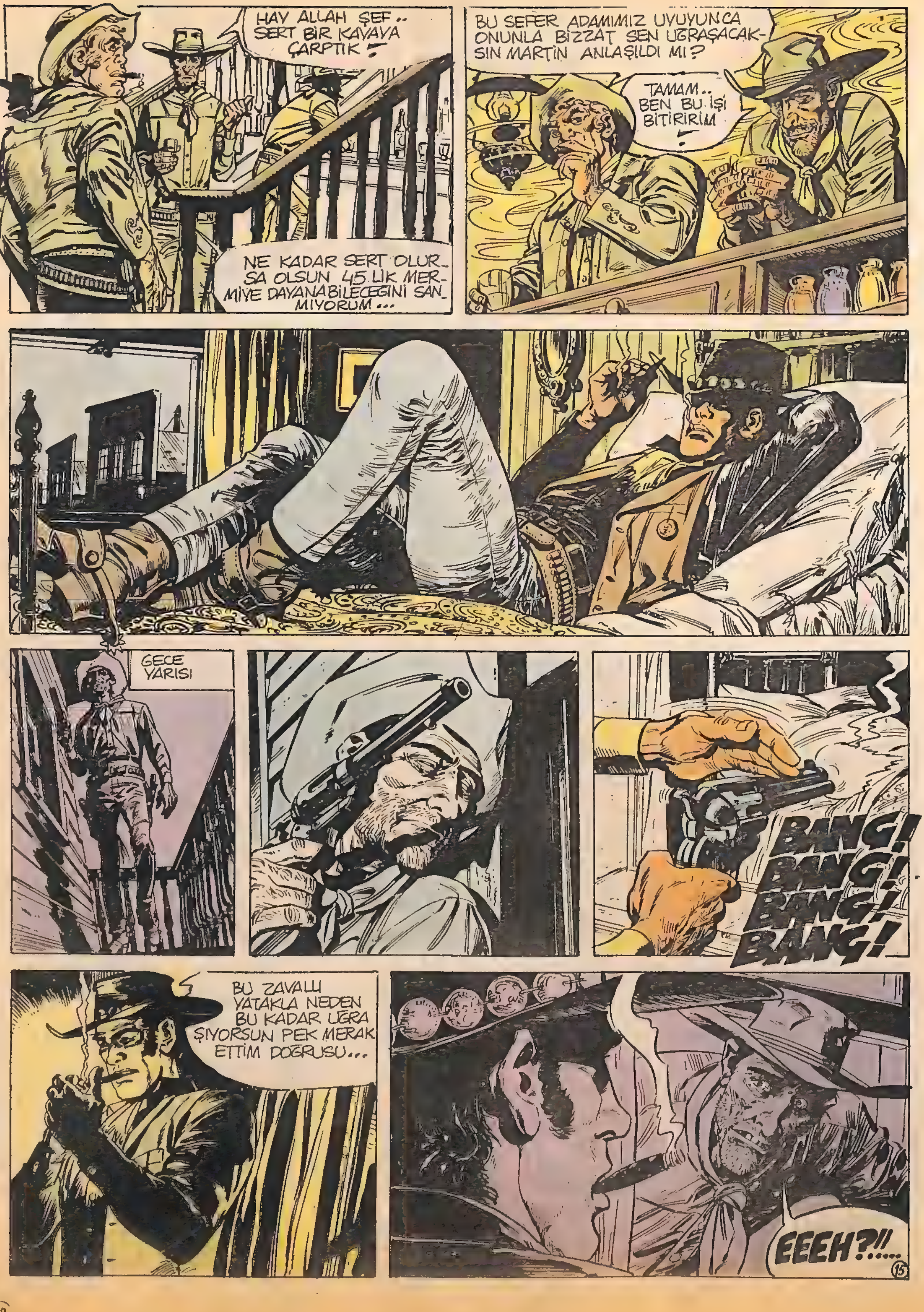
HAY ALLAH ŞEF.. SERT BIR KAYAYA ÇARPTIK!
NE KADAR SERT OLURSA OLSUN 45 LİK MERMİYE DAYANABİLECEĞİNİ SANMIYORUM...
BU SEFER ADAMIMIZ UYUYUNCA ONUNLA BİZZAT SEN UĞRAŞACAKSIN MARTİN ANLAŞILDI MI?
TAMAM.. BEN BU İŞİ BİTİRİRİM!
GECE YARISI
BANG! BANG! BANG! BANG!
BU ZAVALLI YATAKLA NEDEN BU KADAR UĞRAŞIYORSUN PEK MERAK ETTİM DOĞRUSU...
EEEH?!!.....
15

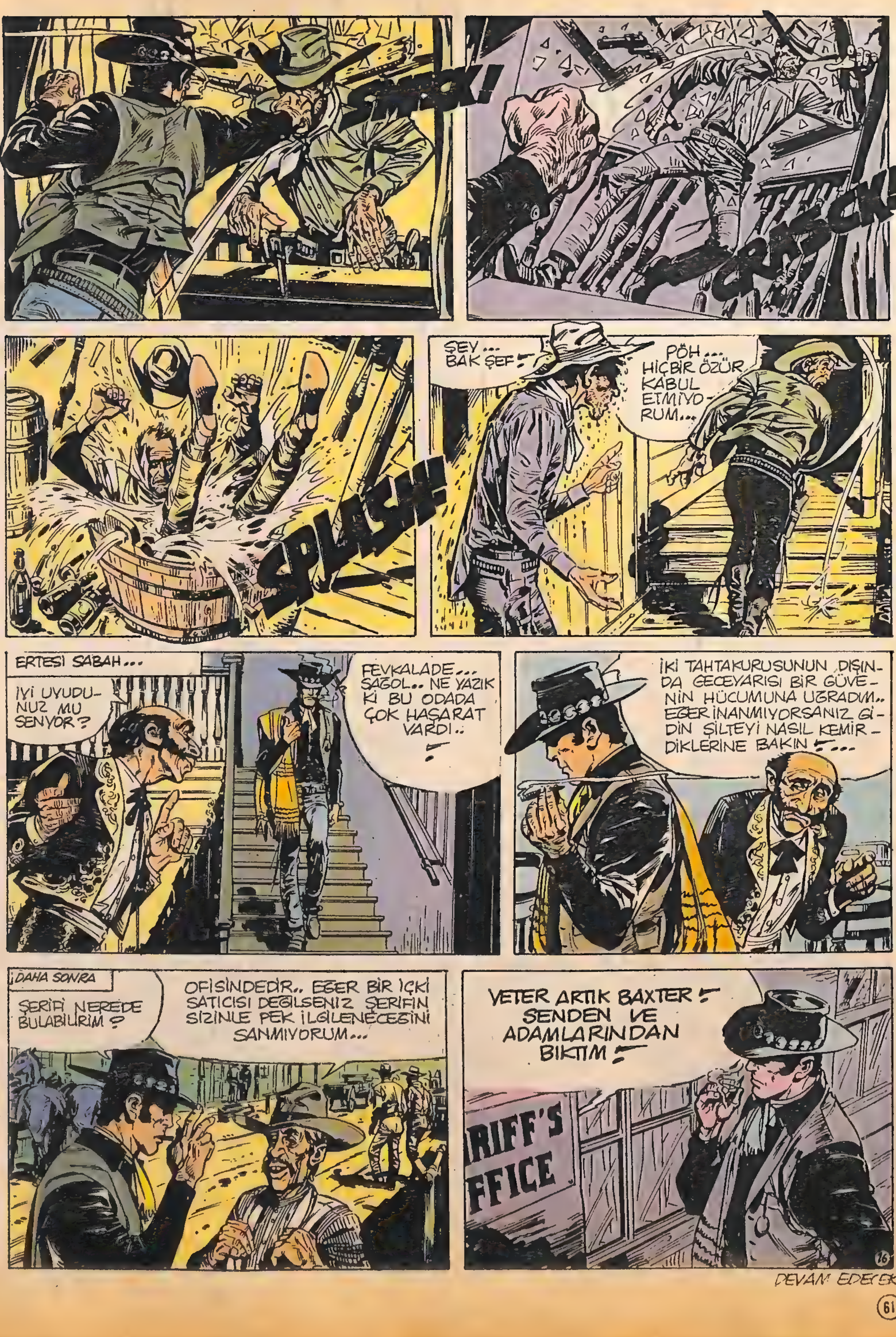
SMACK!
CRASH!
SPLASH!
ŞEY... BAK ŞEF!
PÖH... HİÇBİR ÖZÜR KABUL ETMİYORUM...
ERTESİ SABAH...
İYİ UYUDUNUZ MU SENYOR?
FEVKALADE... SAĞOL.. NE YAZIK Kİ BU ODADA ÇOK HAŞARAT VARDI..!
İKİ TAHTAKURUSUNUN DIŞINDA GECEYARISI BİR GÜVENİN HÜCUMUNA UĞRADIM.. EĞER İNANMIYORSANIZ GİDİN ŞİLTEYİ NASIL KEMİRDİKLERİNE BAKIN!...
DAHA SONRA
ŞERİFİ NEREDE BULABİLİRİM?
OFİSİNDEDİR.. EĞER BİR İÇKİ SATICISI DEĞİLSENİZ ŞERİFİN SİZİNLE PEK İLGİLENECEĞİNİ SANMIYORUM...
VETER ARTIK BAXTER! SENDEN VE ADAMLARINDAN BIKTIM!
RIFF'S
FFICE
16

DEVAM EDECEK

BİLMECE BULMACA?

Yanıtlar. 64. sayfada

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	A	C	O	N	A	Ğ	O	D	R	E
2	E	Z	K	A	İ	L	D	A	N	O
3	F	B	E	S	A	G	O	Y	Ü	K
4	U	R	M	H	G	A	N	Ş	F	O
5	A	E	A	Ü	R	T	A	E	U	S
6	T	Ü	L	K	Y	A	S	İ	N	M
7	E	F	T	A	N	T	A	R	D	A
8	M–	İ—	N→	E	M	O	H	K	A	N
9	H	L	E	M	T	E	M	K	Y	O
10	E	İ	L	A	F	A	C	İ	S	Ü
11	M	Z	O	T	M	A	R	M	E	S
12	A	Y	I	L	D	I	Z	E	L	İ

SÖZCÜK AVCILIĞI

Yukarıdaki harfler arasına gizlenmiş bazı sözcükler var. Sözcükler soldan sağa, sağdan sola, yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya ve çapraz olarak yerleştirilmiştir; ters de olabilirler... Ama hepsi düz bir çizgidedir. Örnek olarak birini belirttik. Ötekileri bulması sizden...

Saklı sözcükler: *Hasan, Ayşe, Osman, Funda, Ali, Cemal, Gül, Mehmet, Aysel, İsmet, Mine, Kemal, Erdoğan, Zehra, Yıldız, Yasin, Filiz, Engin, Semra, Fuat.*

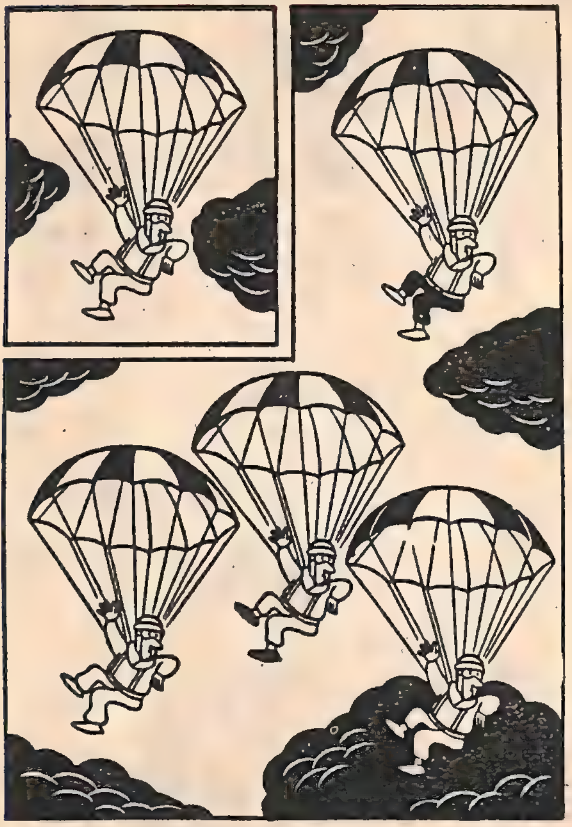

PARAŞÜTÇÜ: Yukarıdaki beş paraşütçüden küçük resimde olanı, öteki dört paraşütçüden hangisiyle eş?

8 FARK

Aşağıda iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta ikisi de birbirinin aynı, öyle değil mi? Ama dikkatle bakarsanız arada tam sekiz fark bulacaksınız. Resimler bizden, bulması sizden.

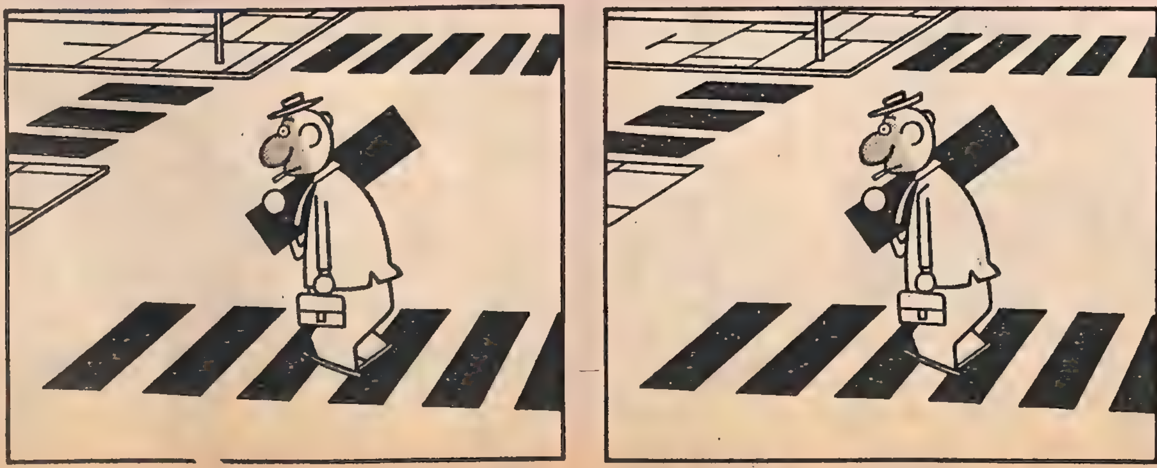

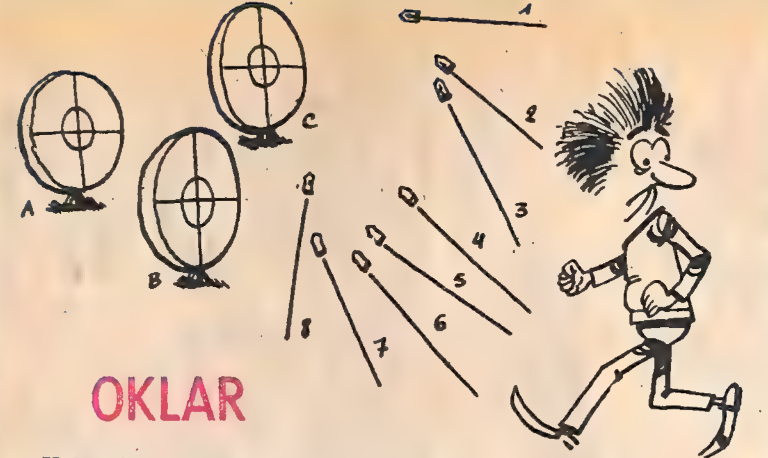

OKLAR

Yukarıdaki hangi okun uzantısı yandaki hedef tahtalarından birinin ortasına vuracak. Acaba bulabilir misiniz?

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2				■				
3							■	
4		■						
5					■	■		
6						■	■	
7		■		■				
8					■			

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Plak, ses bandı koleksiyonu ya da plak, bant çalınan kulüp. 2) Evin bölümlerinden biri – Bir içki adı. 3) Bir gezegen adı. 4) Dükkanların ve başka işyerlerinin kapısı üstüne asılan ve orada ne işle uğraşıldığını belirten levha. 5) Haberci – Beyaz. 6) Doğuda petrol bölgelerimizden birinin adı. 7) Saha. 8) Bir şeyin esas tutulan yüzünün tam ters tarafı – Baba.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Şekerli sütün ya da yemiş sularının dondurulmasıyla oluşturulan yiyecek. 2) Düşün – Bir nota. 3) Bir şeyin durumu, niteliği, niceliği üzerine kesin bilgi edinmek. 4) Küçük yelkenli. 5) (tersi) Yazıhane – (tersi) Hatırla. 6) Tahılları ya da salkım halindeki meyveleri oluşturan tohumlardan herbiri – Bir nota. 7) İlave – Bir nota – Bir hayvan. 8) Kökboyasıgillerden ve kabuğundan kinin çıkarılan bir ağaç.

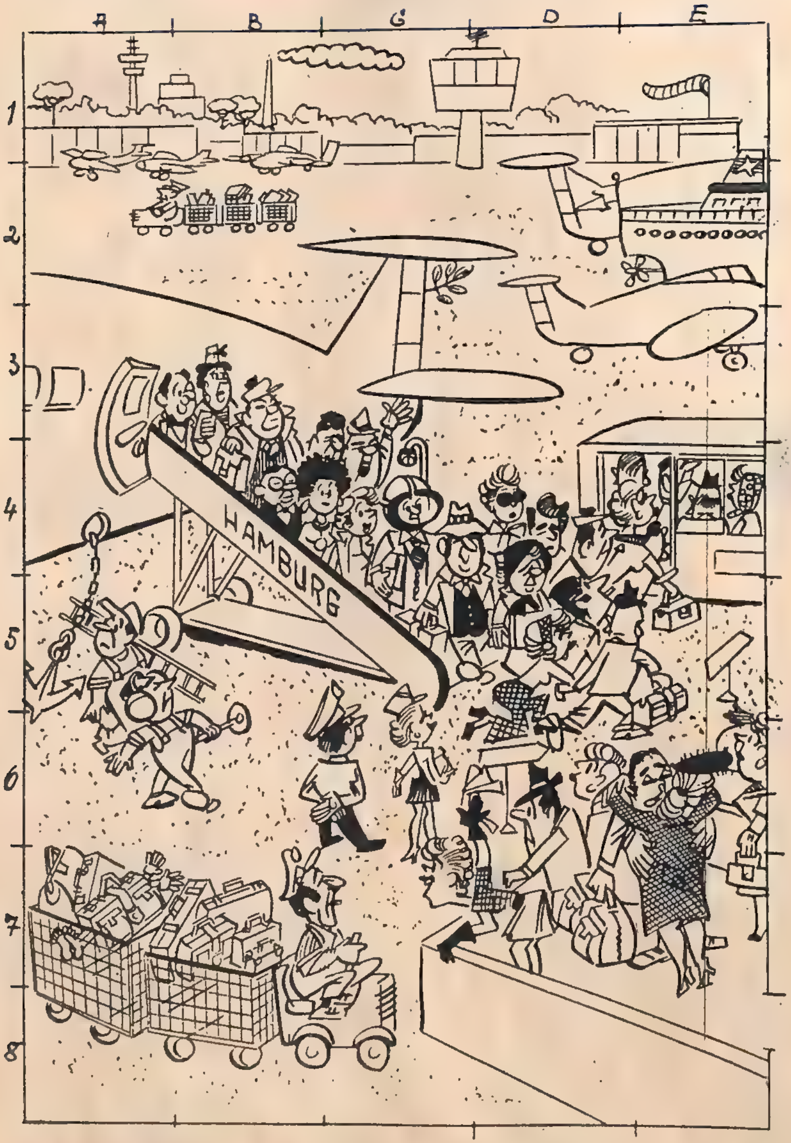

GARİPLİKLER

Ressamımız geçenlerde Almanya'nın Hamburg kentine gitti. Dönüşünde Hamburg hava alanının resmini çizdi... Ama çizerken tam yedi yanlışlık yapmış; ortaya bir takım gariplikler çıkmış. Acaba bu gariplikleri bulabilir misiniz?

DÖRDE BÖLÜN

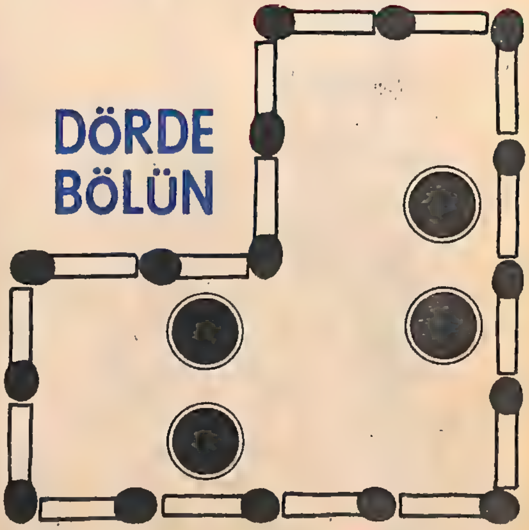

Üsteki şekli, kendi benzeri dört eşit parçaya bölün. Ama her parçada birer tane içi siyah yuvarlak bulunsun.

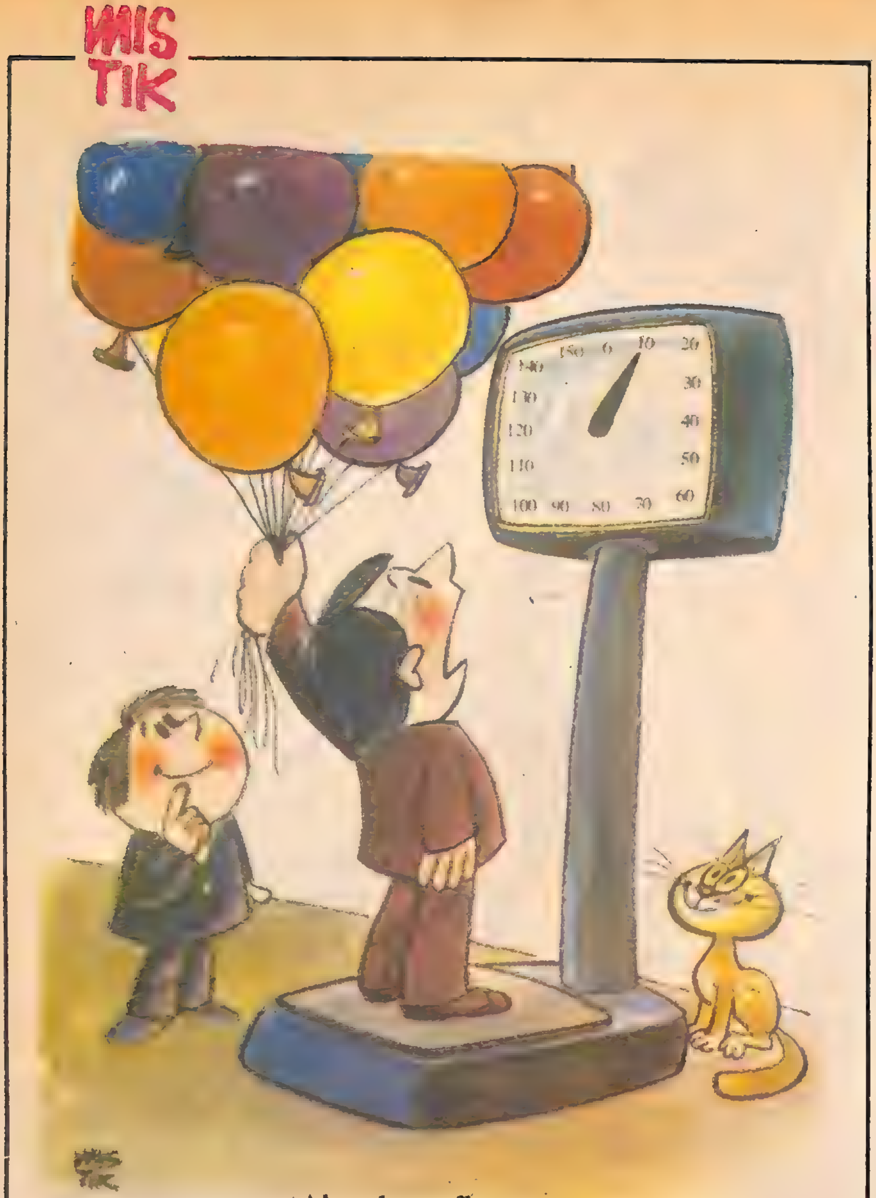

–A! çok zayıflamışım.

Mektup Arkadaşı

- **ÖZLEM KÜÇÜKTOPUZLU:** Yaşım 10. Pul biriktiririm. Kitap okumayı, gezmeyi, sporu çok severim. Dergi okurlarıyla yazışacağım.
  Adres: Zeytinoğlu Mah. Dilberler Sitesi Çiçek Ap. D. 13. Etiler – İSTANBUL
- **RAYZAN BAŞEĞMEZ:** Yaşım 13. Ortaokul öğrencisiyim. Pul biriktiririm. Kitap okumayı, şiir yazmayı, müzik dinlemeyi, futbol oynamayı çok severim. Yazışacağım.
  Adres: Uğurlu Sok. Elif Ap. 36/10 Kurtuluş – ANKARA
- **DİLEK KARAKUŞ:** Yaşım 12. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, televizyon seyretmeyi çok severim. Pul ve çiçek biriktiririm. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Kooperatif Evleri Efe Sok. No: 8/3 Dikmen – ANKARA
- **NADİYE AĞDACIK:** Yaşım 12. Çiçeklerle uğraşmayı, kitap okumayı severim. Dergi okuru yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Bahçe Mah. 199. Sok. No: 14 Tarsus – İÇEL
- **FİRDEVS ENGİN:** Yaşım 16. Pul ve kart biriktiririm. Voleybol oynamayı, kitap okumayı severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Ozanlar Sok. No: 18 Kurtuluş – ANKARA

YANITLAR

- SÖZCÜK AVCILIĞI: Sözcüklerin ilk harfleri belirtilen karelerdedir: Hasan (G—8, düz yukarıya), Ayşe (H—2, düz aşağıya), Osman (J—4, düz aşağıya), Funda (I—4, düz aşağıya), Ali (D—10, düz sola), Cemal (G—10, sağ yukarıya), Gül (E—4, sol aşağıya), Mehmet (A—11, düz yukarıya), Aysel (I—8 düz aşağıya), İsmet (E—2, sol aşağıya), Mine (A—8, düz sola), Kemal (C—2, düz aşağıya), Erdoğan (J—1, düz sola), Zehra (B—2, sağ aşağıya), Yıldız (B—12, düz sağa), Yasin (E—6, düz sağa), Filiz (B—7, düz aşağıya), Engin (H—5, sol yukarıya), Semra (J—11, düz sola), Fuat (A—3, düz aşağıya).

- PARAŞÜTÇÜ: Resmin sol alt köşesindeki paraşütçü.

- 8 FARK: 1. Sol üst köşedeki kaldırım taşının çizgisi. 2. Kaldırımdaki direğin yeri 3. Sağ üst köşedeki yaya bantı. 4. Soldaki kaldırımın kenar çizgisi. 5. Adamın ceketinin omuzu. 6. Soldaki adamın çantasının üzerine gelen ceket çizgisi. 7. Soldaki adamın sağ ayağı. 8. Soldaki adamın şapkasının arka köşesi.

- OKLAR: 4 numaralı ok C tahtasını vuracak.

- GARİPLİKLER: A/5: İşçilerin merdivenine takılmış çıpa. A/7: Bavulun içindeki adam BE/1: Ters dönmüş bayrak. C/2: Uçağın kuyruğundaki ağaç. C/4: Deniz gözlüğü takmış adam. E/2: Uçakların arasındaki gemi, E 6/7: Kaktüsten yapılmış şapka.

- KARE BULMACA: Soldan sağa: 1) Diskotek. 2) Oda — Rakı. 3) Neptün. 4) Tabela. 5) Ulak — Ak. 6) Raman. 7) Alan. 8) Arka — Ata
  Yukarıdan Aşağıya: 1) Dondurma. 2) İde — La. 3) Saptamak. 4) Taka. 5) Orüb — Na. 6) Tane — La. 7) Ek — La —At. 8) Kınakına.

- DÖRDE BÖLÜN:

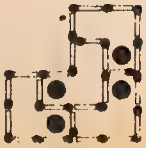

OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

DENİZ

Ben denizi severim
Hergün ona giderim
Çok da iyi yüzerim
Benim canım denizim

Üzerinde uçar martılar
Bütün çocuklar gülüp oynar
Vakti gelince hepsi balık tutar
Benim canım denizim

RAHMİ BARUTÇU

*

ORMAN

Orman ne güzel orman
Dikkatsizlik ile bazı tutuşan
Güzel orman yeşil orman
Okuyoruz kitaplarda yararlarını
Defter, kalem daha neler olur senden
Yararlarını bitiremediğimiz orman
Yeşil çimlerle dolar taşar
Kuzulara otlatır çobanlar
Hey güzel orman
Her mevsim bir başkadır orman
Yaz kış ayrı bir güzellikte olan orman
Sen olmayınca yaşayamayız biz insanlar
Ormanda yapılan yerler
Binlerce insan toplar
Açık havada gelir insanlar
Çiçek toplar oynarlar
Bu yararlarından dolayı
Her yıl kutlarız bayramını
Bunu hak ettin orman...

ELİF DURMUŞOĞLU

KEDİM

Pamuk gibi tüylerin
Masmavidir gözlerin
Fareleri tutarsın
Bir lokmada yutarsın
Sepetinde yatarsın

AYPERİ BABÜR

*

ÖĞRETMENİM

Bana bilgi verirsin
Her gün bir başka seversin
Eğitir öğretirsin
Benim sevgili öğretmenim

Sizde buldum okumayı
Güzel güzel yazmayı
Arkadaşlarımla oynamayı
Benim sevgili öğretmenim

Her gün çeşitli bilgiler öğretirsin
Bir konuyu anlamadığımız zaman
Tekrar tekrar söylersin
Benim sevgili öğretmenim

MUSTAFA ÇOLAK

ARKADAŞ

Yapraklar dökülürken tanıştım onunla
"Adın ne?" diye başladım söze
"Serap," dedi
Çok mutluydum
Arkadaş olmuştum onunla
Arkadaşımdı o benim
Hiç ayrılmayacağımıza söz vermiştik
Ama o, birgün serap gibi kayboldu

NİL YAVŞAN

HEPSİ ERİDİ

— Garson biraz şeker getirsene.

— Yedi tane şeker attınız beyefendi. Bu kadar tatlı çayı nasıl içeceksiniz?

— Evet, ama onların hepsi eridi."

TUFAN GÜNDÜZALP

KESİNLİK

Bir turist Londra'nın sisi içinde kaybolmuştu. Derken yakında bir ses duydu ve hemen seslendi.

— Acaba Times nehrinin ne tarafta olduğunu biliyor musunuz?

— Tam arkamda

— Emin misiniz ?

— Gayet tabii. Şimdi oradan çıktım...

TULGA YARAN

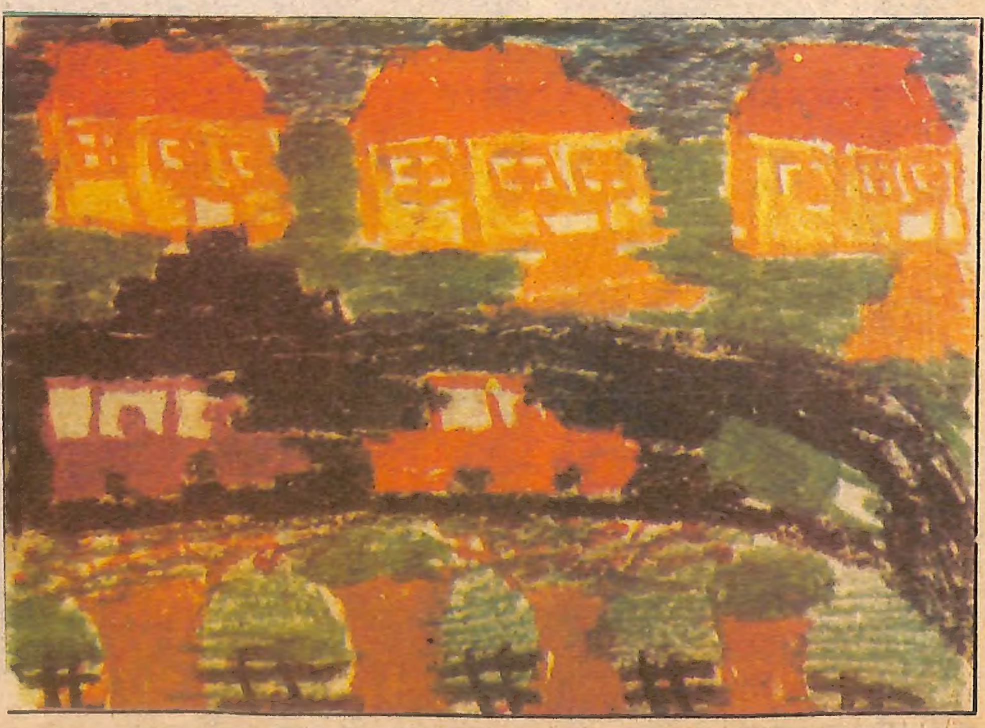

Demet Erkmen

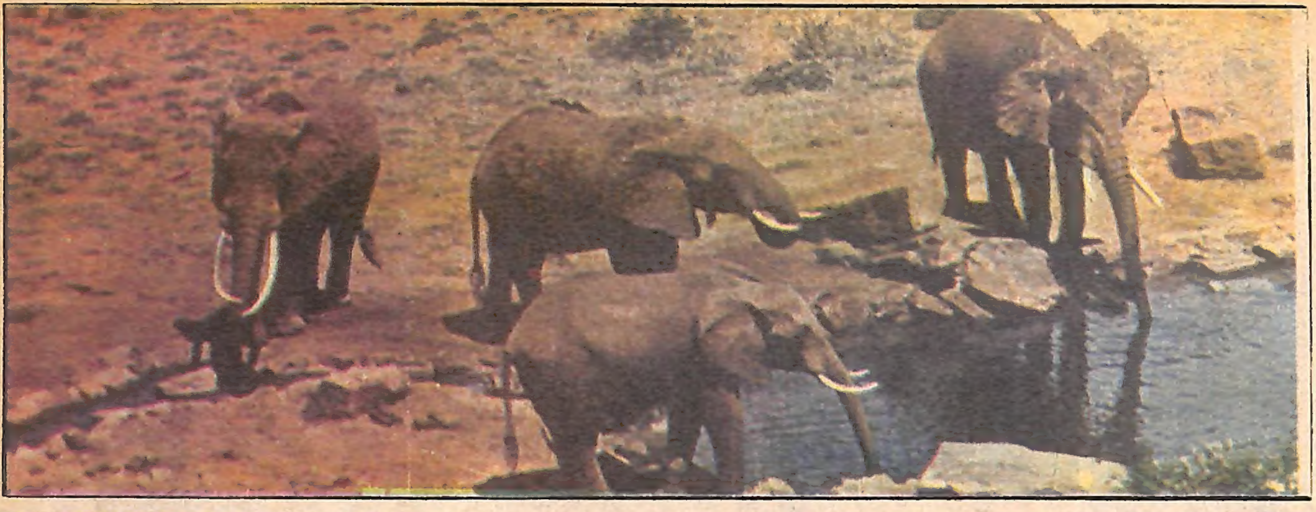

HAYVANLAR ANSİKLOPEDİSİ

④

FİL

Fil, memeli hayvanlar sınıfının bir familyasıdır. Afrika ve Hindistan fili olmak üzere 2 çeşiti vardır. Afrika fili daha büyüktür. Yüksekliği 3 metreyi aştığı görülür. Kulaklarının yüzeyi 1 metreden geniştir ve vücut sıcaklığının azalmasını sağlar. Isı kaybını kulaklarını sallayarak hızlandırır. Hortumunun ucunda 2 dudağı bulunur. Fildişleri vardır.

Hindistan fili, Asya kıtasının değişik orman bölgelerinde yaşar. Hortumunun ucunda 1 dudağı bulunur. Fildişleri sadece erkeklerinde vardır.

Filler ot, taze dal ve meyveyle gıdalanırlar. Yiyecekleri hortumlarıyla koparırlar. Suyu hortumlarıyla emerler sonra ağızlarına fışkırtarak içerler.. Yabancı bir hayvanın yaklaştığını, koku alma duyularıyla anlarlar. Fil, saldırıya geçince başını dik tutar. Böylece dişleri yatay biçimi alır.

Yavru fil doğmadan annesinin karnında 20–22 ayda gelişir. Fillerde yaklaşık 70 yıllık bir yaşam süreci görülür.

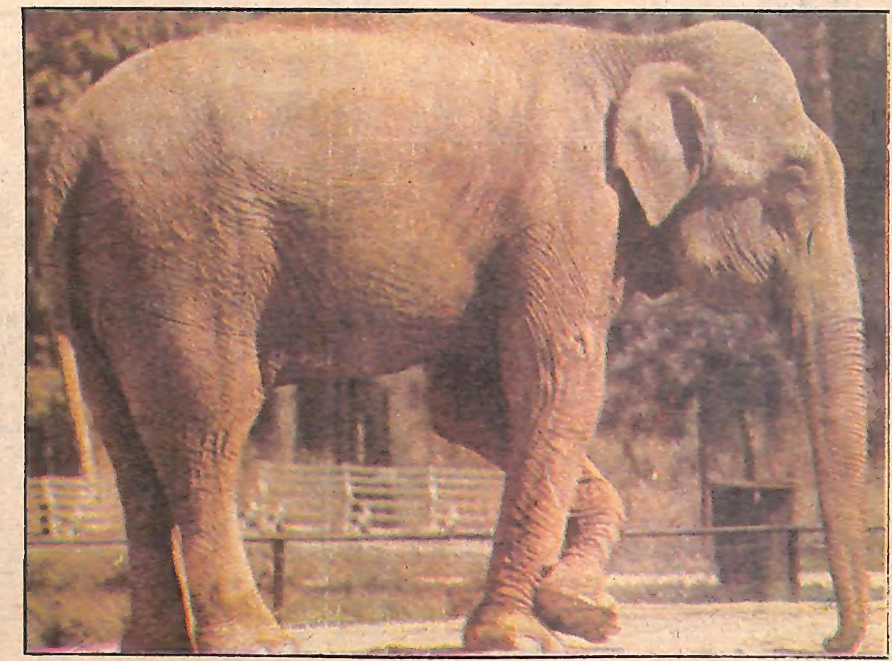

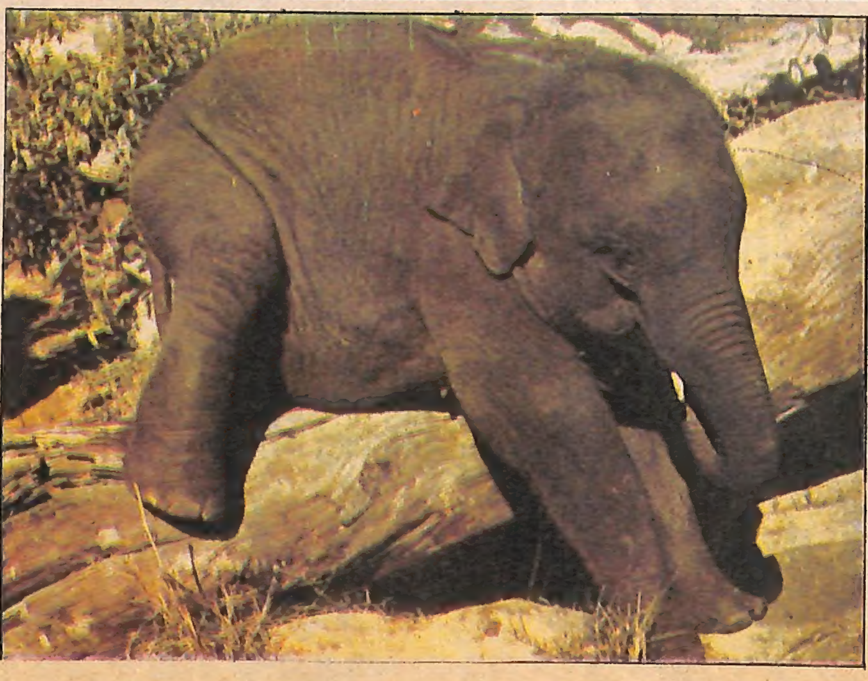

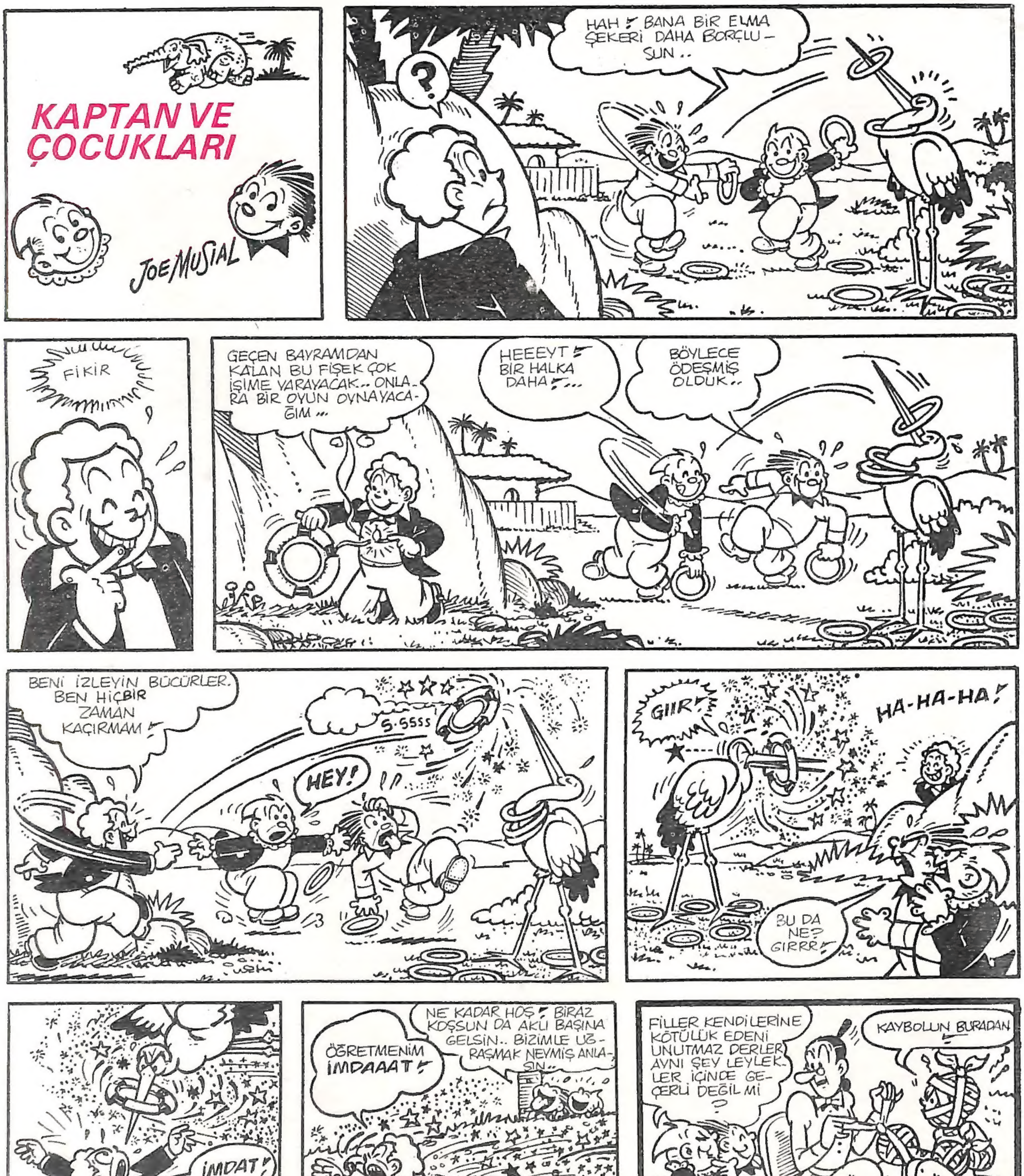
KAPTAN VE ÇOCUKLARI
JOE MUSIAL
?
HAH! BANA BİR ELMA ŞEKERİ DAHA BORÇLUSUN..
FİKİR
GEÇEN BAYRAMDAN KALAN BU FİŞEK ÇOK İŞİME YARAYACAK.. ONLARA BİR OYUN OYNAYACAĞIM...
HEEEYT! BİR HALKA DAHA!...
BÖYLECE ÖDEŞMİŞ OLDUK..
BENİ İZLEYİN BÜCÜRLER. BEN HİÇBİR ZAMAN KAÇIRMAM!
S-SSSS
HEY!
GIIR!
HA-HA-HA!
BU DA NE? GIRRR!
İMDAT!
ÖĞRETMENİM İMDAAAT!
NE KADAR HOŞ! BİRAZ KOŞSUN DA AKLI BAŞINA GELSİN.. BİZİMLE UĞRAŞMAK NEYMİŞ ANLASIN..
FİLLER KENDİLERİNE KÖTÜLÜK EDENİ UNUTMAZ DERLER AYNI ŞEY LEYLEKLER İÇİNDE GEÇERLİ DEĞİL Mİ?
KAYBOLUN BURADAN
MUSIAL

PUF-PUF

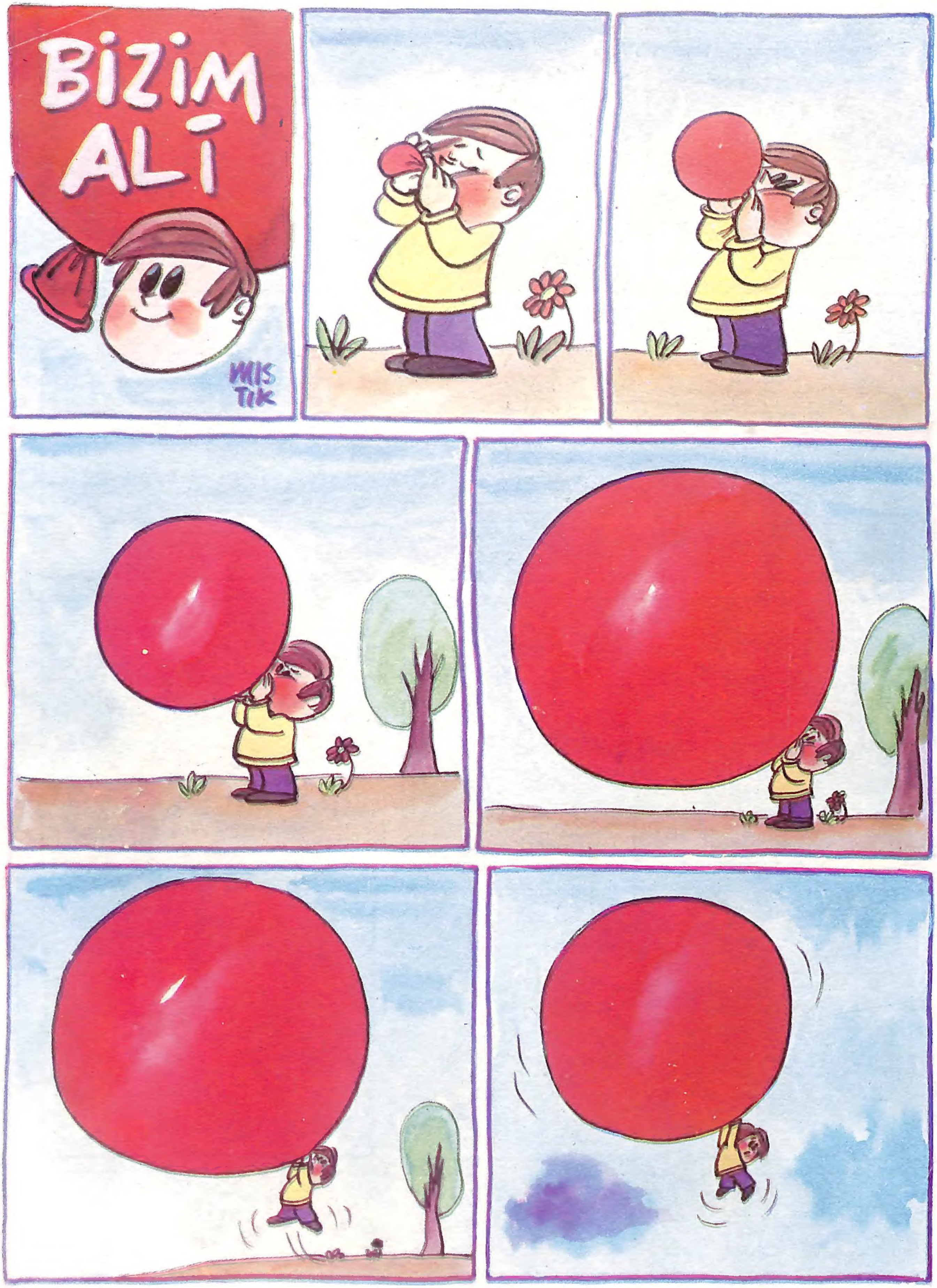
BİZİM ALİ
MIS TIK